

افروز

هفته‌نامه سیاسی، علمی و فرهنگی حوزه‌های علمیه | سال بیست و دوم | شماره ۷۹۹ |

دوشنبه ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۳ | ۱۱ ذی‌القعده ۱۴۴۵ | ۲۰ مه ۲۰۲۴ | ۱۶ صفحه | ۵۰۰۰ تومان |

نشریه عربی «آفاق» | پیش‌شماره ۶۵ |

امام خامنه‌ای

ملت عزیز ایران تسلیت

• **رئیس‌ی عزیز خستگی نمی‌شناخت. در این حادثه تلخ
ملت ایران، خدمتگزار صمیمی و مخلص و باارزشی را از دست داد.**
• **پنج روز عزای عمومی اعلام می‌کنم**

۴ صفحه ویژه‌نامه ضمیمه این شماره

گاهی تفکرات غربی با رنگ و لعاب به ظاهر اسلامی به نام حوزه منتشر می‌شود

تشکیل کمیته‌های تخصصی و با حضور صاحب‌نظران جوان مطرح و ارائه می‌شود؛ لذا باید مراقب بود که این گونه نظریه‌ها به نام و نشان حوزه علمیه شیعه منتشر نشود که عواقب مطلوبی نخواهد داشت. وی ادامه داد: اگر نظریه‌ای مطرح می‌شود، جانب احتیاط در آن رعایت و از اظهار نظر قطعی پرهیز شود؛ چراکه حتی حضرت امام خمینی علیه السلام نیز، نظریه‌های فقهی و اصولی خویش را با قید «احتمالاً» بیان می‌کردند. آیت‌الله شب‌زنده‌دار در پایان، با اشاره به ضرورت دقت در ترجمه و ارائه نظریه‌های علمی، تصریح کرد: در معادل‌یابی اصطلاحات تخصصی فقهی، اصولی، کلامی و... باید دقت فراوانی به‌کار گرفته شود و از صاحبان تخصص و تعهد در این روند استفاده شود؛ چراکه این کارها نیازمند اتقان بالایی است.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم گفت: برخی دیدگاه‌های دانشمندان غربی با رنگ و لعابی به ظاهر اسلامی، از سوی برخی پژوهشگران جوان مطرح و ارائه می‌شود؛ لذا باید مراقب بود که این گونه نظریه‌ها به نام و نشان حوزه علمیه شیعه منتشر نشود. به گزارش خبرگزاری رسا، آیت‌الله شب‌زنده‌دار عضو فقهای شورای نگهبان، ۲۷ اردیبهشت در دیدار حجت‌الاسلام والمسلمین یحیی جهانگیری دبیر جایزه جهانی شهید صدر علیه السلام که در دارالافتاء مسجد اعظم قم برگزار شد، با اشاره به غنای مغفول‌مانده حوزه‌های علمیه در علوم اسلامی از جمله فقه، اصول، کلام و فلسفه، اظهار کرد: حوزه‌های علمیه دارای ظرفیت‌های بسیار و غنی از اندیشه‌هایی قوی و دارای براهین متقن می‌باشد که متأسفانه مهجور مانده‌اند و باید برای تبیین آنها تلاش بیشتری شود.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با اشاره به ترجمه و تألیف اندک از معارف فقهی و کلامی اسلام در دنیای غرب، اذعان کرد: این امر نشان‌دهنده این حقیقت است که اگر در قالب برنامه‌هایی مثل جایزه جهانی صدر، این اندیشه‌ها و نظریه‌های قوی موجود در حوزه‌های علمیه، به مخاطب جهانی و غربی معرفی و تبیین شود، چه اتفاق مبارکی خواهد بود و چه استقبالی از آن خواهد شد. این استاد حوزه علمیه گفت: امیدوارم این رویداد، گامی در جهت تحقق روایت «منها فیض العلم الی سائر البلاد» امام صادق علیه السلام باشد که درباره نقش شهر مقدس قم در احیای علوم وحیانی تأکید شده است.

چالش‌هایی که داریم، اما ظرفیت نفوذ فکر درست و ناب انقلاب اسلامی برآمده از اندیشه‌های امام علیه السلام و رهبری در دنیا بی‌نظیر است؛ از زبان فارسی تا ادبیات و سایر نظامات مادر دنیا خریدار دارد. امام جمعه قم در پایان سخنان خود خاطرنشان کرد: اگرچه جامعه المصطفی و حوزه، همواره با وزارت امور خارجه تعامل خوبی داشته‌اند؛ اما این کارگروه و این گونه جلسات، با انسجام و برنامه‌ریزی دقیق برای اولین بار می‌باشد. گفتنی است، در دومین جلسه کارگروه مشترک

هستند. یک طلبه باید به همه تعالیم دین آراسته شود تا بتواند در مجامع علمی سخنگوی دین باشد. امروز طلاب با سبلی صورت خود را سرخ نگاه داشته‌اند وی تصریح کرد: طلاب نباید به دروس معمول حوزه بسنده کنند. باید از لحظه لحظه عمر خود و حتی تعطیلات نیز استفاده کنند؛ چراکه فردای قیامت باید نسبت به عمر خود پاسخگو باشند. اگر درست از وقت‌تان استفاده کنید، می‌توانید شخصیتی جامع داشته باشید و این امکان‌پذیر است.

امام جمعه قم افزود: دومین ویژگی انسان مؤمن که حضرت در این حدیث نورانی به آن اشاره می‌کنند، توانایی برنامه‌ریزی برای زندگی و معیشت است. وی با اشاره به شرایط سخت معیشتی طلاب، همسران طلاب را به همراهی با طلاب در این شرایط دشوار اقتصادی توصیه و ابراز کرد: امروز طلاب با سبلی صورت خود را سرخ نگاه داشته‌اند و ما از شرایط سخت آن‌ها اطلاع داریم.

نایب‌رئیس مجلس خبرگان رهبری، صبر، شکیبایی و تحمل در مشکلات را آخرین عنصر کامل‌کننده ایمان در کلام امام رضا علیه السلام عنوان کرد و ادامه داد: امام رضا علیه السلام در حدیث دیگری زمانی که از ایشان درباره بهترین بندگان سؤال می‌شود، می‌فرمایند: «الذین اذا احسنوا استبشروا»؛ یعنی زمانی که کار خوبی انجام می‌دهند و به وظیفه خویش عمل می‌کنند، از ته دل خشنود می‌شوند. «وإذا اسأوا استغفروا» و اگر لغزشی از آنان سر بزند، به‌سرعت در خانه خدا می‌روند و آن را تدارک می‌کنند. «وإذا أعطوا شکروا»؛ زبان قدرشناسی دارند و کفران نعمت نمی‌کنند. «وإذا ابتلوا صبروا» هنگامی که مشکلی برای آنان پیش بیاید، خود را نمی‌بازند و ثابت قدم می‌مانند. «وإذا غضبوا عفوا» و زمانی که ناراحت و غضبناک می‌شوند، در صدد انتقام‌گیری بر نمی‌آیند.

شایان ذکر است، در ابتدای این جلسه، مراسم عمامه‌گذاری تعدادی از طلاب مدرسه امام محمدباقر علیه السلام شهر مقدس قم، به دست آیت‌الله حسینی بوشهری و تولیت مسجد مقدس جمکران برگزار شد.

طلبه باید به همه تعالیم دین آراسته شود تا بتواند سخنگوی دین باشد

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه، با اشاره به شرایط سخت معیشتی طلاب، همسران طلاب را به همراهی با طلاب در این شرایط دشوار اقتصادی توصیه و ابراز کرد: امروز طلاب با سبلی صورت خود را سرخ نگاه داشته‌اند و ما از شرایط سخت آن‌ها اطلاع داریم. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شورای عالی حوزه‌های علمیه، آیت‌الله حسینی بوشهری در مراسم عمامه‌گذاری جمعی از طلاب مدرسه امام محمدباقر علیه السلام که به میزبانی تولیت مسجد مقدس جمکران و در محل سالن شهید سلیمانی این مسجد برگزار شد، ضمن تبریک ایام دهه کرامت، به تبیین حدیثی از امام رضا علیه السلام پرداخت و اظهار کرد: علی‌بن موسی‌الرضا علیه السلام در حدیثی می‌فرماید: «لا یستكمل عبد حقیقة الإیمان حتی تکون فیه خصال

ثلاث التفقه فی الدین وحسن التقدیر فی المعیشة والصبر علی الرزایا». وی ادامه داد: در این کلام حضرت، انسان به کمال بندگی نمی‌رسد؛ مگر اینکه سه ویژگی در او باشد. اولین ویژگی فهم عمیق در دین است. تفقه در دین یعنی؛ فهم همه‌جانبه نسبت به دانش‌هایی که به دین باز می‌گردد؛ نه صرفاً فقه مصطلحی که در حوزه علمیه است. **طلبه باید به همه تعالیم دین آراسته شود تا بتواند سخنگوی دین باشد**

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه، خطاب به طلاب خاطرنشان کرد: سطحی درس خواندن مورد انتظار علی‌بن موسی‌الرضا علیه السلام نیست. مخاطب امروز ما افراد معمولی نیستند. مخاطب امروز ما مجامع علمی و دانشگاهی

حوزه‌های علمیه و وزارت امور خارجه که با حضور دکتر کنعانی سخنگوی وزارت امور خارجه و رئیس مرکز دیپلماسی عمومی و همچنین حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری معاون ارتباطات و بین‌الملل حوزه‌های علمیه در شهر مقدس قم برگزار شد، مهم‌ترین محورهای همکاری مشترک مورد بررسی واقع شد. در این نشست، همکاری حوزه‌های علمیه و وزارت امور خارجه در زمینه‌های فرهنگی، آموزشی و پژوهشی و چالش‌های حقوق بشری در عرصه بین‌المللی مطرح و پیشنهادات اعضای کارگروه بررسی شد.

چارجوب قواعد بین‌المللی را هم‌زمان رعایت کرده‌ایم. عضو خبرگان رهبری با بیان اینکه همه دستگاه‌ها در مقابل وزارت امور خارجه مسئولیت دارند، خاطرنشان کرد: همه دستگاه‌ها موظفند، با رعایت آنچه دستگاه دیپلماسی تشخیص می‌دهد، ظرفیت‌های خود را پای کار بیاورند. به‌گفته مدیر حوزه‌های علمیه کشور، سفیر جمهوری اسلامی ایران در هر کشوری، علم کشور ماست و حتی اگر اختلاف نظری وجود داشته باشد، باید حرمتش حفظ شود. آیت‌الله اعرافی اظهار کرد: علی‌رغم مشکلات و

آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه، در دیدار مدیران ارشد وزارت امور خارجه عضو کارگروه مشترک حوزه علمیه و وزارت خارجه که در دفتر مدیر حوزه‌های علمیه در قم برگزار شد، ضمن تبریک اعیاد دهه کرامت، به تبیین اهمیت کار در عرصه بین‌الملل پرداخت و گفت: دوگانه «کار میدانی در عرصه بین‌الملل» و «قواعد دیپلماتیک» دوگانه‌ای است که همواره وجود داشته؛ اما این دوگانه از نظر مقام معظم رهبری قابل جمع است. به گزارش خبرگزاری حوزه، مدیر حوزه‌های علمیه کشور افزود: ما در طول انقلاب اسلامی، همواره شور انقلابی و

آیت‌الله اعرافی در نشست کارگروه مشترک حوزه علمیه و وزارت خارجه

ظرفیت نفوذ فکر درست و ناب انقلاب اسلامی در دنیا بی‌نظیر است

امام خامنه‌ای در بازدید سه‌ساعته از نمایشگاه کتاب

تولید کتاب و ترویج کتاب‌خوانی وظیفه مهم مسئولان

ایشان گفتند: اعتقاد من این است که همه آحاد مردم در طبقات مختلف سنی و علمی نیازمند به کتاب هستند و هیچ چیزی نمی‌تواند جای کتاب را بگیرد. رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به تأثیر فضای مجازی بر موضوع کتابخوانی، خاطرنشان کردند: نباید فضای مجازی جای کتاب‌خوانی را بگیرد و کتاب باید همواره در سبد خرید و در مجموعه اوقات مردم جای خاص

نشر و وضعیت بازار کتاب و همچنین میزان استقبال از نمایشگاه قرار گرفتند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای پس از بازدید از نمایشگاه کتاب در مصاحبه‌ای، انگیزه خود از چنین بازدیدی را در درجه اول میل شخصی و علاقه به کتاب پرشمردند و افزودند: یکی دیگر از دلایل بازدید از نمایشگاه کتاب، زمینه‌سازی برای ترویج کتاب و کتاب‌خوانی است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی، ۲۴ اردیبهشت با حضور در سی‌وپنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران به مدت ۳ ساعت از غرفه‌های مختلف کتاب بازدید کردند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، ایشان در این بازدید ضمن گفت‌وگو با ناشران، نویسندگان و صاحبان غرفه‌های کتاب، از نزدیک در جریان تازه‌های

آیت‌الله حسینی بوشهری

در مواجهه با دشمن، مطالبه‌گری فعالانه داشته باشیم

چهارمین دوره این همایش در دستور کار قرار گرفته است. خانم صدیقه شاکری با بیان اینکه همایش کتاب سال بانوان به‌صورت دوساله برگزار می‌شود، گفت: چهارمین دوره این همایش ملی، پاییز امسال در جامعه‌الزهرا برگزار خواهد شد. وی با اشاره به راه‌اندازی شورای سیاست‌گذاری همایش کتاب سال بانوان، تصریح کرد: ما درصدد هستیم، سیر تحولی در این همایش صورت بگیرد و تلاش ما بر این است که این همایش، از ملی به بین‌المللی ارتقا پیدا کند؛ گرچه ما در این همایش، کتاب‌ها و آثار از کشورهای مختلف و به زبان‌های گوناگون دریافت کرده‌ایم.

• لزوم شناسایی مؤلفان عرصه زن و خانواده

بتول زاهدی فر هم در این دیدار ضمن تبریک اعیاد دهه کرامت، بیان کرد: حضرت امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام در حدیثی می‌فرماید: «کتاب المرء معیار فضله و مسبار نیله؛ نوشته انسان، معیار فضل او و ژرف‌سنج هوش اوست»، همچنین حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرماید: «کتابک ابلغ ما ینطق عنک؛ و نوشته‌ات رسانیز سخنگوی تو است»؛ این احادیث شریف، اهداف این همایش را برای ما ترسیم می‌کند. دبیر علمی چهارمین همایش کتاب سال بانوان گفت: با توجه به منظومه

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با بیان اینکه در مواجهه با دشمن، مطالبه‌گری فعالانه داشته باشیم، گفت: امروز زمان نشستن، شنیدن و سپس پاسخ به شبهه گذشته است و باید از ذنای اسلام و تشیع، چنان مسائل و ایرادات دشمن مطرح شود که به جای اینکه آنها طرح اشکال کنند، هیئت‌های اندیشه‌ورز و پژوهشگاه‌های آنها به دنبال پاسخ به ایرادات باشند.

به گزارش روابط عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم به نقل از خیرگزاری حوزه، آیت‌الله حسینی بوشهری در دیدار مسئولان برگزاری همایش ملی کتاب سال بانوان، با بیان اینکه در مواجهه با دشمن، مطالبه‌گری فعالانه داشته باشیم، گفت: امروز زمان نشستن، شنیدن و سپس پاسخ به شبهه گذشته است و باید از ذنای اسلام و تشیع، چنان مسائل و ایرادات دشمن مطرح شود که به جای اینکه آنها طرح اشکال کنند، هیئت‌های اندیشه‌ورز و پژوهشگاه‌های آنها به دنبال پاسخ به ایرادات باشند.

دبیر شورای عالی حوزه در ادامه اظهار کرد: جامعه‌الزهرا علیها السلام در سال‌های اخیر، گام‌های بلندی در جهت ارتقا و نقش‌آفرینی بانوان برداشته که نتیجه تلاش‌های بانوان طلبه و مسئولان در بخش‌های مختلف است.

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با بیان اینکه موضوع پژوهش هنوز مهمان ناخوانده آموزش است، خاطرنشان کرد: برگزاری کتاب سال حوزه و کتاب سال بانوان در میان پژوهشگران حوزه و دانشگاه انگیزه ایجاد کرده و پژوهشگران و صاحبان قلم در سال‌های اخیر با همت بلند خود در این عرصه حضور داشته‌اند.

وی تصریح کرد: گرچه محدودیت‌های مالی وجود دارد؛ اما چون همت بلند است و آینده‌نگری و رویکرد مناسبی وجود دارد، خداوند متعال به این فعالیت‌ها برکت می‌دهد.

• چهارمین همایش کتاب سال بانوان، پاییز ۱۴۰۳ در جامعه‌الزهرا

به گزارش خیرگزاری حوزه، معاون پژوهش جامعه‌الزهرا علیها السلام نیز در این دیدار ضمن تبریک اعیاد دهه کرامت، به برگزاری چهارمین همایش کتاب سال بانوان در جامعه‌الزهرا علیها السلام اشاره کرد و اظهار کرد: با بررسی آسیب‌ها و برنامه‌ریزی جدید و امکانات جامعه‌الزهرا علیها السلام و مراکز و نهادهای همکار،

خود را داشته باشد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه مسئولان وزارت ارشاد و سازمان تبلیغات اسلامی باید به کسانی که در کار نشر و تولید کتاب فعال هستند، کمک کنند، افزودند: البته در این بخش کمک‌هایی می‌شود و این روند باید ادامه یابد؛ اما کار مهم دیگر این است که فعالان فضای مجازی، ترویج کتاب و کتاب‌خوانی را از جمله وظایف خود بدانند.

ایشان تأکید کردند، فعالان فضای مجازی، کتاب‌های خوبی را که در زمینه‌های مختلف علمی، ادبیات، تاریخ، هنر، مسائل دینی و اعتقادی و در یک کارم «کتاب‌های مفید» را معرفی و ترویج کنند.

رهبر انقلاب اسلامی به چند نکته قابل توجه در نمایشگاه کتاب امسال نیز اشاره کردند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای گفتند: افزایش کارهای جدید، افزایش شمارگان کتاب‌ها و تجدید چاپ مکرر برخی کتاب‌ها از خیرهای خوب نمایشگاه امسال است. بخش پایانی سخنان رهبر انقلاب یک توصیه مهم به مسئولان و دستگاه‌هایی بود که با نوجوانان و جوانان سروکار دارند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای گفتند: دستگاه‌هایی همچون وزارت ارشاد، سازمان تبلیغات و حوزه هنری باید در زمینه تولید کتاب مناسب برای نسل جوان و «وزارت آموزش و پرورش» و «وزارت علوم» نیز باید در زمینه ترویج کتابخوانی میان نوجوانان و جوانان بیش از پیش تلاش کنند تا هم زمینه کتابخوانی فراهم شود و هم کتاب خوب در اختیار آنان قرار گیرد.

ایشان یکی از نیازهای جدی برای نسل جوان را تولید کتاب در زمینه شرح قضایا و حوادث گوناگون دانستند و افزودند: در زمینه قضاییایی همچون مشروطیت، دفاع مقدس، «انقلاب اسلامی» و شخصیت برجسته و کم‌نظیری همچون امام علیه السلام یا کتاب مناسب وجود ندارد و یا کتاب «خواندنی» بسیار کم است که باید در این موضوعات تولید کتاب مناسب برای نسل جوان انجام گیرد.

فکری رهبر معظم انقلاب درباره تمدن نوین اسلامی و الگوی زن مسلمان، یکی از مواردی که می‌تواند زن را به‌عنوان یکی از عناصر مؤثر در این عرصه معرفی کند، آثار مکتوب بانوان است که باید ظرفیت‌ها در این عرصه شناسایی و تجمیع شوند.

زاهدی فر با تصریح به اینکه مؤلفان عرصه زن و خانواده باید شناسایی شوند، گفت: امروز برخی عرصه‌ها و مسائل بانوان بی‌پاسخ مانده و قلم‌ها به سمت موضوعات نه‌چندان ضروری پیش رفته است. این همایش به سمت و سویی پیش می‌رود که مسائل مورد نیاز جامعه به‌ویژه بانوان شناسایی و اولویت‌بندی شده و برای تألیف به مؤلفان این عرصه ارائه شوند.

وی خاطرنشان کرد: هم‌اکنون آثاری از کشورهای مختلف به دبیرخانه ارسال شده و کارهای متمایز دیگری در این دوره از همایش صورت گرفته است؛ به‌عنوان مثال، همه کارهای این همایش توسط بانوان در حال پیگیری است که نقش بانوان را در حوزه علمیه نشان می‌دهد. دبیر علمی چهارمین همایش کتاب سال بانوان افزود: تاکنون ۴ پیش‌نمشت با موضوعات مختلف و رویکردهای مهارتی مانند تبدیل پایان‌نامه به کتاب، نقش هوش مصنوعی و تأثیر قلم بانوان در تشکیل تمدن نوین اسلامی برگزار شده است.

زاهدی فر در ادامه به آثار ارسال‌شده به دبیرخانه همایش اشاره کرد و گفت: هم‌اکنون ۶۰۰ اثر از سوی پژوهشگران حوزوی، دانشگاهی و حوزوی- دانشگاهی به دبیرخانه چهارمین همایش کتاب سال بانوان ارسال شده است. از این تعداد، ۳۰۰ کتاب، ۳۲۰ مقاله و ۷۰ رساله سطح چهارم و دکتری است که ۵۰۰ اثر متعلق به بانوان و ۱۰۰ اثر از سوی آقایان بوده است.

• ۳۱ خرداد ۱۴۰۳؛ مهلت ارسال آثار به همایش کتاب سال بانوان

نجمه صالحی، دبیر اجرایی همایش کتاب سال بانوان نیز در این دیدار، اظهار کرد: ارزیابی‌ها در سه فاز انجام خواهد شد؛ آثار در فاز یک و دو دریافت و ارزیابی انجام شده است و هم‌اکنون در فاز سوم ارزیابی‌ها هستیم.

دبیر اجرایی همایش کتاب سال بانوان، مهلت ارسال آثار به دبیرخانه همایش را تا ۳۱ خرداد ۱۴۰۳ اعلام کرد و گفت: تعداد آثار رسیده تا پایان فاز دوم، ۶۰۰ اثر بوده که ۵۹۵ اثر تألیفی و ۵ اثر ترجمه بوده است. نجلحی با اشاره به اینکه موضوع زن و خانواده در این همایش، بیشترین استقبال را داشته است، عنوان کرد: بیشترین آثار دریافت‌شده در قالب ادبیات و هنر و محور ویژه زن و خانواده بوده است.

باشند، نقش بسیار زیادی در حل بحران جمعیت خواهد داشت. مدیر حوزه‌های علمیه کشور تصریح کرد: روح حوزه باید فرهنگ‌سازی در عرصه جمعیت باشد؛ حوزه در بسیاری از جاها پیش قدم بوده و هست و در مطالبه‌گری به‌صورت جدی وارد عرصه شده است. آیت‌الله اعرافی تأکید کرد: حوزه انقلابی، حوزه‌ای مسئولیت‌پذیر و کنشگر در مسائل اجتماعی است؛ لذا ما آمادگی داریم هر کمکی که بتوانیم، در عرصه فرهنگ‌سازی حل بحران جمعیت انجام دهیم. گفتنی است، در ابتدای این جلسه خانم دکتر محبی‌تبار، به ارائه گزارشی از فعالیت‌ها و اقدامات انجام‌شده در ستاد ملی جمعیت کشور پرداخت.

آیت‌الله اعرافی در جلسه قرارگاه جوانی جمعیت

حوزه علمیه فرهنگ‌سازی افزایش جمعیت را وظیفه می‌داند

تربیتی از نهادهای متعدد حوزوی مثل حوزه‌های خواهران، مرکز خدمات، جامعه‌المصطفی، نهادها و جریان‌های مردمی حوزوی و بخشی از نهادهای نظام بود؛ ستاد راهبری جمعیت، از اولین ستادهای راهبری بود که در حوزه علمیه تأسیس شد و آرام و جهادی فعالیت خود را آغاز کرد. براساس تأکید آیت‌الله اعرافی، ستادهای راهبری، باید دائماً خود را ارزیابی کرده و ارتقا دهند؛ ستاد راهبری جمعیت و خانواده هم، برای خود سند چشم‌انداز و برنامه میان‌مدت تدوین کرده است.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه با اشاره به آسیب‌های کاهش جمعیت، بیان کرد: مقوله فرهنگ‌سازی افزایش جمعیت به‌عنوان تأکید رهبر معظم انقلاب باید یادآوری شود؛ خطر کاهش جمعیت، بسیار جدی بوده و حوزه علمیه هم، وظیفه یادآوری برای جلوگیری از این خطر را دارد و در ستادهای راهبری حوزوی، تأکید روی مضمون و مفهوم راهبری و پیشروانی است.

امام جمعه قم با اشاره به تعداد جوانانی که هنوز ازدواج نکرده‌اند و لزوم برنامه‌ریزی جدی برای ازدواج آسان آنان، گفت: اگر چند میلیون جوانی که به سن ازدواج رسیده‌اند، حتی یک سوم آنها ازدواج کرده و یک فرزند داشته

آیت‌الله‌العظمی‌شیرازی‌زنجان

در دیدار اعضای دبیرخانه همایش علامه بهابادی یزدی

علامه بهابادی عالمی متبحر و ناشناخته در تاریخ اسلام

آیت‌الله‌العظمی شیرازی زنجان، پس از استماع گزارش مسئولان کنگره بین‌المللی علامه بهابادی یزدی علیه السلام، بزرگداشت و احیای نام علمای اسلام را وظیفه همگان دانستند.

به گزارش خیرگزاری حوزه، اعضای دبیرخانه کنگره بین‌المللی علامه بهابادی علیه السلام، با حضرت آیت‌الله شیرازی زنجان دیدار کردند. این مرجع تقلید، پس از استماع گزارش مسئولان کنگره علامه بهابادی یزدی علیه السلام، بزرگداشت و احیای علمای اسلام را وظیفه همه دانستند و این عالم دینی را از علمای متبحر در کلام، منطق و ریاضیات پرشمردند که متأسفانه در تاریخ اسلام کمتر به ایشان پرداخته شده و کتاب حاشیه بر منطق ایشان را از کتب منطقی دقیق و با محتوا معرفی کردند.

حجت‌الاسلام والمسلمین هروی، مسئول کمیته علمی کنگره، با معرفی علامه ملاعبدالله بهابادی علیه السلام به‌عنوان استاد بزرگانی چون شیخ بهایی، صاحب مدارک و صاحب معلم و هم‌درس مقدس اردبیلی، ایشان را عالم متبحر در پنج علم زمان و عهده‌دار منصب تولیت حرم مطهر امیرالمؤمنین علیه السلام و... خواند.

سپس دکتر عبدی پور، گزارشی از عملکرد دبیرخانه کنگره ارائه داد و جستجو در کتابخانه‌های قم، مشهد، عراق، ترکیه، انگلستان و کانادا، جهت یافتن نسخه‌های خطی منتسب به علامه بهابادی علیه السلام و احیای آن را از اقدامات این دبیرخانه پرشمرد. در پایان جلسه، دو جلد از کتب احیاء شده علامه بهابادی علیه السلام در دبیرخانه کنگره، به حضرت آیت‌الله شیرازی زنجان اهدا شد.

آیت‌الله ارکانی در پیامی به دانشجویان آمریکا و اروپا

قیام آزادی‌بخش شما علیه حاکمیت سرمایه‌داران بی‌رحم و بی‌وجدان است

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، در پیامی به دانشجویان آزاده و روشن‌فکر و عدالت‌خواه دانشگاه‌های آمریکا و اروپا، حمایت علما، دانشجویان و طلاب علوم اسلامی ایران را با آنان اعلام کرد.

به گزارش خیرگزاری حوزه، آیت‌الله محسن ارکانی عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه،

در پیامی به دانشجویان آزاده و روشن‌فکر و عدالت‌خواه دانشگاه‌های آمریکا و اروپا، حمایت علما، دانشجویان و طلاب علوم اسلامی ایران را با آنان اعلام کرد که متن فارسی آن به این شرح است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

دانشجویان آزاده و روشن‌فکر و عدالت‌خواه دانشگاه‌های آمریکا و اروپا! جنبش عظیم و مقدسی که در راه دفاع از مظلومین بی‌دفاع و بی‌گناه فلسطین، به‌ویژه کودکان و زنان و بیمارانی که به‌وسیله دژخیمان ضد بشر صهیونیستی حکومت نامشروع اسرائیل [آسیب دیده‌اند] آغاز کرده‌اید، دفاع از همه انسان‌های مظلوم و زنج‌دیده‌ای است که ده‌ها سال است، به‌وسیله سرمایه‌داران هوس‌پازی که قدرت سیاسی و اقتصادی و رسانه‌ای آمریکا و اروپا را با فریب و نیرنگ به دست گرفته‌اند، تحت سخت‌ترین شکنجه‌ها و فشارها و محرومیت‌ها قرار گرفته‌اند. ده‌ها سال است که بشریت در سراسر کره زمین به‌وسیله این سرمایه‌داران حاکم آن چنان در بند قرار گرفته که همه‌چیز خود را از دست‌رفته می‌بینند. اقتصاد امروز بشر در چنگال این خون‌خواران اقتصادی است و بدین‌وسیله گلوی عامه مردم را در سراسر جهان آن چنان فشرده‌اند که فقر عمومی و جهل و بیماری اکثریت مردم جهان را به سوی نابودی حتمی می‌کشاند.

امروز امنیت جامعه بشری، توسط این سرمایه‌داران حاکم در خطر جدی است و نمونه آن را امروز در فلسطین مظلوم و حمایت‌بی‌دریغ حکومت آمریکا و حکومت‌های اروپایی، از جنایت‌های بی‌شمار و نسل‌کشی بی‌نظیر اسرائیل مشاهده می‌کنیم. فرهنگ جوامع بشری به‌وسیله فضای مجازی و رسانه‌هایی که صد در صد در اختیار این سرمایه‌داران حاکم است، آن چنان رو به انحطاط گذاشته که اخلاق و معنویت را در جامعه بشری در آستانه نابودی کامل قرار داده است. نهضت بزرگ و مقدس شما، قیامی آزادی‌بخش علیه حاکمیت سرمایه‌داران بی‌رحم و بی‌وجدانی است که تمامی جامعه بشر را به سوی نابودی حتمی می‌کشاند.

اینجانب به‌عنوان عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه ایران و به‌عنوان عضو هیئت‌رئیسه جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، به‌نیابت از تمامی علما و دانشجویان و طلاب علوم اسلامی ایران، همراهی و همکاری خود را با شما اعلام می‌دام و امیدوارم این خیرش مقدس شما همچنان گسترش یافته تا همه جوامع آمریکایی و اروپایی را فراگیرد و منشأ تحولی بزرگ در آینده نزدیک جامعه بشر گردد و جامعه بشری را از انحطاط و نابودی نجات دهد.

پیروزی از آن شماسست؛ زیرا فریاد شما فریاد برحق است که نصرت و تأیید خداوند را به همراه دارد.

به جنبش مقدسی که آغاز کرده‌اید، تادستیایی به همه اهدافی که در نظر دارید، ادامه دهید و آن را یک وظیفه وجدانی و انسانی بدانید که موجب رهایی جامعه بشری از زنج و فقر و ناامنی و نابسامانی خواهد شد. خداوند یار و یاورتان باشد.

قرآن تنها نسخه نجات بخش جامعه امروز است

استاد رضائی، به فعالیت‌های مجمع جهانی اهل بیت (ع) اشاره و اظهار کرد: ما در مجمع به دنبال مرجعیت علمی هستیم که باید در ام‌القرای جمهوری اسلامی تحقق یابد. در ابتدای انقلاب رتبه علمی ایران ۵۷ بود که امروزه به رتبه ۱۵ رسیده‌ام و در برخی رشته‌ها، جزء دهمین کشور به‌لحاظ رشد علمی هستیم. این مرجعیت باید در حوزه تولید علم و در حوزه‌های مذهبی و دینی هم تحقق پیدا کند.

به گزارش خبرگزاری حوزه از تهران، استاد رضا رضائی دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت (ع) ۲۴ اردیبهشت در آیین رونمایی از تازه‌های نشر مجمع جهانی اهل بیت (ع) در حوزه زبان‌های اروپایی و آفریقایی و دو کتاب صوتی به زبان اسپانیولی که در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران برگزار شد، در بخشی از سخنان خود، به فعالیت‌های مجمع جهانی اهل بیت (ع) اشاره و اظهار کرد: ما در مجمع به دنبال مرجعیت علمی هستیم که باید در ام‌القرای جمهوری اسلامی تحقق پیدا کند. در ابتدای انقلاب رتبه علمی ایران ۵۷ بود که امروزه به رتبه ۱۵ رسیده‌ام و در برخی رشته‌ها جزء دهمین کشور دنیا به‌لحاظ رشد علمی هستیم. این مرجعیت باید در حوزه تولید علم و در حوزه‌های مذهبی و دینی هم تحقق پیدا کند.

وی ادامه داد: مجمع جهانی اهل بیت (ع) که تمشیت امور شیعیان در دنیا را دارد، باید با عقلانیت دینی، دین عقلانی را در دنیای امروز جامعه بشری معرفی کند. بشر امروز دنبال دین عقلانی است و اسلام هم، یک دین عقلانی است.

استاد رضائی با بیان اینکه در مجمع جهانی اهل بیت (ع) توانستیم، ۱۷۵ ترجمه در یک سال انجام دهیم که یک تحول و کار وزنی بوده است، افزود: بخش دیگر مجمع، ویکی‌شیعه است که در سال ۱۴۰۲ بیش از هشت هزار مدل در ۲۲ زبان داشته است. دانشگاه بین‌المللی اهل بیت (ع) هم از ۸ رشته به ۲۳ رشته رسیده است. این قدم گذاشتن و رشد در مرجعیت علمی است که باید ادامه پیدا کند و بتوانیم نخبگان علمی دنیا را شناسایی و نیروهایی در این زمینه تربیت شوند.

وی افزود: مرجعیت علمی مجمع جهانی اهل بیت (ع)، یعنی اینکه اگر کسانی در دنیا می‌خواهند در رابطه با اهل بیت (ع) و مکتب اهل بیت (ع) مطالعه کنند، تحقیقات مجمع جهانی اهل بیت (ع) را مطالعه کنند. باید به این سمت حرکت کنیم. این کار، انقلاب، مجاهدت، همت و همپایی می‌خواهد.

وی افزود: مجمع جهانی اهل بیت (ع)، غنی‌ترین معارف را در حوزه‌های عقیدتی، فکری، اخلاقی و عملی و احکام دارد. هنر این است که بتوانیم این محتوا را در قالب ادبیات آموزشی منتقل کنیم. رهبر معظم انقلاب تأکید دارند که مجمع باید اهل بیت (ع) را به نخبگان و آحاد جامعه معرفی کند؛ آن‌ها بهترین الگوهای بشری هستند و چون جامعه بشری، این بزرگواران را نمی‌شناسند، به دنبال غیر رفتند. اهل بیت (ع) بهترین الگوها و مخاطبان واقعی قرآن هستند.

عضو خیرکار رهبری گفت: ما هنوز با قرآن ارتباط برقرار نکرده و با آن مانوس نشده‌ایم، ما فقط قرآن را تلاوت می‌کنیم که هنوز آن تلاوت را هم برخی ندارند. ما با محتوا، حقایق، اشارات و لطائف قرآن آشنا نشدیم و از قرآن بیگانه هستیم. قرآن مهجور و امروز هم غریب است. قرآن همان متن نجات‌بخش امروز جامعه بشری است که با بحران فکری، اخلاقی و بحران در عمل مواجه است. هر کس با قرآن ارتباط برقرار می‌کند، هیچ‌وقت احساس تنهایی نمی‌کند. قرآن تنها نسخه نجات‌بخش جامعه امروز بشر است. اگر بتوانیم، دین را درست تفسیر و معنا کنیم، همه با عشق به دین گرایش پیدا می‌کنند. اگر یک نگاه عرفانی، معرفتی، فکری و عقیدتی با قوانین طلایی نیست به دین و قرآن داشته باشیم، روز به روز شاهد گرایش مردم به دین خواهیم بود.

وی افزود: یک زمانی با معنویت مبارزه می‌کردند؛ اما امروزه همین غرب به معنویت گرایش پیدا کرده؛ اما به سمت معنویت جعلی و بدلی رفته‌اند. در حال حاضر شاید سه تا چهار هزار معنویت بدلی و جعلی در آمریکا و اروپا وجود دارد. گرایش به کتاب‌های کارلوس کاستاندا، دن خوان، عرفان مکزیک و عرفان حلقه که در محافل علمی ما به وجود آمده، نشان می‌دهد که ما با فقر معنویت دینی و فقر فرهنگ دینی مواجه هستیم.

استاد رضائی در پایان گفت: باید به سمت کتاب‌ورزی برویم و آن چنان با کتاب مانوس باشیم که بتوانیم، مغز و محتوای کتاب را به نسل امروز جامعه بشری با زبان آموزشی منتقل کنیم. گفتنی است، در پایان این مراسم از دو کتاب گویا به زبان اسپانیولی و ۱۵ اثر حوزه زبان‌های اروپایی و آفریقایی انتشارات مجمع جهانی اهل بیت (ع) که به‌تازگی به زیور طبع آراسته شده است، رونمایی شد.

اشتراک افق حوزه

۰۵۳۶-۰۳۲۹۰۰۰۵۳۶
۰۹۱۹۶۹۱۴۴۵۰

در دومین گردهمایی مبلغان بشردوستی در قم تأکید شد

حضور چشمگیر فضیای حوزه علمیه در حوادث طبیعی بسیار ارزشمند است

دومین گردهمایی مبلغان بشردوستی «همیار هلال احمر»، با حضور یک هزار نفر از طلاب و روحانیون با پیام آیت‌الله العظمی نوری همدانی و با حضور آیت‌الله حسینی بوشهری رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، حجج‌اسلام والمسلمین: معزی نماینده ولی‌فقیه در جمعیت هلال احمر خسرورپناه دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی، اجاق‌نژاد تولیت مسجد مقدس جمکران و دکتر کولیوند رئیس جمعیت هلال احمر کشور ۲۳ اردیبهشت در سالن همایش‌های بین‌المللی رسول اعظم (ع) مدرسه علمیه امام موسی کاظم (ع) قم برگزار شد.

به گزارش خبرنگار ایرنا، این مرجع تقلید در پیامی به همایش مبلغان بشردوستی در مدرسه علمیه امام کاظم (ع) قم اظهار داشتند: در اسلام عزیز همه مردم به اعضای یک پیکر تشبیه شده‌اند، بر این اساس توصیه شده، که همه افراد جامعه در جهت رفع نیازهای یکدیگر بکوشند.

معظم له در ادامه افزودند: بدون شک این کار می‌تواند در یک سطح وسیع در قالب مشاغل مختلف نیز شکل بگیرد؛ از این رو افراد جامعه می‌توانند با نیت خدایی به دیگران کمک نمایند.

این مرجع تقلید همچنین بیان کردند: معظم له در ادامه افزودند: بدون شک این کار می‌تواند در یک سطح وسیع در قالب مشاغل مختلف نیز شکل بگیرد؛ از این رو افراد جامعه می‌توانند با نیت خدایی به دیگران کمک نمایند.

این مرجع تقلید همچنین بیان کردند: معظم له در ادامه افزودند: بدون شک این کار می‌تواند در یک سطح وسیع در قالب مشاغل مختلف نیز شکل بگیرد؛ از این رو افراد جامعه می‌توانند با نیت خدایی به دیگران کمک نمایند.

این مرجع تقلید همچنین بیان کردند: معظم له در ادامه افزودند: بدون شک این کار می‌تواند در یک سطح وسیع در قالب مشاغل مختلف نیز شکل بگیرد؛ از این رو افراد جامعه می‌توانند با نیت خدایی به دیگران کمک نمایند.

این مرجع تقلید همچنین بیان کردند: معظم له در ادامه افزودند: بدون شک این کار می‌تواند در یک سطح وسیع در قالب مشاغل مختلف نیز شکل بگیرد؛ از این رو افراد جامعه می‌توانند با نیت خدایی به دیگران کمک نمایند.

این مرجع تقلید همچنین بیان کردند: معظم له در ادامه افزودند: بدون شک این کار می‌تواند در یک سطح وسیع در قالب مشاغل مختلف نیز شکل بگیرد؛ از این رو افراد جامعه می‌توانند با نیت خدایی به دیگران کمک نمایند.

این مرجع تقلید همچنین بیان کردند: معظم له در ادامه افزودند: بدون شک این کار می‌تواند در یک سطح وسیع در قالب مشاغل مختلف نیز شکل بگیرد؛ از این رو افراد جامعه می‌توانند با نیت خدایی به دیگران کمک نمایند.

این مرجع تقلید همچنین بیان کردند: معظم له در ادامه افزودند: بدون شک این کار می‌تواند در یک سطح وسیع در قالب مشاغل مختلف نیز شکل بگیرد؛ از این رو افراد جامعه می‌توانند با نیت خدایی به دیگران کمک نمایند.

این مرجع تقلید همچنین بیان کردند: معظم له در ادامه افزودند: بدون شک این کار می‌تواند در یک سطح وسیع در قالب مشاغل مختلف نیز شکل بگیرد؛ از این رو افراد جامعه می‌توانند با نیت خدایی به دیگران کمک نمایند.

همانند سیل و زلزله در امدادسانی و کمک به آسیب‌دیدگان در صحنه حضور دارند.

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم افزود: باید از ظرفیت خیرین نیز، در این عرصه استفاده کرد و مبلغان و طلاب حوزه‌های علمیه می‌توانند، در این عرصه مردم را به کار خیر تشویق کنند.

وی در پایان گفت: جمعیت هلال احمر در انجام مأموریت‌های خود، صرفاً کمک‌رسانی به امدادگران را ملاک عمل قرار می‌دهد و دین و مذهب و قوم و قبیله برای این نهاد جایگاهی ندارد.

● ایجاد جامعه اسلامی از ثمرات حوزه علمیه قم است

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالحمین معزی، نماینده ولی‌فقیه در جمعیت هلال احمر نیز در این گردهمایی، شهر مقدس قم را عشق آل‌محمد (ع) توصیف کرد و گفت: حوزه علمیه قم، مرکزی است که اسلام در این روزگار از طریق آن منتشر می‌شود و نتیجه و ثمره این حوزه نیز، به وجود آمدن جامعه‌های اسلامی در پرتو انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی (ع) بوده است.

وی بزرگترین وظیفه حوزه علمیه را تبلیغ و رساندن پیام دین به جامعه بشریت دانست و گفت: وظیفه اهل علم می‌باشد که این پیام دین را که «زندگی طیب و طاهر در این جهان

رئیس جامعه المصطفی العالمیه

رژیم صهیونیستی پایگاه استعماری در قلب دنیای اسلام است

تکفیر دامن می‌زند که بسیاری از کشورهای منطقه، از جمله عراق، با آسیب‌های فراوانی از ناحیه این افکار تکفیری مواجه شده‌اند.

وی فلسطین را مسئله اصلی جهان اسلام دانست و ادامه داد: مسئله فلسطین و اشغالگری رژیم صهیونیستی، یک موضوع تمدنی است. امروز ما شاهد دوره گذار از تمدن مادی استعماری هستیم که طی سال‌های گذشته، بسیاری از کشورهای جهان را به سلطه خود درآورده است. رژیم صهیونیستی، پایگاه تمدن مادی استعماری در قلب دنیای اسلام است. استاد جامعه المصطفی العالمیه، جهان اسلام را تنها رقیب در برابر تمدن غربی دانست و اظهار کرد: امروز

تکفیر دامن می‌زند که بسیاری از کشورهای منطقه، از جمله عراق، با آسیب‌های فراوانی از ناحیه این افکار تکفیری مواجه شده‌اند.

وی فلسطین را مسئله اصلی جهان اسلام دانست و ادامه داد: مسئله فلسطین و اشغالگری رژیم صهیونیستی، یک موضوع تمدنی است. امروز ما شاهد دوره گذار از تمدن مادی استعماری هستیم که طی سال‌های گذشته، بسیاری از کشورهای جهان را به سلطه خود درآورده است. رژیم صهیونیستی، پایگاه تمدن مادی استعماری در قلب دنیای اسلام است. استاد جامعه المصطفی العالمیه، جهان اسلام را تنها رقیب در برابر تمدن غربی دانست و اظهار کرد: امروز

تکفیر دامن می‌زند که بسیاری از کشورهای منطقه، از جمله عراق، با آسیب‌های فراوانی از ناحیه این افکار تکفیری مواجه شده‌اند.

وی فلسطین را مسئله اصلی جهان اسلام دانست و ادامه داد: مسئله فلسطین و اشغالگری رژیم صهیونیستی، یک موضوع تمدنی است. امروز ما شاهد دوره گذار از تمدن مادی استعماری هستیم که طی سال‌های گذشته، بسیاری از کشورهای جهان را به سلطه خود درآورده است. رژیم صهیونیستی، پایگاه تمدن مادی استعماری در قلب دنیای اسلام است. استاد جامعه المصطفی العالمیه، جهان اسلام را تنها رقیب در برابر تمدن غربی دانست و اظهار کرد: امروز

وی افزود: مأموریت هلال احمر، خدمت به محرومین است؛ حوزه علمیه هم، مأمور به رفع نیازهای جامعه به‌خصوص نیازهای دینی و معنوی آن است که در رأس نیازهاست، می‌باشد. علما از گذشته نقش مهمی در حرکت‌های خیریه داشتند و امروز نیز، مردم بیش از هر

قشر دیگری به مرجعیت اعتماد دارند. حجت‌الاسلام والمسلمین خسروپناه، در تبیین توجیه سوم پیوند میان هلال احمر و مؤسسه‌ای مردمی، برای مردم، در خدمت مردم و در راستای کاهش مشکلات و رنج مردم است و تنها به کشور خود نمی‌اندیشد. حجت‌الاسلام والمسلمین معزی، با اشاره به اینکه بیش از ۲۵۰۰ امدادگر هلال احمر در دوران دفاع مقدس در کنار رزمندگان به شهادت رسیدند، افزود: امروز بیش از صد‌ها کانون دانش‌آموزی، دانشجویی، طلاب، عشایر و آزاد و مجموعاً حدود ۳ میلیون عضو داوطلب، در خدمت به انسان‌ها از جوانی

خود مایه می‌گذارند.

نماینده ولی‌فقیه در جمعیت هلال احمر، با تأکید بر اینکه جهان روزی موه عدالت را خواهد چشید و ظلم خواهد رفت، گفت: وظیفه امت اسلامی است که برای چنین روزی زمینه‌سازی کند. حجت‌الاسلام والمسلمین معزی در پایان سخنانش گفت: «ما دست یک‌ایک طلاب امدادگر را که خدمت‌گزار خلق خدا هستند، می‌بوسیم.»

● الگوی حکمرانی امدادگری هلال احمر در دانشگاه‌ها تدریس شود

حجت‌الاسلام والمسلمین خسروپناه نیز در این همایش، عملیاتی کردن یک الگوی حکمرانی امدادگری را دستاورد مهم و نه‌چندان عیان جمعیت هلال احمر ایران معرفی کرد و گفت: این الگو که شبیه الگوی بسیج مستضعفین است، در مقام عمل تحقق یافته؛ ولی متأسفانه تاکنون روایت‌گری نشده و الگوی حکمرانی آن نیز نوشته نشده است.

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی، با اشاره به اینکه الگوی حکمرانی امدادگری هلال احمر ایران باید به‌عنوان نظریه در دانشگاه‌ها تدریس شود، گفت: نظریه‌ها از واقعیات خارجی نشأت می‌گیرند و چه واقعیاتی اثربخش‌تر از واقعیات فعالیت‌های جمعیت هلال احمر وجود دارد؟! حجت‌الاسلام والمسلمین معزی در پایان سخنانش گفت: امدادگران هلال احمر در راستای بیابانه گام دوم انقلاب و کمک به مردم، هیچ‌گاه احساس خستگی نخواهند کرد.

گفتنی است، در این گردهمایی که با حضور مدیران مرکز خدمات حوزه‌های علمیه، مدیران و طلاب جامعه المصطفی العالمیه و طلاب جامعه‌الزهرا (ع) و بیش از هزار طلبه امدادگر همراه بود، از جمعی از مسئولان همکار با جمعیت هلال احمر، خانواده شهیدان مختارزاده و صداقت و نیز تعدادی از طلاب برادر و خواهر امدادگر داخل و خارج از کشور تجلیل شد.

در جبهه‌های مقاومت اسلامی در برابر سلطه‌جویان ایستاده‌اند. رئیس جامعه المصطفی، علمیات وعده صادق را ضرب شستی برخاسته از اقتدار پیروان امیرالمؤمنین (ع) خواند که ان‌شاءالله به‌زودی به پیروزی نهایی منجر خواهد شد.

فراخوان سومین همایش نهضت حسینی

نمایندگی جامعهٔ المصطفی در سوریه، فراخوان

سومین همایش نهضت حسینی با عنوان «امام حسین ^{علیه السلام} و نهضت‌های اجتماعی» و با شعار « امام حسین ^{علیه السلام} یک زندگی، یک روش» را برای پژوهشگران، مدرسان و طلاب منتشر کرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، این همایش با همکاری دفتر مقام معظم رهبری، نمایندگی جامعهٔ المصطفی در سوریه، عتبه حسینیه، عتبه عباسیه، رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سوریه و مجتمع حضرت رقیه ^{علیها السلام} در محورهای زیر برگزار می‌گردد:

- مفهوم نهضت اجتماعی حسینی؛
- جنبه‌های نهضت اجتماعی حسینی؛
- علت‌های مستقیم نهضت اجتماعی حسینی؛
- علت‌های غیرمستقیم نهضت اجتماعی حسینی؛
- رویکردها و روش‌ها در ایجاد نهضت اجتماعی حسینی؛
- نقش زنان اهل بیت ^{علیهم السلام} در ایجاد نهضت اجتماعی حسینی؛
- نقش یاران امام حسین ^{علیه السلام} در ایجاد نهضت اجتماعی حسینی؛
- نقش فرزندان امام حسین ^{علیهم السلام} در استمرار نهضت اجتماعی حسینی؛
- تجلی نهضت اجتماعی حسینی در حجاز در قرن اول و دوم؛
- تجلی نهضت اجتماعی حسینی در شام در قرن اول و دوم؛
- تجلی نهضت اجتماعی حسینی در جهان اسلامی امروز؛
- ابعاد مختلف نهضت اجتماعی حسینی در سطح فردی؛
- تأثیرهای نهضت اجتماعی حسینی در سیاست جهانی در قرن اول و دوم؛
- تأثیرهای نهضت اجتماعی حسینی در سیاست اسلامی در قرن اول و دوم؛
- ابعاد مختلف نهضت اجتماعی حسینی در سطح مدیریت؛

- موانع نهضت اجتماعی حسینی در قرن اول؛
- موانع نهضت اجتماعی حسینی در عصر معاصر؛
- نقش امام خمینی ^{علیه السلام} در احیا نهضت اجتماعی حسینی در ایران؛
- نقش امام خامن‌ه‌ای در احیا نهضت اجتماعی حسینی در ایران؛
- نقش آیت‌الله سیستانی در احیا نهضت اجتماعی حسینی در عراق؛
- نقش علمای شیعه در احیا نهضت اجتماعی حسینی در عصر حاضر.
- علاقه‌مندان می‌توانند جهت شرکت در این همایش مقالات خود را به پست الکترونیکی نمایندگی جامعهٔ المصطفی در سوریه Buhuth.m.s@gmail.com ارسال کرده یا با شماره‌های ۰۹۶۳۹۹۴۰۶۱۸۴ – ۰۹۶۳۹۹۴۰۶۱۸۴ از طریق واتس‌آپ ارتباط برقرار کنند.

تقدیر از هفت طلبه برتر در شصت و دومین سالگرد تأسیس بنیاد البرز

همزمان با شصت و دومین سالگرد تأسیس بنیاد البرز از ۷ طلبه برتر تقدیر شد.
به گزارش خبرگزاری حوزه، دوشنبه، ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۳ همزمان با شصت و دومین سالگرد تأسیس بنیاد البرز، از ۶۲ نفر از محققان سراسر کشور تقدیر شد که ۷ نفر از برگزیدگان طلبه بودند.

جایزه البرز به‌صورت سالانه به برترین‌های علمی کشور اهدا می‌شود. این جایزه در سطح نخبگانی به چهار گروه «دانشمندان»، «دانشجویان و طلاب حوزه‌های علمیه»، «مخترعین» و «صنعت‌گران جوان» تعلق می‌گیرد.

برگزیدگان بخش طلاب (استعدادهای برتر) در دوره شصت و دو جشنواره عبارتند از:

- محمدمه‌دی ایلخانی؛
- علی بیات؛
- رضا پورصدقی؛
- رضا زارع؛
- محمد اسماعیل عبداللهی؛
- محمدرضا محمودی؛
- محمد عربشاهی.

مراسم افتتاحیه ششمین اجلاسیه کنگره بین‌المللی اندیشه‌های قرآنی امام خامنه‌ای، با سخنرانی حجت‌الاسلام والمسلمین آل‌هاشم نماینده ولی‌فقیه در استان آذربایجان شرقی، حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی رئیس جامعهٔ المصطفی‌العالمیه و با حضور مسئولان کشوری و استانی، ۲۳ اردیبهشت در تالار وحدت دانشگاه تبریز برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از تبریز، حجت‌الاسلام والمسلمین آل‌هاشم در مراسم افتتاحیه این اجلاسیه، با بیان اینکه عموم مردم، امام خمینی ^{علیه السلام} را تنها، بنیانگذار انقلاب اسلامی و مرجع تقلید برجسته جهان تشیع می‌شناسند و اطلاعاتی از ابعاد فلسفی، عرفانی و نقش این معارف در اندیشه سیاسی ایشان ندارند، گفت: این مهم در رابطه با امام خامنه‌ای نیز صدق می‌کند و عموم مردم، ایشان را رهبر سیاسی می‌شناسند و بسا اطلاعاتی از اندیشه‌های معظم‌له در ساحت‌های علوم انسانی، فرهنگ و هنر اسلامی، اخلاقی، تاریخ و دیگر شاخه‌های علوم ندارند.

نماینده ولی‌فقیه در استان آذربایجان شرقی با تأکید بر اینکه این کنگره عظیم که اندیشه‌های قرآنی رهبر معظم انقلاب را مورد توجه قرار داده، بسیار مهم و قابل تقدیر بوده و باید ادامه یابد، اظهار کرد: توجه به جامعیت و ذوفنون بودن و ابعاد شخصیتی رهبر معظم انقلاب بسیار مهم است و برای شناخت آن، باید به منظومه فکری مرتبط با نظامات بینشی و ارزشی و رفتاری با محوریت توحید و سیره علمی و عملی ایشان دقت کنیم.

امام جمعه تبریز ادامه داد: اگر کسی در اندیشه‌های مقام معظم رهبری، کار علمی انجام دهد، به‌خوبی می‌داند که تمام سیره علمی و عملی معظم‌له، از نظام هماهنگ و منسجمی برخوردار است و هیچ تضادی در آن نیست و همه ریشه در اسلام به‌صورت هماهنگ و به‌عنوان اجزای کل واحد عمل می‌کنند.

حجت‌الاسلام والمسلمین آل هاشم افزود: شخصیت فکری رهبر معظم انقلاب، بیش از هر چیزی متأثر از قرآن است و علاج تمام دردها و ضعف‌ها و چالش‌های جهان اسلام، در چنگ زدن به آیات الهی است و قرآن، بزرگ‌ترین و مهم‌ترین نقشه راه در حوزه فردی اجتماعی و حاکمیتی است.

وی توجه به عظمت و جامعیت قرآن کریم را بسیار مهم ارزیابی نمود و با تأکید بر اینکه هرآنچه مربوط به امر هدایت باشد، تفصیل و تبیین آن در قرآن آمده است، خاطرنشان کرد: امامین انقلاب با ایمان به جامعیت قرآن و عمل به آن در کنار علم و سیره علمی اهل بیت ^{علیهم السلام}، پرچم اسلام ناب را در جهان برافراشته و با تکیه بر آن، امت اسلامی را رهبری می‌کنند.

امام جمعه تبریز در ادامه، به فزاینده‌ای از اندیشه قرآنی امام خامنه‌ای اشاره و ابراز کرد: رهبر معظم انقلاب نسبت به درک انسجام و هماهنگی آیات الهی تصریح می‌کنند؛ چراکه تمام آیات الهی در صد ارائه یک طرح واحد متحدالاجزا هستند.

وی با بیان اینکه آیات قرآن ناظر بر تدبیر بر مقام عمل به‌ویژه در زندگی اجتماعی انسان نازل شده است، اظهار کرد: توقف بر نظر و غفلت بر بعد عملی، در واقع، غفلت از غایات مقصود دین است؛ نگاه رهبر معظم انقلاب به آیات قرآن، همان نگاه تمدنی است که در کنار مباحث جهان‌بینی و فلسفی که از جنس کلام و مباحث نظری است، از منزل فکر و نظر عبور و به وادی عمل ورود می‌کند.

• قرآن کریم برطرف‌کننده نیازهای فکری و زندگانی است

رئیس جامعهٔ المصطفی‌العالمیه نیز در این مراسم، اندیشه‌های الهی رهبر معظم انقلاب را که در سایه‌سار تلمذ در محضر قرآن بدان دست یافته، از محورهای این همایش دانست و تأکید کرد: قرآن و اندیشه‌های قرآنی به تفسیر و برداشت و روایت امام خامنه‌ای به‌عنوان حکیم الهی بسیار زاگشاست.

حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی با بیان اینکه علی‌رغم تمام تلاش‌های صورت‌گرفته، هنوز در میانه راه و عرضه اندیشه قرآنی رهبر معظم انقلاب قرار داریم، خاطرنشان کرد: قرآن کریم ارائه‌دهنده نظام زندگی است و توجه به اینکه قرآن گنجینه‌ای برای ارائه نظام حیات بشری می‌باشد، بسیار مهم و ضروری است که در یکی دو قرن اخیر، بیش از گذشته به این ادبیات نظام‌سازی توجه شده است.

وی به تفاوت تفاسیر پیشین قرآن با تفاسیری چون المیزان اشاره و ابراز کرد: نگاه تفسیر المیزان نشان‌دهنده اهمیت استخراج نظامات زندگی فردی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و حکمرانی از آموزه‌های قرآنی است. این نظام‌سازی‌ها در قرن اخیر مورد توجه اندیشمندانی که در خدمت به ساحت قرآن فعالیت می‌کردند، قرار گرفته است. حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی، بازشناسی اندیشه قرآنی علامه طباطبایی ^{علیه السلام} و شاگردان ایشان از جمله امام خامنه‌ای، شهید مطهری و استاد مصباح یزدی ^{علیهما السلام} را بسیار مهم توصیف کرد و افزود: توجه به نظام‌سازی که در کتاب طرح کلی اندیشه قرآنی مقام معظم رهبری است، بسیار مهم است.

وی جهان‌بینی را اصلی‌ترین بنیاد یک تمدن دانست و ابراز کرد: رهبر معظم انقلاب ضمن ارائه جهان‌بینی تمدن‌ساز، تمام‌مباحث را با حیات اجتماعی بشر، عبادت و رابطه انسان با خداوند مرتبط ساخته و بر عبودیت جمعی که جامعه‌ای در مسیر عبودیت خدا حرکت کند، تصریح می‌کند.

رئیس جامعهٔ المصطفی‌العالمیه، با بیان اینکه در نگاه تمدنی رهبر معظم انقلاب، عبادت و عبودیت فقط یک پدیده و عمل فردی نیست و بر این اساس، جامعه‌ای اسلامی است که در مسیر عبودیت الهی حرکت کند؛ چراکه نبوت یک بعثت اجتماعی است.

در ششمین اجلاسیه کنگره بین‌المللی اندیشه‌های قرآنی امام خامنه‌ای مطرح شد

نگاه رهبر معظم انقلاب به آیات قرآن همان نگاه تمدنی است

حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی، ارائه یک تمدن الهی و معنوی به بشر را از آثار و برکات انقلاب اسلامی دانست و اذعان کرد: دشمنی دشمنان اسلام و انقلاب، نه فقط به‌جهت مسائل سیاسی؛ بلکه مهمتر از آن، خوف پایان یافتن تمدن مادی است که هیچ رقیبی را تحمل نمی‌کند. آرمان بلند تمدنی انقلاب اسلامی، به‌لطف الهی پیشگامی و پیشنازای مسیر را در عرصه جهانی در پیش گرفته و دشمنان، قویاً در کمین هستند.

• رهبر معظم انقلاب هدایت قرآن را عام و شامل تمام علوم می‌داند

دبیر علمی این همایش نیز در این اجلاسیه، با بیان اینکه، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای ۶ سال محضر علامه طباطبایی را درک کردند و در تفسیر قرآن تحت تأثیر استاد خود بودند، گفت: حضرت آیت‌الله خامنه‌ای را می‌توان محصول سه مکتب شیعی حوزه علمیه مشهد، قم و نجف دانست و لذا سیره حوزوی ایشان هم، اشرابی از تعبد، غفلانیت و ولایت‌مداری است.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدعلی رضایی اصفهانی بر اهمیت و جایگاه مرجعیت علمی قرآن در اندیشه حضرت آیت‌الله خامنه‌ای اشاره نمود و اظهار داشت: رهبر انقلاب تصریح دارند: «مسأله قرآن و مرجعیت قرآن و رجوع به قرآن و استفهام از قرآن در مسائل گوناگون فکری، عملی، اجتماعی، سیاسی، حکومتی و مانند این‌ها خیلی چیز مهمی است. ما واقعاً در این زمینه‌ها کم‌کاریم».

وی به موضوع جهت‌دهی به علوم انسانی بر اساس مبانی قرآنی تأکید نمود و با بیان اینکه علوم انسانی فعلی باید تحولات عمیق و پایداری داشته باشد، یادآور شد: رهبر انقلاب علوم انسانی فعلی را ترجمه قیل و شکل‌گرفته مبانی اومانستی و سکولاریستی دانسته، از طرفی هدایت قرآن را عام و شامل تمام علوم می‌داند که در مبانی و اهداف تأثیرات بسزایی دارد.

دبیر علمی همایش به تأثیر این کنگره بر فضای دانشگاهی اشاره کرد و گفت: تاکنون ۲۳۳ پایان‌نامه ارشد و دکتری در مراکز مختلف تحت تأثیر این کنگره گرفته شده است.

وی با اشاره به تأکید رهبر معظم انقلاب بر مرجعیت علمی قرآن کریم، گفت: بر اساس تأکیدات رهبر معظم انقلاب، دو واحد درس مرجعیت قرآن در برخی دانشگاه‌ها و جامعهٔ المصطفی‌العالمیه ارائه می‌شود.

• ترسیم رویکرد قرآنی مهم‌ترین پایه توجه به مباحث قرآنی در اندیشه امام خامنه‌ای است

حجت‌الاسلام والمسلمین عابدی نژاد هم در این مراسم، ترسیم رویکرد قرآنی را مهمترین پایه توجه به مباحث قرآنی در اندیشه امام خامنه‌ای دانست و اظهار کرد: وقتی اندیشه‌های قرآنی مقام رهبری را نگاه می‌کنیم، می‌توانیم این اندیشه‌ها را به‌عنوان یک رویکرد تمدنی به‌شمار بیاوریم. یکی از تفاوت‌های رویکرد تمدنی، تفاوت در غایت است؛ غایت قرآن در اندیشه مقام معظم رهبری، تأسیس و اداره یک جامعه جهانی عدالت‌محور و توحیدی است.

معاون پژوهش جامعهٔ المصطفی‌افزود: غایت قرآن‌پژوهشی ما سه مؤلفه اساسی دارد: نخست اینکه جهانی است،

اخبار کوتاه ایــــران

- کیفیت آب سنگین ایران در صدر آب سنگین‌های**

تولیدی دنیا:اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی؛ در حال حاضر توانسته‌ایم، بابت بهره بردن از آب سنگین و مشتقات آن، در بخش تحقیق و توسعه در حوزه‌های دارویی و دیگر صنایع، ظرفیت‌های مناسبی را ایجاد کنیم. کیفیت آب سنگین جمهوری اسلامی ایران، در صدر آب سنگین‌های تولیدی دنیا قرار دارد و کشورهای محدودی هستند که امکان تولید آن را دارند.

- شیب کاهش جمعیت در ایران کم شد:** معاون وزیر بهداشت: در سال ۱۴۰۱ نسبت به ۱۴۰۰، ۴۰ هزار نفر تولد کمتری داشتیم؛ اما در پارسال روند کاهش تولد کمتر و به ۱۷ هزار تولد رسید.

- اجرای ریال برون‌مرزی با روسیه به‌زودی:** تسنیم؛ فرزین، رئیس کل بانک مرکزی؛ برنامه بانک مرکزی در سال جاری، در قالب سیاست تثبیت، تعمیق و ثبات بازار ارز از طریق مرکز مبادله ارز و طلای ایران است. نرخ ارز باید به‌گونه‌ای تنظیم گردد که تعادل بودجه‌ای دولت، تولیدکننده و مصرف‌کننده برقرار شود. وی ضمن تأکید بر افزایش قدرت مدیریت بیشتر بر منابع ارزی خارج از کشور، از تفکیک سیاست تجاری، از سیاست ارزی خبر داد و گفت: ابزار ریال برون‌مرزی با روسیه به‌زودی عملیاتی می‌شود.

- نرخ باروری در ۱۴ استان افزایشی شد:** رئیس کمیسیون مشترک طرح جوانی جمعیت و حمایت از خانواده مجلس؛ پس از هفت سال که نرخ باروری در کشور کاهشی بود، امسال در ۱۴ استان افزایشی شد.

- بدهی بابک زنجانی به شرکت ملی نفت تسویه شد:** محسن خجسته‌مهر، معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران؛ خوشبختانه با پیگیری‌هایی که قوه قضائیه و سیستم‌های نظارتی داشتند، معادل بدهی که بابک زنجانی داشت، کالا دریافت شده و عملاً تسویه بدهی‌های وی با شرکت ملی نفت انجام شد. بر اساس بررسی‌های کارشناسان دادگستری، محموله واردشده از سوی زنجانی به اندازه بدهی او بوده است.

- اینترنیتی‌شدن درخواست صدور کارت سوخت از خرداد:** مدیر شرکت پژوهش بنیاد تعاون فراجا؛ از اوایل خرداد درخواست کارت هوشمند سوخت خودروهای نوشماره، از سامانه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی رسیدگی خواهد شد. به‌مرور به درخواست‌های دیگر نیز رسیدگی می‌شود. درخواست صدور کارت سوخت، کماکان در دفاتر پلایس ۱۰۰ نیز امکان‌پذیر خواهد بود.
- درآمد ۳۰۰۰ میلیاردی مافیای زباله در تهران:** مدیرعامل سازمان پسماند؛ زباله‌گردها ماهیانه حدود ۱۸۰ میلیارد و سالانه بالای ۲۰۰۰ میلیارد درآمد دارند.

- موافقت مجلس با طرح معافیت مالیاتی بازار سرمایه:** نمایندگان مجلس در جریان بررسی طرح یک فوریتی اصلاح برخی احکام مالیاتی جهت تسهیل فعالیت‌های اقتصادی کشور در سال جهش تولید با مشارکت مردم، با کلیات طرح مذکور موافقت کردند.

- صادرات ۲۱۰ میلیون دلار زعفران به ۵۵ کشور:** مدیرکل توسعه بازار سازمان تعاون روستایی؛ ۲۲۱ تن زعفران ایرانی به ارزش ۲۱۰ میلیون دلار در سال ۱۴۰۲ به ۵۵ کشور صادر شد. در سال ۱۴۰۱ صادرات زعفران با بسته‌بندی، نزدیک به ۱۵.۵ درصد کل زعفران صادره بود که این نسبت در سال ۱۴۰۲، به ۲۲ درصد افزایش یافت. امارات، چین، اسپانیا و افغانستان، مقاصد اول تا چهارم صادرات زعفران ایرانی بودند.

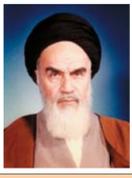
- ایران در نرخ باروری بدترین وضعیت را در منطقه دارد:** خبرگزاری دانشجو؛ حسین فرشبودی، معاون درمان وزارت بهداشت در نشست خبری «هفته ملی جمعیت»، گفت: نرخ باروری در افغانستان حدود ۶، پاکستان بالای چهار، کشورهای حوزه جنوبی خلیج فارس تقریباً ۲، عراق ۲،۵ و ترکیه هم مثل ایران؛ یعنی ۱،۶ است.

- صادرات محصولات کشاورزی ۲۳ درصد افزایش یافت:** نیکبخت، وزیر جهاد کشاورزی؛ سال ۱۴۰۲ بیش از یک میلیارد دلار افزایش صادرات محصولات کشاورزی داشتیم که از لحاظ وزنی ۱۳ درصد و از لحاظ ارزشی ۲۳ درصد نسبت به سال ۱۴۰۱ رشد داشته است. بهبود دو میلیارد دلاری تراز تجاری این بخش، نشان داده، وضعیت کشاورزی از شرایط خوبی برخوردار است.
- ۳۱ درصد مردم ایران مستأجر هستند:** مدیرکل دفتر اقتصاد مسکن وزارت راه و شهرسازی، با اعلام این خبر گفت: این عدد در خیلی از کشورها از جمله سوئیس، آلمان، کره جنوبی، ترکیه و ژاپن بیشتر از ایران است.

- نرخ شاخص فلاکت در ایران اعلام شد:** جدیدترین داده‌ها نشان می‌دهد، نرخ شاخص فلاکت در ایران در پایان سال ۱۴۰۲ به ۴۹.۳ درصد رسیده است. شاخص فلاکت از حاصل جمع نرخ بیکاری و تورم به دست می‌آید و هر چقدر عدد شاخص فلاکت بیشتر باشد، رفاه کمتر است. استان‌های کرمانشاه و کردستان به‌ترتیب با ۶۴.۲ درصد و ۶۰.۸ درصد از بیشترین شاخص فلاکت برخوردارند. استان تهران هم با عدد ۴۲.۸ درصد کمترین شاخص فلاکت را بین استان‌های کشور دارد.

- ایران جزو ۱۰ کشور برتر جهان در درمان نازایی:** ایران در درمان نازایی جزو ۱۰ کشور برتر دنیا است. هزینه‌های درمان در ایران، بسیار کمتر از سایر کشورهای پیشرفته است. در ایران هزینه این درمان برای ایرانی‌های زیر یک‌هزار دلار و بین ۶۰۰ تا ۷۰۰ دلار است.
- رکوردشکنی سرمایه‌گذاری خارجی در سال ۱۴۰۰:** طبق اظهار رسمی مسئولان، سال ۱۴۰۲، سرمایه‌گذاری خارجی رکورد زده است. ۵/۵ میلیارد و ۵۳۱ میلیون دلار، سرمایه خارجی مصوب و معتبری است که درسال گذشته از سوی هیأت سرمایه‌گذاری خارجی تصویب و با امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر شده است. بیشترین حجم سرمایه‌گذاری خارجی در دولت سیزدهم، به‌ترتیب از سوی روسیه، چین، امارات متحده عربی، ایرانیان مقیم خارج از کشور، ترکیه، عراق، افغانستان، هندوستان و عمان انجام شده است.

- ۳۰ درصد مالیات کشور توسط ۸۰۷ مودی بزرگ پرداخت می‌شود:** کارشناس اقتصادی؛ ۸۰۷ مودی بزرگ که کمتر از یک ده‌هزارم کل مودیان را تشکیل می‌دهند، ۳۰ درصد از کل مالیات‌های کشور را پرداخت کرده‌اند و همچنین، در بخش اصناف، تنها ۱ درصد از مودیان این بخش، مسئول پرداخت نیمی از کل مالیات‌های اصناف بوده‌اند.

توصیه‌های حکیمانه

امام راحل ؓ به جوانان

بخش دوم

با توجه به تحول شگرفی که در ملت ایران، به‌ویژه جوانان به‌واسطه نفس قدسی و گرم امام به وجود آمد و نقش عظیم ایشان در هدایت انقلاب کبیر اسلامی که از بزرگ‌ترین ثمرات آن، احیای دین در جهان امروز است، بازنگری رهنمودهای آن روح الهی، ضروری است. از این‌رو، در این نوشتار، سعی شده است، رابطه امام خمینی ؒ و نسل جوان در رهنمودها، هشدارها، اظهار علاقه و ارادت‌های ایشان بررسی شود.

• مبارزه علمی و عملی

امروز دیگر مبارزه ما، مبارزه با سلاح و توپ و تفنگ نیست؛ زیرا دشمن دریافته است که اراده‌های پولادین ایرانی با این اسلحه‌ها از پای نمی‌نشیند. اکنون مبارزه، مبارزه علمی و تلاش و کوشش در راه تحقق اهداف است. رهبر کبیر انقلاب که با زرف‌نگری خود این انقلاب را به پیروزی رساند، برای ادامه این راه، ما را چنین راهنمایی می‌کند: «من در اینجا به جوانان عزیز کشورمان، به این سرمایه‌ها و ذخیره‌های عظیم الهی و به این گل‌های معطر و نوشگرفته جهان اسلام سفارش می‌کنم که قدر و قیمت لحظات شیرین زندگی خود را بدانید و خودتان را برای یک مبارزه علمی و عملی بزرگ تا رسیدن به اهداف عالی انقلاب اسلامی آماده کنید.»^۱

نیز در جای دیگر می‌فرماید: «بهترین و مؤثرترین مبارزه با اجنبی، مجهز شدن به سلاح علم و دین و دیباست و خالی‌کردن این سنگر و دعوت به خلع این سلاح، حیانت به اسلام و مملکت اسلامی است.»^۲

• حفظ استقلال و نفی وابستگی

امام بر استقلال به‌اندازهای بود که محاصره اقتصادی ایران از سوی آمریکا را یک پیروزی برای ملت ایران دانست، تا به این ترتیب، جوانان و متخصصان داخلی، نوآوری‌ها و اختراعات خود را بروز دهند. ایشان در این‌باره فرمود: «حصار اقتصادی، جوانان ما را بیدار کرد و فهمیدند، خودشان باید کار کنند و زحمت بکشند تا بی‌بندوباری‌ها و حضور در مراکز فحشا که از فرمود: «فرزندان عزیزم! دیگر این شماید که باید هرچه بیشتر کوشش کنید تا نهال آزادی و استقلال کشور را آبیاری کنید.»^۳

• بیداری در مقابل توطئه‌های دشمنان

امام خمینی ؒ در بخشی از وصیت‌نامه خود می‌فرماید: «از جوانان، دختران و پسران می‌خواهم که استقلال و آزادی و ارزش‌های انسانی را، ولو با تحمل زحمت و رنج، فدای جملات و وعشنت‌ها و بی‌بندوباری‌ها و حضور در مراکز فحشا که از طرف غرب و عمال بی‌وطن به شما عرضه می‌شود، نکنند که آنان چنانچه تجربه نشان داده، جز تباهی شما و اغفال‌تان از سرنوشت کشورهای و چاپیدن ذخایر شما و به بند استعمار و ننگ وابستگی کشیدن‌تان و مصرفی نمودن ملت و کشورهای به چیز دیگر فکر نمی‌کنند و می‌خواهند، با این وسائل و امثال آن، شما را عقب‌مانده و به‌اصطلاح آنان، «نیمه‌وحشی» نگه دارند.»^۴

در سفارش به این امر مهم نیز می‌فرماید: «شما جوانان برومند، شما محصلین ارجمند که امید من هستید و نوید من هستید، باید در هر جا که هستید، در هر جایی از ایران که هستید، باید بیدار باشید، با بیداری از حقوق خودتان دفاع کنید.»^۵

• حفظ دانشگاه‌ها از انحراف

امام خمینی ؒ به اثرگذاری دانشگاه بر جامعه کنونی و آینده معتقد بود و نجات کشور از انحرافات را در گروی نجات دانشگاه‌ها می‌دانست و می‌فرمود: «به همه نسل‌ها توصیه می‌کنم برای نجات خود و کشور عزیز و اسلام آدم‌ساز، دانشگاه‌ها را از انحراف و غرب و شرق‌زدگی حفظ و پاسداری کنید و با این عمل انسانی ـ اسلامی خود، دست قدرت‌های بزرگ را از کشور قطع و آنان را ناامید نمایید. ... پ س اکنون که دانشگاه‌ها و دانش‌سراها در دست استعمار و پاک‌سازی است، بر همه ما لازم است، با متصدیان کمک کنیم و برای همیشه نگذاریم، دانشگاه‌ها به انحراف کشیده شود و هر جا انحرافی به چشم خورد، با اقدام سریع به رفع آن کوشیم و این امر حیاتی باید در مرحله اول با دست پرتوان خود جوانان دانشگاه‌ها و دانش‌سراها انجام گیرد که نجات دانشگاه از انحراف، نجات کشور و ملت است.»^۶

ایشان در ادامه به‌جهت تأکید بر این مطلب می‌افزاید: «وصیت این‌جانب به جوانان عزیز دانش‌سراها و دبیرستان‌ها و دانشگاه‌ها آن است که خودشان شجاعانه در مقابل انحرافات قیام نمایند تا استقلال و آزادی خود و کشور و ملت خودشان مصون باشد.»^۷

• یأس؛ هرگز

از نوشته‌هایی که دشمنان ما پس از شکست باورنکردنی برای ما کشیدند، تلقین روحیه یأس و ناامیدی در میان ملت، به‌ویژه جوانان است تا به آنها القا کند، نمی‌توانند کشور را بدون وابستگی به غرب اداره کنند. امام با هوشیاری، همیشه به ملت امیدواری می‌داد و آنها را از ناامید شدن منع می‌کرد: «یکی از جنود ایلیس، یأس است، در اموری که انسان باید با امید و طمأنینه و تسلیم عمل بکند و شیاطین ایجاد یأس می‌کنند و با ایجاد یأس، جوان‌های ما را در آن مسائلی که باید تصمیم جدی پیش برونند، گاهی سست می‌کنند.»^۸

- پی‌نوشت‌ها**

- ^{۱۲} صحیفه نور، ج ۲، ص ۲۴۱؛
- ^{۱۳} جوانان از دیدگاه امام خمینی ؒ، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی ؒ، ۱۳۷۸، ج ۵، ص ۳۹؛
- ^{۱۴} همان؛
- ^{۱۵} کلمات قصار پندها و حکمت‌ها، ص ۱۱۴؛
- ^{۱۶} کلمات قصار، پندها و حکمت‌ها، ص ۱۱۷؛
- ^{۱۷} بخشی از وصیت‌نامه الهی ـ سیاسی امام خمینی ؒ؛
- ^{۱۹} همان؛
- ^{۲۰} جوانان از دیدگاه امام خمینی ؒ، ص ۳۱۴؛

عرفان، به‌معنای عامش، نوعی معرفت باطنی شهودی، قلبی، اشراقی یعنی غیراستدلالی، غیرحسی و غیرتجربی است که متعلقش خداوند متعال و امور قدسی است. به‌عبارت دیگر، عرفان، راه یافتن به باطن دین است. این معرفت شهودی از راه نوعی سلوک و رفتار منضبط برای تهذیب نفس و با هدف بندگی خدا و قرب به او حاصل می‌شود. به‌عبارت دیگر، حال و معرفت عرفانی معمولاً با خودشناسی و خودسازی و توجه به درون که مقتضی نوعی زندگی و رفتار خاصی است و شخصیتی بر اساس آن شکل می‌گیرد، به‌دست می‌آید. بنا براین، عرفان نوعی معرفت است که متعلقش خداوند است و راه تحصیل آن، تأمل همراه با تهذیب نفس است و این معرفت در رفتار، منش، احساسات و شخصیت انسان تأثیر می‌گذارد و زندگی آدمی را در چارچوب اخلاق و معنویت قرار می‌دهد.

اگر عرفان اصیل این باشد، عرفان کاذب یا شبه‌عرفان آن جنس بدلی و قلابی و ساختگی است که این گوهر و آن آثار را ندارد؛ ولی شباهتی صرفاً ظاهری و صوری به عرفان دارد. در عرفان‌های کاذب نه معرفتی وجود دارد، نه شهودی؛ ممکن است اوهام و پندارهایی باشد که شخص با آن فریفته شود. این توهم یا پندار یا باوری هم که حاصل شده، از راه تهذیب نفس نیست و معمولاً از روش‌ها و راه‌های غیرمتعارف که گاهی نامعقول و نامشروع است، به دست می‌آید؛ مثلاً ممکن است، از طریق استفاده از مواد مخدر و یا تمرینات و ریاضت‌هایی، این احوال رخ دهد. همچنین این رفتارها و احوال تأثیر مثبت و سازنده‌ای بر اخلاق و منش و شخصیت انسان‌ها ندارد، اگر تأثیر منفی نداشته باشد؛ بنابراین، نه آن گوهر و ذات عرفان که معرفت شهودی و راه یافتن به باطن دین است، در آن هست و نه آن آثار و نتایج و ثمرات را دارد.

این تازه در صورتی است که شخصی که گرفتار عرفان کاذب است و از روی ناآگاهی و به‌طور غیرعمدی چنین کلایی را به‌جای کلای اصلی پذیرفته باشد؛ ولی در برخی از موارد بنیان‌گذار یک جریان کاذب و منحرف‌اف اساساً به‌طور عمد و با توجه به اینکه هیچ منبع و اصلی برای فکر و گرایشش نیست، صرفاً برای مقاصد عمدتاً نفسانی و دنیوی و رسیدن به شهرت و شهوت و ثروت دست به تأسیس چنین مکتبی می‌زند. متأسفانه اغلب جریان‌های نوظهور شبه‌عرفانی، یا ناشی از جاه‌طلبی و نفسانیات عده‌ای است و یا نتیجه اختلافات شخصیتی و روحی و روانی و حاصل نوعی بیماری.

• عرفان ناقص و عرفان کامل

عرفان اصیل دو قسم است:

الف) عرفان مشبوب یا ناقص، ب) عرفان ناب یا کامل.

عرفان ناقص نیز دو قسم است: دینی و غیردینی.

مراد از عرفان اصیل، عرفان ناب و کامل که باید از آن پیروی کنیم نیست؛ بلکه وسیع‌تر از آن است. عرفان اصیل در برابر عرفان‌های دروغین است. عرفان دینی، عرفانی است برگرفته از ادیان الهی و یا ملهم از آنها، مانند عرفان یهودی، مسیحی و اسلامی. در عرفان دینی هم امکان برای انحراف و خطا وجود دارد. عرفان‌هایی که مرتبط با ادیان هستند، معمولاً سرنوشت آن ادیان را دارند. مثلاً اگر مسیحیت اعتقاداتش دچار تحریف شده و تثلیث به‌جای توحید نشسته است، در عرفان مسیحی هم آثارش را می‌بینیم. عارف مسیحی هم، عمدتاً نگاه تثلیثی دارد؛ گرچه گاهی هم نگاه توحیدی دارد. گفته می‌شود، بعضی از عرفای مسیحی، خدامحورند و بعضی مسیح‌محور؛ ولی همان عارف‌خامحور هم، به‌دلیل اعتقاد به تثلیث و باور به حقانیت این آموزه، نمی‌تواند یک عرفان توحیدی خالص داشته باشد. این اشکالات و خطاها در سلوک و رفتار معنوی آنها هم آثار خود را نشان می‌دهد. اگر سلوک معنوی تحت هدایت درست وحی نباشد و در کتب آسمانی و یا در فهم و تفسیر آنها تحریف و خطا رخ داده باشد، این‌گونه لغزش‌ها، خلاف انتظار نیست. این عرفان‌ها به‌رغم اینکه ریشه الهی و دینی دارند؛ اما چون از دیدگاه اسلامی از یکسو دوره اعتبار این ادیان به‌سرآمده است و از سوی دیگر این ادیان دچار تحریف شده‌اند، عرفان ناب و کامل نیستند.

در فرهنگ اسلامی هم، گرایش‌ها، جریانات و فرقه‌های مختلفی سر برآورده‌اند که در مواردی از تعالیم اصیل اسلامی منحرف شده‌اند. یا در اثر فهم و تفسیر نادرست از دین یا تأثیر پذیرفتن از فرهنگ‌های بیرون از اسلام و عوامل دیگر این امر رخ داده است. چنین نیست که اگر گفتیم، عرفان سرنوشتش با اسلام به‌نحوی پیوند دارد، حقانیت و صحتش تضمین شده باشد؛ هرچند معتقدیم که عرفان ناب و کامل، عرفانی است که از آموزه‌های اسلامی گرفته شده و با هدایت این آموزه‌ها شکل بگیرد.

تقسیم عرفان به اصیل و جعلی، همانند تقسیم دین به اصیل و جعلی است. دینی که ریشه در وحی الهی داشته باشد، اصیل و حق است؛ مانند مسیحیت؛ هرچند که در سیر تاریخی‌اش ممکن است، دچار انحراف شود. دینی که ریشه در وحی نداشته و جعلی باشد، کاذب است؛ مانند بهائیت که با طرح استعمار انگلیس و برای برهم زدن یکپارچگی امت اسلامی ساخته شد.

• عرفان غیردینی

هستند کسانی که اندیشه‌ها و سلوک عرفانی دارند و به‌عنوان عارف شناخته می‌شوند؛ ولی در چارچوب دینی از ادیان قرار ندارند. آنها فریب‌کار یا فریب‌خورده نیستند، بلکه صادقانه در جستجوی شناخت خدا و حقایق باطنی هستند و می‌کوشند، زندگی اخلاقی و معنوی داشته باشند؛ اما از آنجا که به دین حق راه نیافته‌اند، از فطرت و عقل خویش بهره می‌جویند. زمان‌ها و مکان‌هایی بوده است که افرادی به دین الهی دسترسی نداشته‌اند. آنجا هم می‌شود سخن از خداپرستی و عرفان گفت. همان گرایش فطری به خدا و همان عشق جبلی به حق که در همه هست، می‌تواند منبع یک عرفان باشد. اگر بارقه‌ای بوزد و فرد را به سمت خدا سوق دهد و با تشخیص فطری خودش از نیک و بد، تهذیب نفس کند و از این طریق به عنایت الهی به معرفت و فضیلتی برسد، این نوعی عرفان است؛ گرچه این عرفان در قیاس با عرفانی که مستقیماً از وحی سرچشمه می‌گیرد، فاصله بسیاری دارد.

یکی از این دسته عرفان‌ها، عارفان افلوطین است که عارفی است با باورهای عرفانی و احوال روحانی و عشق و دلدادگی به خدا و اهل فضیلت. افلوطین بر عرفای اسلامی و مسیحی بسیار تأثیرگذار بوده است؛ ولی متدین به دینی از ادیان الهی آسمانی نبوده. اعتقاد به خدا داشته، عشق به خدا می‌ورزیده و برای قرب به خدا و نیل به او تهذیب نفس می‌کرده و دریافت‌هایی هم داشته و آن دریافت‌ها را بیان و تحلیل و تفسیر نموده و یک نظام عرفانی هم به وجود آورده است.

چگونه چنین عرفانی، بدون اتصال به وحی ممکن است؟ پاسخ این است که گرایش عرفانی، ریشه در فطرت انسان‌ها دارد. چنانکه در بحث خداشناسی می‌گویم، اعتقاد به خدا فطری است، به این معنا که در

سرشت انسان، نوعی خداآگاهی و گرایش به خداپرستی وجود دارد. نوعی میل، جاذبه و عشق به خدا در وجود انسان‌ها هست که اگر محیط مناسب باشد، این میل و این بذر می‌تواند، شکوفا شده و ثمر دهد. دین هم، یکی از رسالت‌هایش این است که این بذر اولیه‌ای که در وجود انسان هست و این شعله‌ای را که در درون انسان روشن است، توسعه دهد و شکوفا کند و به ثمر برساند. دین از صفر آغاز نمی‌کند؛ بلکه از چیزی شروع می‌کند که خداوند در درون ما قرار داده است. این آگاهی، گرایش و عشق فطری انسان نسبت به خدا، یکی از موارد بنیان‌گذار یک جریان کاذب و منحرف‌اف است. عرفان نیز نوعی خداگرایی و کوشش برای نزدیک شدن و تشبه به خداوند است. چنانکه الهیات و خداشناسی عقلانی برون‌دینی داریم، خداشناسی عرفانی برون‌دینی هم وجود دارد. البته چون این عرفان در چارچوب دین و هدایت وحی نیست، ممکن است که دچار اشکال شود و در مسیرش با مشکلاتی مواجه گردد. در دریافت‌ها و مشاهدات دچار تسویل و فریب شود و در تفسیر و تعبیر آن دریافت‌ها و مشاهدات بلغزد؛ از این‌رو این عرفان ناب و کامل نیست؛ ولی نیت کسی که به‌طور فطری به سمت خداپرستی و عرفان می‌رود، نیت خالصانه و صادقانه است و فی‌الجمله به‌گواهی تاریخ و توصیفات که اینان از تجارب‌شان کرده‌اند، به حقایقی نیز رسیده‌اند و از حیث شخصیتی و اخلاقی و زندگی معنوی نیز، گام‌هایی برداشته‌اند.

اگر ما جای افلوطین بودیم و در قرن سوم میلادی زندگی می‌کردیم، چی می‌کردیم؟ یا باید مسیحیت تثلیثی را می‌پذیرفتیم؛ چون به مسیحیت اصیل دسترسی نبود، یا ملحد و لادری می‌شدیم یا همان که او شد؛ یک خداپرست موحد و عارف به‌کمک تأمل عقلی و تهذیب نفس.

این‌گونه عرفان البته کامل و بی‌نقص نیست و ما که به عرفان کامل دسترسی داریم، نباید به دنبال این‌گونه عرفان باشیم؛ ولی جعلی و دروغین هم نیست. نه بنیان و گردنگان به آن، قصد جعل و تحریف و فریب دادن دارند و نه توهم و بیماری است؛ بلکه کسانی به سائقه فطری عشق به خدا، به دنبال حقیقت رفته‌اند. حالا آنچه که نصیب‌شان شده، بستگی به ظرفیت وجودی آنها و شرایط و موانعی دارد که بر سر راه‌شان بوده است. بودیسم را اگر معتقد به خدا بدانیم نیز، می‌توان در این گروه جای داد؛ چراکه پیروان بودا وی را پیامبر و دریافت‌کننده وحی نمی‌شناسند؛ بلکه عارفی می‌دانند که به راهی و روشنی رسیده است. آنچه امروزه ما به‌عنوان یک پدیده جدید و انحرافی در دنیا مواجهیم و گاه از آن به‌عنوان عرفان کاذب یا شبه‌عرفان تعبیر می‌کنیم، هیچ‌یک از اینها که گفتیم، نیست. این چیزی است که نه بر وحی، نه بر کشف عرفانی و نه حتی بر تفکر نظری معتبر مبتنی است؛ بلکه کسانی با انگیزه‌های نفسانی، مطالبی را از منابع مختلف گردآوری و تلفیق می‌کنند و گاه خود اوهامی بر آن می‌افزایند و با استفاده از روان‌شناسی تأثیرگذاری و روش‌های تبلیغ، جمعی ساده‌لوح را جذب می‌کنند.

چنانکه می‌بینیم، تنوع گسترده‌ای از مکتب‌ها و گرایش‌ها با نام عرفان وجود دارد که شناخت عرفان از شبه‌عرفان و شناخت عرفان برتر از میان عرفان‌ها، نیازمند تحقیق و تأمل است.

• برخی آثار منفی انحرافات عرفانی

غایت عرفان تقرب به خداست. طبیعی است که از راه باطل نمی‌توان به خدا نزدیک شد. با عقیده باطل و عمل نادرست نمی‌توان تعالی روحی پیدا کرد. با قرار گرفتن در راه باطل از راه حق باز می‌مانیم و از برکات آن، محروم می‌شویم. بنابراین، مهمترین زیان افکار انحرافی، زیان معنوی است؛ اما آثار منفی القانات برخی فرقه‌های عرفان‌نما، بسی بیش از این است. برخی از اینها موجب انحرافات و مفاسد اخلاقی و ناهنجاری‌های اجتماعی و ناراحتی‌های روحی و روانی برای افراد هم می‌شوند. شیوع این نوع فرقه‌گرایی‌ها موجب گسسته شدن یکپارچگی جامعه می‌شود که می‌تواند مشکلات و حتی بحران‌هایی را باعث شود.

یکی از نتایج سوء عرفان‌های کاذب، صدماتی است که از این ناحیه به عرفان اصیل می‌رسد. بعضی با دیدن خطاها و انحراف‌ها در افکار بعضی از مدعیان عرفان و تصوف، به این نتیجه می‌رسند که عرفان چیزی است که در اساس باطل است. هم فرقه‌هایی را به‌عنوان صادق و نمونه انتخاب می‌کنند و هم افرادی را و گاهی نیز، جملاتی از کتب مختلف انتخاب و آن را دلیل مردود بودن اصل عرفان قلمداد می‌کنند. وقتی سکه تقلبی در بازار رایج شد، انسان غیرمتخصص، نسبت به سکه‌های اصیل هم دچار تردید می‌شود. بسیاریند کسانی که با اساس عرفان مخالف می‌کنند به‌دلیل انحراف‌هایی که در برخی فرق یا افراد منتسب به عرفان دیده‌اند یا توهم کرده‌اند؛ درحالی‌که دلیل خطا و انحراف در سخن و عمل برخی افراد یا فرقه‌های صوفی، وجود باطلان اصل عرفان نیست. در ادیان هم، انحرافات بسیاری واقع شده و ادیان باطل و انحرافی و کاذب فراوان است. آیا باید نتیجه‌گرفت که اصل دین باطل است؟

• علل انحراف و اختلاف

برای هر نوع انحرافی در هر عرفان یا شبه‌عرفانی، نمی‌توان عامل واحد یا عوامل یکسانی را برشمرد. انحراف در هر مورد ممکن است، متفاوت با موارد دیگر باشد. عرفان‌های جعلی چون به وحی معتبری متصل نیستند و حاصل فکر انسانی هستند که هم، خود خطاپرست است و هم، برخی متأثر از اغراض و اهوای نفسانی هستند، طبیعی است که با حق فاصله داشته باشند. عرفان‌های غیردینی مبتنی بر تأمل و مراقبه و تهذیب نفس نیز، مصون از خطاپذیری آدمی در مقام تأمل و تجربه و تفسیر تجربه نیستند.

چگونه

عرفان اسلامی را

از شبه‌عرفان

تشخیص دهیم؟

دکتر محمد فنایی اشکوری

برای صدق یک مدعا، صداقت مدعی کافی نیست. در عرفان‌های دینی خطا یا ناشی از عدم دسترسی به متن معتبر دینی است (به‌جهت تحریف کتاب مقدس یا جعل حدیث) و یا ناشی از تفسیر نادرست آن متون است؛ چنانکه در اینجا نیز تأثیر اهوای نفسانی و دیگر علل روانی غیرمحمتمل نیست.

همان‌طور که در دین واحد، مانند اسلام، بر اثر عوامل مختلف درونی و بیرونی، مذاهب و مکتب‌های مختلف کلامی و فقهی پدید می‌آیند، مکتب‌ها و فرقه‌های مختلف عرفانی نیز پیدا می‌شوند. اصل تنوع و اختلاف امری طبیعی است و آنچه مهم است، یافتن شاخص‌هایی برای نقادی و ارزیابی است.

• علل گرایش به عرفان‌های دروغین

اصل گرایش به عرفان در انسان یک گرایش اصیل است. خداشناسی و خداگرایی فطری، به‌همین معنی است و عرفان دعوت به خداست و معنویت چیزی جز گرایش به خدا نیست. حال اگر نوع صحیح این عرضه نشود و به آن غلش فطری پاسخ درستی داده نشود، طبعاً افراد جذب شب‌عرفان‌ها می‌شوند. همین‌طور دسترسی آسان به این گرایش‌ها از طریق نشریات نوشتاری و صوتی و تصویری، به‌ویژه اینترنت و عرضه جذاب این مطالب، از دیگر عوامل جذب به این عرفان‌هاست.

از آنجایی که عرفان اصیل، با افسارگسیختگی و هوای نفس مبارزه می‌کند و کمتر کسی همت آن را دارد که سالک صادق این طریق باشد، مشتریان زیادی ندارد. در مقابل، در بسیاری از فرقه‌های شبه‌عرفانی چنین نشان داده می‌شود که از راه پیروی از هوای نفس، استفاده از مواد مخدر، الکل و شهوت‌رانی شخص می‌تواند، به‌همان نتایج عرفانی برسد. از این‌رو با توجه به نیاز معنوی افراد و جاذبه غرائز و فقدان اطلاعات کافی در این مسیر، دعوت آنان پذیرفته می‌شود. تنها کسانی که به‌حدی از رشد و معرفت رسیده باشند که راه را از بیراهه تشخیص دهند، در دام ایشان قرار نمی‌گیرند. از سوی دیگر، در پی تبلیغات دروغین و ادعاهای گزاف این فرقه‌ها، بسیاری برای رهائی از دشواری‌ها و غلبه بر شکست‌ها، ناکامی‌ها، سرخوردگی‌ها، اضطراب‌ها، افسردگی‌ها، ناامیدی‌ها، تنهایی‌ها و… به مواد مخدر، ابتذال، سکس و برهنگی، داروهای روان‌گردان و بالاخره عرفان‌های کاذب پناه می‌برند تا مگر از این طرق، گره از کار فروبسته خود بکشایند. متأسفانه اکثر قربانیان و طعمه‌های فریب‌کاران از مدعیان نبوت و ولایت تا دعانویس و رمال و شفادهنده، افرادی هستند که از چنین مشکلاتی رنج می‌برند و با افتادن در دام این شیادان، نه‌تنها مشکلی از آنها حل نمی‌شود، بلکه مشکل بزرگتر بر مشکلات‌شان و دردی شدیدتر بر دردهای‌شان افزوده می‌شود. اینجاست که به‌راستی باید گفته که بی‌عرفانی، بسی بهتر از عرفان کاذب و منحرف است. عرفان دروغین همچون داروی فاسد، انسان سالم را بیمار می‌کند.

گوهر جام جم از کان جهان دگر است
تو تمناز گل کوزه‌گران می‌داری
انگیزه بنیان و مروجان این فرقه‌ها، چیزی جز جاه‌طلبی و دستیابی به شهرت و ثروت و شهوت نیست. آنها ضمن آشنائی با روان‌شناسی تبلیغی، آثارشان را در قالب فیلم، داستان، نمایش و رمان به‌نحو غیرمستقیم ارائه می‌نمایند.

• ملاک ارزیابی دعاوی عرفانی

در چنین فضایی، داشتن ملایک برای ارزیابی دعاوی و سنجش صحت و سقم آنها، ضروری است. یکی از معیارها هماهنگی با عقل است. عقل معیاری بنیادی در بررسی هر ادعائی است. اگر دعاوی مدعیان عرفان خلاف عقل و استدلال عقلی باشد، باطل است. حجیت عقل مطلق است و هیچ حوزه‌ای حتی عرفان، بیرون از دآوری عقل نیست. البته تعالیمی در عرفان هست که ممکن است، ما از راه استدلال عقلی نتوانیم، آن را اثبات کنیم یا فقط با پای عقل -توانیم به آن برسیم؛ ولی آن تعالیم، نباید با هیچ یافت عقلانی ناسازگار باشند.

عقل در معنای عامش، شامل تجربه، تحلیل تاریخی، روان‌شناختی و اجتماعی نیز می‌شوَد مثلاً مطالعه و تحلیل تاریخی در شناخت حقیقت و ماهیت مکتب‌ها و فرقه‌ها می‌تواند به ما کمک کند.

معیار دیگر وحی است. هیچ ادعای عرفانی چه در بخش معرفت چه در بخش سلوک، نباید با تعالیم معتبر و حیاتی ناسازگار باشد. حکمت جامع یا حکمت کامل، حکمتی است که در آن عقل، شهود و وحی، با هم هماهنگ باشند. برهان، قرآن و عرفان باید با هم سازگار باشند. اگر در یکی از اینها شاهد چیزی بودیم که در دیگری خلافتش هست، این نشان از وجود خطائی است. در اینجا یا فهم دینی ما دچار خطاست، یا اعتقاد فلسفی ما دچار اشتباه است و یا آن چیزی را که ما فکر می‌کنیم شهود عرفانی است، غلط است. هماهنگی بین عقل و وحی و شهود عرفانی، معیاری است که در تفکیک و تمیز عرفان صادق و کاذب و شناخت انحراف و خطا در اندیشه و سلوک عرفانی به ما کمک می‌کند.

وقتی می‌گوییم یک سنت یا نظام عرفانی اصیل است، معنایش این نیست که همه افراد در این سنت هر ادعایی بکنند، آن ادعا مصون از خطاست؛ چون عرفان آنان اصیل است و مثلاً معارف‌شان را از مکتب اهل‌اللبیت ؑ می‌گیرند. چنانکه در فقه، تفسیر، کلام و دیگر علوم اسلامی نیز، چنین چیزی را نمی‌گوییم. خطای در فهم یا استناد به منبع غیرمعتبر یا دخالت هوا و هوس در بشر عادی، غیرممکن نیست. بنابراین عقل، تعالیم کتاب و سنت و شهودهای اصیل و معصوم، میزان‌هایی هستند در شناخت خطا و صواب در عرفان.

امام خامنه‌ای در دیدار اعضای هیئت علمی پنجمین کنگره جهانی حضرت رضا (ع)

ابعاد معنوی، الهی و سیاسی امام رضا و ائمه علیهم السلام با زبان روز برای مخاطبان تبیین شود

شش علت هم ذکر کردم، برای اینکه حضرت چطور قبول کردند و چرا این کار را کردند و فواید این کار چه بود. یک حرکت عظیم، یک جنگ فوق‌العاده غیر نظامی، یعنی جنگ سیاسی در واقع، بین حضرت و مأمون راه افتاده و حضرت در این جنگ، مأمون را خرد و خمیر کرده؛ یعنی با این کاری که کرده، منکوب کرده مأمون را؛ طوری که مأمون مجبور شده، حضرت را به قتل برساند. و الا اول که این جور نبود؛ حضرت را احترام می‌کردند، نماز می‌فرستادند؛ از این کارها بود دیگر. حالا آنجا من شرح دادم که مأمون چرا این کارها را می‌کرد و چرا کرد و چه اهداف و چه فوایدی در ذهنش بود؛ آن وقت‌ها ما هم، مثل شماها که الحمدلله جوانید و حوصله دارید، حوصله داشتیم و از این کارها می‌کردیم؛ حالا که دیگر به کلی از این معانی دور هستیم.

بنابراین این سه بخش در زندگی حضرت امام رضا (علیه الصلاة والسلام) و بقیه ائمه (علیهم السلام) باید تبیین شود. هنر شما این است که این سه بخش را اولاً استخراج کنید؛ ثانیاً اینها را از زیاده‌گویی‌ها و حرف‌های غیرمتقن تخلیص کنید؛ ثالثاً که این سومی مهم‌تر از همه است؛ با زبان مناسب، با زبان روز، با زبان قابل فهم برای مخاطب غیرشیعه و حتی شیعه - چون دوری بعضی از جوان‌های خودمان هم از این معارف، کمتر از دوری غیرشیعه و غیرمسلمان نیست و اطلاعاتی نداشتند. بیان کنید اینها را. با نظر من اگر این کار انجام بگیرد، فقط صرف یک گردهمایی و سخنرانی و مانند اینها دیگر نخواهد بود؛ یعنی یک فایده محسوسی بر آن اتفاق می‌افتد.

● ظلم فراگیر مستکبران؛ مهم‌ترین دلیل نیاز جهان به عدالت

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی، در پیام این مرجع تقلید به کنگره جهانی حضرت رضا (ع) که در این اجلاس قرائت شد، آمده است: جهان امروز و مناسبات حاکم بر آن و نابرابری آشکار در برخورداری همه از حقوق انسانی و همچنین جور و ستم فراگیر زورمدان و مستکبران بر مستضعفان و مظلومان عالم، مهم‌ترین دلیل بر نیاز جهان برای سعی و کوشش نسبت به گسترش عدالت و جلوگیری از ظلم است. امروز ظلم نه در پوشش و لفاظیه، که عیان و ظاهر رخ نموده است. وضعیت مردم مظلوم غزه که ابتدایی‌ترین حقوق انسانی آن‌ها نقض شده و انواع جنایت‌ها در حق ایشان روا داشته شده، یکی از بارزترین و فجع‌ترین نمونه‌های ظلم در تاریخ بشریت است.

اهمیت عدالت و پرهیز از ظلم و رعایت حقوق انسان‌ها از آموزه‌های اساسی دین مبین اسلام و مکتب اهل بیت (علیهم السلام) است. خداوند متعال یکی از اصلی‌ترین مأموریت‌های پیامبر (ص) خود را جریان عدالت و مبارزه با ظلم قرار داده؛ آن‌چنان که به نبی خود فرمود: ﴿وَاسْتَقِمَّ كَمَا أَمَرْتُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ أَمَرْتُ بِنِهَايَةِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَأَمَرْتُ بِالْعَدْلِ إِنَّهَا لَمَنْعٌ لِمَا تُبْغِضُونَ﴾ (وهدایت‌کننده منم که از فحش و منکر منصرف شوید و امر به عدالت کنید؛ اینها مانع است از آنچه شما بدوستانید). و این مهم در جای جای قرآن و کلمات معصومین (علیهم السلام) مورد تذکر قرار گرفته و به عناوین مختلف به آن پرداخته شده تا جایی که در کلام ثامن الحجج (علیه السلام)، معیار مسلمانی عدم ظلم به مردم و نزدیکان قرار داده شده است.

گرچه سخن درباره عدالت فراوان گفته شده است؛ اما به نظر می‌رسد، موضوع عدالت به‌عنوان یک آرمان اصلی برای بشریت و حکومت امام موعود (علیه السلام) و گفت‌وگو درباره حقیقت ارکان و مولفه‌های آن، خصوصاً بررسی و واکاوی میدانی نسبت به موانع گسترش عدالت عمومی و مبارزه با ظالمان و مظاهر ظلم، با تکیه بر معارف والا و نورانی قرآن و اهل بیت (علیهم السلام)، نیازمند پژوهش و تلاش علمی بیشتر است. همچنین اینجانب پیشنهاد می‌کنم، کمیته‌ای برای پیگیری و تحقق این مطالعات و پژوهش‌ها در کنار این کنگره تشکیل شود تا با استفاده از ظرفیت جهانی امام رضا (ع) و آستان مقدس آن حضرت و ارتباط با اندیشمندان و افراد تأثیرگذار، اجرای عملی شعار این گردهمایی را پیگیری کند.

[اما] به‌خاطر شهادت سیدالشهدا (ع) و عوامل بیرونی‌ای که طبعاً مترتب بر این معنا می‌شود، این کار عقب افتاد. حالا در تعبیر روایت، «إِشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ عَلَيَّ أَهْلِ الْأَرْضِ» است؛ اما می‌دانیم که این «اشتداد غضب» و آنچه بر آن مترتب می‌شود، با همین عوامل ظاهری و علل و عوامل معمولی تطبیق می‌کند؛ عوامل معمولی‌اش این است که باز در یک روایت دیگر هست که: «إِزِيدَ النَّاسُ بُعْدَ الْحُسَيْنِ إِلَّا ثَلَاثَةً: «إِرْتَدَ» نَهْ بِمَعْنَايِهِ» که از دین برگشتند؛ یعنی بعد از امام حسین (ع)، شیعه از این راهی که داشت می‌رفت، مردد شد؛ یعنی با این وضع چه‌جوری می‌شود رفت؛ مگر سه نفر: یحیی بن آق‌طویل (او دو نفر دیگر)؛ سه نفر بیشتر نماندند. حضرت صادق (ع) می‌فرماید: «لَمْ يَرِنِ النَّاسُ لِحَقِّكَ وَكَثُرُوا»، سی سال زحمت امام سجاد و بعد حضرت باقر (ع)، نتیجه‌اش این شده که این [تعداد] بیشتر شد.

خب بعد در [ادامه] همان روایتی که داشتم می‌خواندم، خدای متعال آن امر حکومت را که سال ۷۰ قرار بود اتفاق بیفتد، به تأخیر انداخت به سال ۱۱۰، «فَأَخَّرَهُ إِلَى آرْبَعِينَ وَبِئَاتِهِ». سال ۱۴۰، سال زندگی امام صادق (ع) است دیگر؛ حضرت نقل شده این است که می‌فرماید: «مَا تَدْرِي لَعَلَّاهُ فِتْنَةٌ لَكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَى حَرِينِ؟» این [کار] یک زمان دارد، یک آمد دارد، یک سرآمد دارد. شما چه می‌دانید؟ یعنی این وعده است. آن وقت در روایت امام این وعده مشخص شده؛ در روایت است: «إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ هَذَا الْأَمْرَ فِي سِتَّةِ سَبْعِينَ» امام مجتبی (ع) سال ۴۱، ۴۰ این حرف را زدند. بنا بوده سال ۷۰ قیام انجام بگیرد و حکومت اسلامی تشکیل بشود؛ در تقدیر الهی این بوده که این کار انجام بگیرد. بعد می‌فرماید: «فَلَمَّا قُتِلَ الْحُسَيْنُ (ع) إِشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ عَلَيَّ أَهْلِ الْأَرْضِ فَأَخَّرَهُ؟» وقتی در سال ۶۱ - محرم ۶۱ - حضرت به شهادت رسیدند، این کار عقب افتاد؛ این [کار] بنا بود سال ۷۰ انجام بگیرد؛

باز یک روایت دیگر از زراره دارد، می‌گوید: «وَاللَّهِ لَا أَرَى عَلَيَّ هَذِهِ الْأَعْوَادَ إِلَّا جَعْفَرًا؛ «اعواد» یعنی منبر؛ یعنی ستون‌های منبر؛ می‌گوید: روی این ستون‌های منبر، من غیر از جعفر را نمی‌بینم؛ یعنی یقین داشته که حضرت می‌آیند و روی منبر خلافت می‌نشینند؛ یعنی این [انتظار] وجود داشته. بعد خب «يَمْخُو اللَّهُ مَا تَشَاءُ وَيُؤَيِّثُ وَعَيْدَهُ أَم الْكِتَابِ؟» «قدر الهی این است، قضای الهی این نیست. قضای الهی، آن که قدر تثبیت شده است، آن به‌اصطلاح قرار قطعی شده، آن [امر] نبوده؛ به‌خاطر عوامل خاص و علل و عوامل این‌جوری. پس ائمه (علیهم السلام) دنبال این قضیه بودند؛ این خیلی قضیه مهمی است.

حالا شما در این باب ببینید نقش امام رضا (ع) چیست. حالا البته من الآن بادم نیست، مطالب آن سخنرانی که جناب عالی^{۱۲} می‌فرمایید؛ قبل از آن هم من سال اول، یک پیامی^{۱۳} فرستادم مشهد و در آن پیام، مسئله قبول ولایت‌عهدی امام رضا (ع) را تحلیل کردم؛ یعنی گفتم: این در واقع یک مبارزه‌ای بود، بین مأمون عاقل و زبیر و بسیار باهوش و امام رضا (ع). مأمون اول گفت: خلافت را می‌دهم؛ اول ولایت‌عهدی نبود؛ گفت: من خلافت را به شما می‌دهم. حضرت قبول نکردند؛ اصرار کرد؛ بعد گفت: حالا که قبول نمی‌کنید، پس ولایت‌عهدی [را قبول کنید]. علت اینکه مأمون این کار را کرد، چه بود؟ من [در آن پیام]، چهار پنج علت و دلیل برای مأمون ذکر کردم که او به این اهداف فکر می‌کرد و دنبال این چیزها بود. امام (ع) قبول کردند؛ من پنج

امکان‌پذیر نیست؛ پس دنبال حاکمیت اسلامی بودند. یک بُعد مهم امامت این است؛ امامت یعنی ریاست دین و دنیا، ریاست ماده و معنا. خب ماده‌اش عبارت است از همین سیاست و اداره کشور و اداره حکومت. و همه ائمه (علیهم السلام) دنبال این بوده‌اند؛ یعنی بدون استثنا همه ائمه دنبال این بوده‌اند؛ منتها با شیوه‌های مختلف، در فصول مختلف، با روش‌ها و اهداف کوتاه‌مدت مختلف؛ [اما] هدف بلندمدت یکی بود. من حالا راجع به حضرت رضا (ع)، بعد یک جمله‌ای عرض خواهم کرد. حالا مثلاً فرض کنید در زمان امام صادق (ع)؛ به حضرت مراجعه می‌شده که چرا قیام نمی‌کنید؟! مگر در روایت داریم و دیده‌اید دیگر که [می‌پرسیدند] چرا قیام نمی‌کنید. حضرت هم به هر کس یک استدلال یا یک جور جوابی می‌دهند. خب، چرا از حضرت این قدر سؤال می‌کنند که چرا قیام نمی‌کنید؟ علتش این است که بنا بوده حضرت قیام کند؛ این را شیعه می‌دانسته، این بین شیعه مسلم بوده است.

وقتی که به امام حسن مجتبی (ع) اعتراض کردند که چرا شما صلح کردید، از جمله حرف‌هایی که مکرراً از حضرت مجتبی نقل شده این است که می‌فرماید: «مَا تَدْرِي لَعَلَّاهُ فِتْنَةٌ لَكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَى حَرِينِ؟» این [کار] یک زمان دارد، یک آمد دارد، یک سرآمد دارد. شما چه می‌دانید؟ یعنی این وعده است. آن وقت در روایت امام این وعده مشخص شده؛ در روایت است: «إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ هَذَا الْأَمْرَ فِي سِتَّةِ سَبْعِينَ» امام مجتبی (ع) سال ۴۱، ۴۰ این حرف را زدند. بنا بوده سال ۷۰ قیام انجام بگیرد و حکومت اسلامی تشکیل بشود؛ در تقدیر الهی این بوده که این کار انجام بگیرد. بعد می‌فرماید: «فَلَمَّا قُتِلَ الْحُسَيْنُ (ع) إِشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ عَلَيَّ أَهْلِ الْأَرْضِ فَأَخَّرَهُ؟» وقتی در سال ۶۱ - محرم ۶۱ - حضرت به شهادت رسیدند، این کار عقب افتاد؛ این [کار] بنا بود سال ۷۰ انجام بگیرد؛

پنجمین کنگره جهانی حضرت رضا (ع) با شعار «عدالت برای همه، ظلم به هیچ‌کس»، با پخش پیام امام خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب، قرائت پیام‌های آیات عظام: مکارم شیرازی، سبحانی و جوادی آملی، سخنرانی آیت‌الله رئیسی رئیس‌جمهور و حجت‌الاسلام والمسلمین مروی تولیت آستان قدس رضوی، و با حضور اندیشمندان اسلامی از ایران و چهار قاره جهان، ۲۴ و ۲۵ اردیبهشت در تالار قدس سازمان کتابخانه‌های آستان قدس رضوی برگزار شد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، بیانات امام خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار اعضای هیئت علمی کنگره جهانی حضرت رضا (ع) که ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۳ برگزار شده بود، ۲۴ اردیبهشت در محل برگزاری این کنگره در مشهد مقدس منتشر شد. متن کامل سخنان رهبر معظم انقلاب به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم
اولاً تشکیل این کنگره و این گردهمایی کار بسیار خوبی است؛ چون ماها - داخل جامعه شیعه - حالا قبل از اینکه به دیگران برسیم - در زمینه معرفت ائمه نقایص زیادی داریم؛ گاهی به یک جنبه توجه شده با افراط و بدون اتقان و از جنبه‌های دیگر غفلت شده؛ و گاهی حتی به همان هم توجه نشده و به همین مسائل ظاهری و توجهات ظاهری و [مانند] اینها بسنده شده است.

به نظر من ما به‌عنوان شیعه، به‌عنوان مجموعه اهل تشیع، یکی از وظایف بزرگمان این است که ائمه خودمان را به دنیا معرفی کنیم. حالا بعضی از ائمه (علیهم السلام) مثل امام حسین و امیرالمؤمنین (ع)، به دلایلی معرفی شده هستند؛ دیگران درباره‌شان نوشته‌اند، گفته‌اند و نوعی شناخت از آنها در دنیای غیرشیعه و حتی دنیای غیراسلام وجود دارد؛ لکن اکثر ائمه (علیهم السلام) ناشناخته‌اند. امام حسن مجتبی (ع) با آن عظمت ناشناخته است، حضرت موسی بن جعفر، حضرت هادی، امام جعفر صادق (ع)، با آن دستگاه عظیم و فعالیت فوق‌العاده، اینها در دنیا ناشناخته‌اند. اگر چنانچه درباره اینها حرف می‌گفته شده از غیر شیعه - قهراً از غیر شیعه که باشد، جنبه غیر فرقه‌ای پیدا می‌کند. خیلی قلیل و محدود است. حالا مثلاً فالان نویسنده عارف، در خلال عرفا، اسم امام جعفر صادق (ع) را می‌آورد؛ مثلاً نیم صفحه یا کمتر درباره ایشان به‌عنوان یک فرد عارف و [مانند] اینها صحبت می‌کند؛ این [معرفی] در این حد است، بیشتر نیست.

من به نظر می‌رسد، راجع به زندگی ائمه (علیهم السلام) از سه بُعد باید کار بشود؛ یکی از آن بُعد معنوی و الهی؛ یعنی آن قداست؛ جنبه قداست ائمه (علیهم السلام)؛ از این نمی‌شود صرف‌نظر کرد؛ درباره این باید صحبت بشود؛ منتها متقن صحبت بشود. گاهی حرف‌هایی زده می‌شود، روایاتی به‌عنوان پشتیبان آن حرف‌ها آورده می‌شود؛ [اما] حرف‌ها ضعیف است. ما باید جنبه ملکوتی ائمه (علیهم السلام)، جنبه معنوی و عرشی ائمه (علیهم السلام) را بیان کنیم؛ این جزو چیزهایی نیست که ما درباره‌اش بخواهیم تقیه کنیم یا مثلاً مخفی کنیم؛ نه، باید این جنبه معنوی و عرشی ائمه (علیهم السلام) را بگوئیم؛ کما اینکه در مورد خود پیغمبر (ص) [گفته‌ام]. مسئله معصومیت‌شان، مسئله ارتباطات آنها با خدای متعال، ارتباطات آنها با فرشته‌ها - اینهایی که هست. ولایت آنها به آن معنای معنوی‌اش. اینها را باید بگوئیم؛ از این جنبه باید یک کار عالمانه قوی خوبی انجام بگیرد.

جنبه دوم، جنبه کلمات و درس‌های اینهاست. همین که آقایان هم به آن اشاره کردند. در زمینه‌های مختلف؛ در زمینه مسائل زندگی، مسائل گوناگون مورد نیاز انسان: اخلاقیات، معاشرت، دین، احکام؛ ائمه ما (علیهم السلام) حرف دارند، مکتب دارند [که باید] بیان بشود.

بعضی از این جنبه‌ها که ما خیلی هم به آن توجه نمی‌کنیم، در دنیا موضوعیت دارد؛ حالا مثلاً فرض کنید، مسئله حمایت از حیوانات؛ شما نگاه کنید در روایات ما از ائمه (علیهم السلام)، نسبت به مسئله رعایت حقوق حیوانات و حمایت از حیوانات چقدر بحث شده؛ این اگر چنانچه در دنیا مطرح بشود، گفته بشود، شناخته بشود، خب یک چیز مهمی است. ببینید حالا چه کسی از ماها درباره این فکر می‌کند؟ کدام‌مان دنبال این قضیه هستیم؟ [یا موضوع] معاشرت‌ها، مضامینی که درباره ارتباط با غیرشیعه و غیرمسلمان هست؛ این همه در روایات ما، در این زمینه به‌تعمق قرآن کریم حرف هست؛ [مثل] «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَمْ يَمُتْ لَكُمْ فِی الدِّینِ؟» این‌ها حرف‌هایی است که تکرار کرده‌ام و مکرر این‌ها را گفته‌ام. این‌ها از میان کلمات ائمه (علیهم السلام) باید بیان بشود و منتقل بشود. خب، این همه ما کتاب داریم؛ یعنی مثلاً بحار الانوار [بیشتر از] صد جلد کتاب است و از این قبیل کتب فراوان است؛

سیمای یهود در قرآن

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالله حاجی‌صادقی، نماینده ولی فقیه در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

بخش چهارم

یکی از مواضع عملی یهود، مقابله با حرکت اصلاح‌گرایانه انبیای الهی بود و آنان به دنبال فساد بودند و تلاش داشتند، دیگران را به فساد بکشانند و در مقابل، با شعار انبیاء ﷺ که اصلاحات بوده، مقابله کنند
آشنایی با شیوه‌های برخورد یهود با انبیای الهی و شناخت ماهیت آنان و بررسی مواضع فکری و مواضع عملی آنان در مقابل با اسلام و معارف الهی، چهارمین بخش از گفت‌وگو باحجت‌الاسلام والمسلمین عبدالله حاجی‌صادقی را شامل می‌شود.

- مواضع فکری یهود**

بخش نخست این بحث، به مواضع فکری یهود مربوط می‌شود که اقسام آن به‌ترتیب در ذیل بیان می‌شود:

در ادامه مباحث یهود، در این بخش اشاره‌ای به مهم‌ترین مواضع فکری یهود خواهیم داشت.

- حسن‌گرایی**

شاید یکی از مهم‌ترین مواضع فکری یهود، روحیه حسن‌گرایی یهود است و این حسن‌گرایی را در مواضع مختلفی نشان داده است؛ مانند سوره بقره آیه ۵۵ **﴿وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَرَى اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذْنَاكُمَ الضَّاعِقَةَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾**؛ زمانی که موسی ﷺ با عده‌ای از خواص جهت دریافت وحی رفته بودند، از موسی ﷺ خواستند تا خدا را آشکارا ببینند و گفتند: ما ایمان نمی‌آوریم؛ مگر اینکه خدا را آشکارا ببینیم و خداواری را مبتنی بر «حسن‌گرایی» و «رویت حسی» کردند و خدا این نسبت را به همه بنی اسرائیل می‌دهد و در واقع، آن هفتاد نفر نماینده تفکر یهودیان بودند.

ممکن است کسی بگوید: این درخواست، درخواست موسی ﷺ نیز بوده است. در سوره اعراف آیه ۱۴۳ آمده است: **﴿وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنظُرَ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ نَرَاكَ وَلَكِنِ انظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اشْتَقَقَ مَكَانَهُ فَسَوْفَ نَرَاكَ فَلَمَّا تَظَلَّى رَبُّهُ لِيَجْزِيَ جَعَلَهُ دَكَاةً وَكَرَّخَ مُوسَى ضِعْفًا فَلَمَّا آفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ بُنِيتُ عَلَى إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ﴾**؛ پس این اشکال درباره موسی ﷺ هم وارد است؟

به شهادت روایات، موسی باور داشت که دیدن خدا با چشم ظاهری ممکن نیست؛ اما به‌اصرار قوم بنی‌اسرائیل، در واقع موسی از زبان قوم یهود، این درخواست را کرد؛ زیرا جمعی از جاهلان بنی‌اسرائیل اصرار داشتند که باید خدا را ببینند تا ایمان آورند. (نساء/۱۵۳) و او از طرف خدا مأموریت پیدا کرد که این تقاضا را مطرح کند تا همگان پاسخ کافی بشنوند.

نمونه دوم حسن‌گرایی: در دورانی که موسی ﷺ به کوه طور رفته بود و عوام بنی اسرائیل همراه با هارون در انتظار موسی ﷺ به سر می‌بردند، به گوساله‌پرستی رو آوردند و منشأ آن نیز، همان حسن‌گرایی بنی‌اسرائیل بود. داستان گوساله‌پرستی در ۷ جای مختلف قرآن مطرح شده است؛ مانند آیات ۵۱، ۵۴، ۹۲ و ۹۳ سوره بقره، سوره نساء آیه ۱۵۳، سوره اعراف آیه ۱۴۷ و سوره طه آیه ۸۸.

نمونه سوم حسن‌گرایی: علی‌رغم معجزات فراوانی که قوم موسی دیدند و با اعجاز از زرد نیل گذر کردند؛ اما وقتی قبائل و اقوامی را دیدند که بت‌های زیبایی را می‌پرستند، از موسی طلب بت کردند: **﴿وَجَاوِزًا لِمَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَيْحَرِ فَأَتَوْا عَلِي قَوْمٍ يَتَّبِعُونَ عَلِي أَضْمَانًا قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ﴾**. (اعراف/۱۲۸)

- نسبت‌نااتوانی دادن به خدا**

وقتی آیاتی بر پیامبر خدا نازل شد که ای مردم، به خدا قرض بدهید: **﴿مَنْ ذَا الَّذِي يَرْفُضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا﴾** (بقره/۲۲۵)، پیدا بود که منظور از قرض دادن، قرض دادن به بندگان نیازمند خداست؛ قرآن آن‌قدر خدا و مردم را به هم نزدیک می‌بیند که رفع نیاز بندگان خدا را رفع نیاز خدا معرفی می‌کند و خدا با این ادبیات می‌گوید: آیا کسی هست تا به خدا قرض بدهد؟ قوم یهود گفتند: پس خدا تقیر است که از ما قرض می‌خواهد؟! و این مطلب را از روی لجباجت گفتند: نه از روی نادانی؛ لذا گفتند: چرا از ما قرض می‌خواهد؟

نگاه اسلام به این موضوع

ما می‌دانیم، علت اینکه خدا می‌گوید: نیاز فقرا را برطرف کنید، ناتوانی حق متعال نیست؛ بلکه می‌خواهد تا روحیه گذشت در انسان تقویت شود؛ لذا اگر اسلام بر انفاق پاشناری می‌کند، هدف، تنها رفع نیاز نیازمند نیست؛ بلکه رشد و تعالی روح آدمی، از مهم‌ترین دستاوردهای این دستور الهی است: **﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ﴾** (آل‌عمران/۹۲) شما به رستگاری نمی‌رسید؛ مگر اینکه اهل انفاق شوید.

در روایت آمده است: شخصی در زمان پیامبر ﷺ به آن‌حضرت وصیت کرد، پس از مرگش دو انبار خرما را بین فقرا تقسیم کند و رسول‌الله ﷺ این‌کار را انجام داد و درنهایت، بعد از بازرسی انبار، رسول‌خدا ﷺ یک دانه خرما یافتند و گفتند: اگر این یک دانه خرما را به دست خود انفاق کرده بود، ثواب آن از این دو تا انبار خرمایی که به دست من رسول‌خدا ﷺ داده شد، بیشتر بود! معلوم می‌شود که اسلام تنها به دنبال رفع نیاز نیازمندان نیست؛ بلکه اسلام به دنبال انسان‌سازی است و احکام اسلامی، ابزاری برای تعالی انسان می‌باشد.

- قاتل شدن فرزند برای خدا**

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهَوْنَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلِ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ﴾ (توبه/۳۰). بعید نیست، بگویم که قاتل شدن مسیحیت به اینکه عیسی ﷺ فرزند خداست، از یهود سرچشمه گرفته است. قرآن می‌گوید: این حرف، حرف کافرانی است که قبل از یهود و نصاری زده می‌شد و «عزیر» بعد از موسی ﷺ، محترم‌ترین شخص نزد بنی‌اسرائیل است و او را به‌عنوان فرزند خدا معرفی می‌کنند و در اینکه چرا او را فرزند خدا می‌دانند، دو احتمال داده شده است: اول اینکه عزیر جوهر مادی این دنیایی ندارد و اینکه یهود می‌گوید: عزیر فرزند خداست، به‌همان معنایی است که مسیحیان می‌گفتند: عیسی فرزند خداست و آیه دال بر این مطلب است. احتمال دوم این است که «عزیر» را ابن‌الله می‌خوانند و این از باب تکریم، تعظیم

وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾. (حجرات/۱۳) و در ادامه می‌گوید: این اختلافات موجب فضیلت نیست؛ اما گرمی‌ترین شما نزد من، با تقوی‌ترین شماست.

- کفر از روی عناد ولجاجت**

عناد همراه با کفر از دیگر مواضع فکری یهود است. گاهی کسی شبهه علمی دارد و اگر خدا را باور ندارد، به‌خاطر این بوده که نتوانسته، به مطلب برسد؛ اما گاهی کفر دارد و نپذیرفتن او به‌واسطه شبهه علمی نیست؛ بلکه از روی عناد است؛ اگر پیامبر را رد می‌کنند، نه به‌خاطر این است که حقیقتات او را نیافتند؛ بلکه کفر ایشان از روی عناد است. یهود قبل از اینکه پیامبر ﷺ مبعوث شود، به مشرکین می‌گفتند: صبر کنید تا پیامبر موعود مبعوث شود: **﴿وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلِ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾**. (بقره/۸۹) یهود قبل از بعثت، بر کفار وعده فتح می‌دادند. اوس و خزرج قبل از پیامبر ﷺ از کفار بودند و یهودیان توسط اوس و خزرج اذیت می‌شدند. پیامبر مبعوث شد و اوس و خزرج ایمان آوردند؛ اما یهودیان ایمان نیاوردند و این نپذیرفتن از روی لجباجت و عناد بود. در جای دیگر آمده است: **﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَكْفُرُونَ كَمَا يَكْفُرُونَ أُولَآئِكَ هُمْ الَّذِينَ حَسَبُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾**؛ (انعام/۲۰) یعنی ایشان شبهه علمی نداشتند؛ اما در عین حال نپذیرفتند.

- تلاش برای گمراهی دیگران**

تهاجم فرهنگی برای گمراه کردن امت اسلامی: **﴿وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ﴾** (آل‌عمران/۶۹) یهود تلاش می‌کند که اگر نمی‌تواند، با جنگ سخت کار خود را پیش ببرد، جنگ نرم داشته باشند.

در شان نزول این آیه آمده است که یهود می‌خواست، با شیطنت عده‌ای از مسلمانان را به کفر بکشاند؛ اما خدا با این آیه، آنان را رسوا کرد. یکی از بهترین راه‌های رفع دشمنی دشمنان، شناخت ماهیت دشمنان است؛ لذا قرآن می‌فرماید: اگر شما باور کنید که یهودیان دشمن شما هستند، به‌احتی فریب آنان را نمی‌خورید.

- انحراف درباره انبیای الهی**

یهود یا تکذیب‌کننده و یا کشنده انبیای الهی بوده: **﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالزُّبُلِ وَأَتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَا بِه رُوحَ الْقُدُسِ أَنْجَلْنَاكُمْ مَا يُكْفِّرُونَ بِلِهْمِ رَبِّهِمْ فَكَيْفَ يُكْفِرُونَ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾** (آل‌عمران/۴۷) هرگز به انبیاء ﷺ به‌عنوان رسولان الهی نگاه نمی‌کردند و انبیای گذشته را نیز تکذیب می‌کردند و این تکذیب، مختص به رسول‌خدا ﷺ نبود.

- عدم تعبد در باب احکام الهی**

از آنجایی که یهودیان تکلیف‌گرا نبودند، حسن‌گرایی آنها سبب شد، در برابر فرمان الهی بایستند. یکی از داستان‌هایی که خدا با تندری با آنان برخورد می‌کند، زمانی است که قوم یهود را از دست فرعون نجات می‌دهد و به سرزمین فلسطین می‌رساند؛ و می‌فرماید: **﴿وَأَرَادَ أَنْ يَنْزِلَ عَلَيْهِمْ طَائِفٌ مِنْ رَبِّهِمْ لِيُنذِرَ قَوْمًا مِنْهُمْ إِيَّاكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾** (آل‌عمران/۷۵) و آن طائفی از فرشتگان الهی نگاه نمی‌کردند و انبیای گذشته را نیز تکذیب می‌کردند و این تکذیب، مختص به رسول‌خدا ﷺ نبود.

- عدم تعبد در باب احکام الهی**

از آنجایی که یهودیان تکلیف‌گرا نبودند، حسن‌گرایی آنها سبب شد، در برابر فرمان الهی بایستند. یکی از داستان‌هایی که خدا با تندری با آنان برخورد می‌کند، زمانی است که قوم یهود را از دست فرعون نجات می‌دهد و به سرزمین فلسطین می‌رساند؛ و می‌فرماید: **﴿وَأَرَادَ أَنْ يَنْزِلَ عَلَيْهِمْ طَائِفٌ مِنْ رَبِّهِمْ لِيُنذِرَ قَوْمًا مِنْهُمْ إِيَّاكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾** (آل‌عمران/۷۵) و آن طائفی از فرشتگان الهی نگاه نمی‌کردند و انبیای گذشته را نیز تکذیب می‌کردند و این تکذیب، مختص به رسول‌خدا ﷺ نبود.

راحت‌طلبی کار را به جایی رساند که حاضر نبودند، به جنگ بروند و این هم، برخاسته از روحیه کفر ایشان است و دین را تا جایی انجام می‌دادند که سختی نباشد؛ باز در جریان قبطیلی روز شنبه، این جریان مشهور است که در شنبه‌ها، صید ماهی ممنوع شد؛ ولی ایشان راه‌های فرعی درست کردند و روز شنبه، ماهی‌ها وارد گودال می‌شدند و راه را می‌بستند و در یکشنبه صید می‌کردند و کلاه شرعی درست می‌کردند. فرار کردن از زیر حکم‌الله با کلاه شرعی کار درستی نیست.

- بخش دوم: مواضع عملی یهود در برابر خدا و اسلام**

- پیمان‌شکنی**

یهودیان اقدامات عملی فراوانی داشتند. اولین آنها که قرآن به‌عنوان یک روش عملی بیان می‌کند، «پیمان‌شکنی» است: **﴿أَوَلَمْ كُنَّا عَاهِدُوا عَهْدًا نَبِّدُهُ فَرِيقٌ مِنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لِأَكْثُرُونَ﴾** (بقره/۱۰۰) هر بار که ایشان پیمانی بستند، جمعی آن را شکستند. یکی از اقدامات یهود پیمان‌شکنی است: قسم می‌خورند و بعد آن را می‌شکستند. (بقره/۸۳، ۸۴ و ۹۲) بر این مطلب دلالت دارد و مهم‌ترین عامل آن هم، ضعف ایمان ایشان است و به‌خاطر حس‌گرایی، متوجه نیستند که خدا بر تمام اعمال‌شان احاطه دارد و به مجازات‌های مرتب بر آن هم، توجه ندارند و اگر ایمان داشتند، این کار را نمی‌کردند. برخی از پیمان‌هایی که آنان شکستند، مانند پیمانی که درکوه طور بستند و بعد آن را نقض کردند که در سوره بقره آیات ۸۵ – ۸۳ آن را بازگو کرده است و مفاد آن از این قرار بود که به‌جز خدای یگانه پرستش نکنند و به پدر و مادر نیکی کنند، به خویشان و بستگان نیکی کنند؛ نسبت به ایتام نیکی کنند؛ نسبت به فقرا نیکی کنند؛ در سلوک و معاشرت اجتماعی و معاشرت با مردم، شایسته و پسندیده عمل کنند؛ برپا دارنده نماز و رابطه با خدا باشند؛ نسبت به حقوق مردم و محرومان و زکات کوتاهی نکنند؛ خون یکدیگر را نریزند؛ کسی را از خانه و وطن آواره نکنند و برای آزادی اسرا فدیهِ دهند؛ و این پیمانی است که خدا در قرآن آیات ۴۰، ۶۳ و ۶۴ سوره بقره به آن اشاره دارد؛ باز از ایشان پیمان گرفته شد که اگر پیامبر خاتم ﷺ مبعوث شد، به او ایمان آورند؛ اما این بار هم، پیمان شکستند که آیه ۷۷ آل‌عمران این مطلب را بیان می‌کند. همچنین وقتی که با موسی پیمان بستند که او را همراهی کنند؛ اما زمانی که به ایشان گفتند: وارد سرزمین فلسطین شوند و با طاغوت‌ها جهاد کنند، وارد نشدند؛ باز در زمان پیامبر ﷺ یهود بنی‌نضیر و بنی‌قریظ‌ها پیامبر ﷺ عهد بستند که با مشرکین همکاری نکنند؛ اما پیمان شکستند و در جریان جنگ احزاب و خندق با مشرکان علیه پیامبر همکاری کردند. موارد دیگر بسیاری نیز وجود دارد که نشان از پیمان‌شکنی یهود دارد.

- مقابله عملی با انبیای الهی ﷺ**

تکذیب و قتل انبیاء، از دیگر مواضع عملی یهود است: **﴿لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَرَأَيْنَا الْبَيْعَ مُرْتَلًّا كَمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ مَلَا تَهْوَىٰ أَنفُسَهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَقَتِلُوا قِطْعَتَيْنِ﴾** (مائدة/۷۰) اگر رسولی مبعوث می‌شد که طبق هوی و هوس آنها حرف نمی‌زد، یا او را مسخره و تکذیب می‌کردند و یا او را می‌کشند.

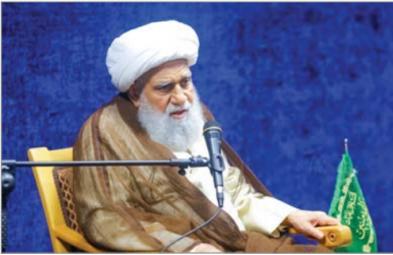
- ایجاد مانع در راه خدا**

«صد عن سبیل‌الله»، از دیگر خصائص یهود است: راهزنی بندگان خدا از صراط‌هدایت، کار شیطان است و زمانی که شیطان مطرود شد، گفت: **﴿قَالَ قِيمَا آغْوَيْتَنِي لأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ﴾** (اعراف/۱۶). همین‌کار را شیاطین انس مثل یهود انجام می‌دهند **﴿فَيُضِلُّهُمْ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا وَخَرَّبْنَا عَلَيْهِمْ ظِلْمَاتِ اجْحِلَّتْ لَهُمْ وَبِضَيْتُهُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا﴾**. ایشان تلاش می‌کردند، کسی به راه هدایت نرود و قرآن نسبت به این مسئله حساسیت خاصی دارد و با انسان‌های فاسد و گمراه‌کننده برخورد سختی می‌کند و ترحم در مقابل ایشان را ظلم بر دیگران می‌داند. یهودیان «صد عن سبیل‌الله» می‌کنند و از راه‌های مختلف برای این هدف استفاده می‌کردند؛ مانند انفاق مال برای «صد عن سبیل‌الله» الان هم هزینه‌های فراوانی برای القای شبهه و شک خرج می‌کنند؛ تحریف آیات از روش‌های دیگر یهود برای این هدف شوم است؛ نسبت‌های

آیت‌الله کریمی جهرمی عنوان کرد

تواضع و فروتنی در مقابل مردم مهم‌ترین ویژگی‌های رفتاری علما

استاد حوزه علمیه قم، حوزویان را به دقت در برخورد با مردم و جوانان فراخواند و اظهار کرد: خطر بزرگی هم که به‌سبب آن انحراف از دین برای بسیاری دست می‌دهد، در اثر همین رفتارهایی است که فردی در لباس روحانیت با مردم می‌کند و از مسیر ناراحت‌کردن فرد مقابل وارد عمل می‌شود.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر آیت‌الله کریمی جهرمی، وی در دیدار جمعی از طلاب مؤسسه فقهی امام رضا ﷺ، ضمن بیان حدیثی از وجود مقدس امام رضا ﷺ که «لا یكون المؤمن مؤمنا حتی یكون فیہ ثلاث خصائل: سنة من ربه، و سنة من نبیه وسنة من ولیه؛ فالسنة من ربه کتمان سره وأما السنة من نبیه ﷺ فمداراة الناس وأما السنة من ولیه، فالصبر فی البأساء والضراء»، به بیان ویژگی‌های فرد مؤمن از منظر این امام همام پرداخت.

آیت‌الله کریمی جهرمی، پویاشان اسرار مردم را بسیار مهم دانسته و افزود: سنتی که مؤمن باید از خدای متعال، اکتساب کند و پایبند به آن باشد، کتمان سر و اسرار است. این روش برای جامعه ما در شرایط فعلی بسیار لازم است. متأسفانه جامعه خود کرده است به ضایع کردن یکدیگر. بسیار لازم است که اسرار افراد را حفظ بکنیم. اگر یک مطلبی از اشخاصی در سابق دیدیم، حتی از زمان رژیم سابق، امروز آن را علم نکنیم، آن را یادآوری نکنیم، اشاعه ندهیم. اگر کسانی در زمان سابق مطلب ناروا و نابه‌جایی بیان کرده‌اند و امروز شرایط دیگری پیش آمده است، حالا نباید ما بیاییم در این شرایط، آن اسراری را که خدا کتمان کرده است را افشا بکنیم.

وی خاطرنشان کرد: گاهی از اوقات کتابی در حوزه یا جای دیگر

چاپ می‌شود که آبروی افراد را در غالب بیان خاطرات می‌زند. اگر این رویه پیش برود، برای اسلام و جامعه‌اسلامی بسیار خطرناک است.

آیت‌الله کریمی جهرمی، سپس با اشاره به شرایط امر به معروف در جامعه، تأکید کرد: امر به معروف و نهی از منکر همان‌طور که در فقه آمده، برای همه افراد ساوار نیست که وارد این جریان بشوند؛ مگر این‌که حکم، موضوع، شرایط زمانی و مکانی را تشخیص بدهند. گاهی از اوقات انسان، طوری با مردم برخورد می‌کند که فرد از دین خدا برمی‌گردد. باید توجه شود که اگر فردی قرار است، این مسئولیت را به عهده بگیرد، بر مبانی فقهی آگاه باشد و شرایط دقیق آن را در جامعه رعایت نماید.

وی مدارا با مردم و جامعه را نکته دوم از حدیث امام رضا ﷺ دانسته و گفت: آن سنتی که از رسول خدا ﷺ به ما رسیده، این است که با مردم با مدارا رفتار بکنیم و رفق و مهربانی درباره جامعه داشته باشیم. برای همه مردم اهمیت قائل باشیم و اگر می‌خواهیم کسی را هدایت کنیم، از رهگذر مدارا و مهربانی و رفتارهای خدایبندانه با مردم باشد تا مردم به واسطه رفقا، ما به راه اهل‌بیت ﷺ هدایت گردند.

آیت‌الله کریمی جهرمی، حوزویان را به دقت در برخورد با مردم و جوانان فراخواند و تصریح کرد: خطر بزرگی هم که به‌سبب آن، انحراف از دین برای بسیاری دست می‌دهد، در اثر همین رفتارهایی است که فردی در لباس روحانیت با مردم می‌کند و از مسیر ناراحت‌کردن فرد مقابل وارد عمل می‌شود. بدانیم که موفقیت برای عالمان و مرمانی است که با کمال صداقت، مهربانی و عطفوت و تواضع با مردم رفتار می‌کند. همان‌گونه که رفتار پیامبر ﷺ این‌گونه بود: **﴿وَأَمَّا لَعَلِي خَلِيقَ عَظِيمٍ﴾**.

این استاد حوزه علمیه قم با اشاره به سومین نشانه از مؤمنین افزود: اما آن سنتی که از ولی‌خدا رسیده است، عبارت از این است که در مشکلات، ناراحتی‌ها، سوء رفتارها، بداخلاقی‌ها، کارهای ناروایی که انجام می‌شود، انسان صبور باشد. در حالات مرحوم حاج میرزا جوادآقای تبریزی آمده است که یک وقت مهمان‌هایی داشتند؛ در همین اثنا فرزند بیمارشان از دنیا رفت. ایشان به مهمان‌ها گفته بودند که نکند مکدر بشوند، خاطرشان افسرده بشود. با آن‌ها مانده بودند تا ناهارشان را بخورده بودند و بعد اعلام کرده بودند: بچه من از دنیا رفته است و می‌خواهیم او را تشییع بکنیم. گفتنی است، پیش از سخنان آیت‌الله کریمی جهرمی، معاون آموزش مرکز فقهی امام رضا ﷺ، گزارشی از روند تحصیلی طلاب در این مؤسسه ارائه نمود.

ناروا به خدا، کتمان حقیقت، ایجاد اختلاف و جوسازی، بدعت، تکذیب و روش‌های مختلف دیگر، از عملکردهای یهود برای «صد عن سبیل‌الله» و گمراه کردن بندگان خدا می‌باشد.

- استهزای دین و دینداران**

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُوءًا وَلَعِبًا مِنْ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكَفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُتُوبَهُ مُؤْمِنِينَ﴾ (مائدة/۵۷) یکی دیگر از اهداف یهود، مشترک یهود و مشرکین، به سخره گرفتن دین خدا و عقاید الهی و مسلمانان است و وقتی نمی‌توانستند، در برابر منطق قوی مسلمانان مقابله کنند، از راه استهزا وارد می‌شدند؛ مثلاً اذان گفتن مسلمانان را مسخره می‌کردند و این مطالب در گذشته یهود هم سابقه دارد.

- گسترش فساد**

﴿وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ﴾ (مائدة/۶۲) یکی دیگر از مواضع عملی یهود، مقابله با حرکت اصلاح‌گرایانه انبیای الهی ﷺ بود و آنان به دنبال فساد بودند و تلاش داشتند، دیگران را به فساد بکشانند و در مقابل شعار انبیاء که اصلاحات بود، مقابله کنند: **﴿إِنَّ أَوْلَىٰ لِآلِ الْأِضْحَاقِ مَا اسْتَشَقَّتْ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ﴾** (هود،/۸۸) کسی می‌تواند، مصلح باشد که خود صالح باشد.

ادامه دارد...

گفت‌وگو و تنظیم: حمید کریمی

بیمارستان ضبط می‌کردند.

□ **چطور از ارتحال حضرت امام باخبر شدید؟ هنگام شنیدن این خبر چه حالی داشتید؟**

● روز پنج‌شنبه و شب جمعه تهران بوم و نمی‌خواستم برای اقامه نمازجمعه به شهرکرد برگردم؛ چون نگران حال امام بودم؛ اما حاج احمدآقا گفت: «برو و به مردم بگو برای سلامتی امام دعا کنند». به شهرکرد رفتم و بعد از اقامه نماز جمعه، راهی تهران شدم و شب در بین راه متوجه شدم که امام رحلت کرده‌اند. حال بسیار عجیب و ناراحت‌کننده‌ای داشتم. دوبار این وضع را تجربه کرده‌ام؛ یکی زمان شهادت حاج‌آقا مصطفی و دیگری هم زمان ارتحال امام. به جماران که رسیدم، همه جمع شده بودند و هیچ‌کسی حال خوشی نداشت و همه گریه می‌کردند و هیچ‌کس نمی‌توانست، حال دیگری را بفهمد.

□ **حضرت‌عالی ظاهرآ با حاج‌آقا مصطفی هم، خیلی مأثوس و به‌تعبیری رفیق بوده‌اید؟**

● بله بنده سال‌ها با حاج‌آقا مصطفی رحمته‌الله مأنوس بودم؛ ۱۲ سال یک دوره اصول را پیش حاج‌آقا مصطفی خواندم. ۴۰، ۴۵ بار پیاده با ایشان از نجف به کربلا رفتم، حالات عجیب معنوی از ایشان دیدم. ایشان حقیقتاً در زمینه‌های مختلف انسان بسیار عالم و مجتهدی بود.

□ **ارتباط حاج‌آقا مصطفی با امام چگونه بود؟**

● حاج‌آقا مصطفی همیشه می‌گفت: «امام به غیر از اینکه پدرم هست، مرادم هم هست». ایشان همیشه عشق به امام داشت و در همه‌جا مراقب امام بود.

□ **زمانی که حضرت امام خبر شهادت حاج‌آقا مصطفی را شنیدند، چه عکس‌العملی داشتند؟**

● چند تن از روحانیون بنام آن زمان؛ از جمله مرحوم حاج عباس خاتم، مرحوم حاج حبیب‌الله اراکی پدر آیت‌الله محسن اراکی، مرحوم حاج‌آقا قدیری، مرحوم حاج‌آقا رضوانی و آقای کریمی ماندنرانی، روزی که خبر شهادت حاج‌آقا مصطفی را شنیدند، به منزل امام رفته و به امام گفتند: «حاج‌آقا مصطفی حالش خوب نیست و در بیمارستان بستری شده». امام فرمودند: «پس به بیمارستان به دیدنش بروم». در آن لحظه نگاه امام به حاج احمدآقا که در ایوان منزل ایستاده و بی‌تابی می‌کرد، افتاد و این صحنه را که مشاهده کردند، فرمودند: «اگر مصطفی فوت کرده به من بگویید». در همان لحظه علمای حاضر در اتاق به گریه افتاده و امام گفتند: «انالله وانا الیه راجعون! امیدوارم مصطفی به درد اسلام خورده باشد» و دیگر راجع به حاج‌آقا مصطفی چیزی بیان نکردند و جلوی مردم، یک قطره اشک هم نریختند. بعد هم که آقایان درس‌ها را تعطیل کرده بودند، فرمودند: «درس‌ها را شروع کنید». پس از مراسمی که مراجع عظام و خود امام برگزار کردند، اجازه ندادند مراسم دیگری برگزار شود.

□ **امام اجازه ندادند اسم آقامصطفی را رادیو تلویزیون برده‌شود!**

● زمانی که حضرت امام رحمته‌الله به ایران آمدند، یکی‌دو بار اسم آقامصطفی را از رادیو و تلویزیون برند. امام مسئولین صدا و سیما را خواستند و گفتند: «حق ندارید اسم آقا مصطفی را ببرید!»

□ **چرا امام دوست نداشت، نامی از حاج‌آقا مصطفی در رسانه‌ها برده‌شود؟**

● روزی به جماران رفتم و چون به حاج‌آقا مصطفی علاقه زیادی داشتم، علت عدم انتشار اخبار مراسم بزرگداشت آقامصطفی را از حاج احمدآقا جویا شدم، ایشان گفت: اتفاقاً دیروز خانم ولده ما هم، این سؤال را از امام پرسیدند که در جواب فرمودند: «اسم بردن از مصطفی خودنمایی است! اگر می‌خواهید برای مصطفی کاری انجام دهید، برای ایشان نماز و قرآن بخوانید!» این مسئله نشانه اخلاص امام است که در مقابل خدای متعال خود را هیچ می‌پنداشت؛ البته این نوع رفتار امام را کمتر کسی درک می‌کند.

□ **اشاره‌ای هم به ارتباط حاج احمدآقا با امام بفرمایید.**

● حاج احمد آقا واقعاً خالص و پاک بود و طوری نبود که پشت سر امام کاری انجام دهد و روی‌روی ایشان چیز دیگری بگوید. حاج‌احمدآقا مخلصانه در خدمت امام بود. هیچ‌وقت امام را یک‌طرفه و یک‌سویه نکرد و همه افراد، علما، شخصیت‌ها و گروه‌ها را با امام مرتبط می‌کرد و همه را نگه می‌داشت. احمدآقا همه چیز خود را برای اداره بیت امام و مراقبت از سلامتی ایشان گذاشت.

□ **خاطره‌ای جالب و خواندنی**

احمدآقا اجازه نمی‌داد، گروه خاصی امام را مصادره کنند. روزی به جماران رفتم دیدم، عده‌ای از آقایان از جناح خاصی به دیدار امام آمدناند. هنوز از جماران نرفته بودند که احمدآقا مثلاً به آقای عسگرولادی زنگ زد و گفت: «آقای عسگرولادی! نمی‌خواهید با امام دیدار داشته باشید؟! آقای عسگرولادی هم گفت: من از خدا می‌خواهیم! احمدآقا گفت: پس بیایید! در این حین یکی از دیدارکنندگان قبلی گفت: احمدآقا حداقل اجازه بدهید، جای پای ما خشک شود و بعد به آقایان زنگ بزنید! احمدآقا در پاسخ او گفت: امام تنها مال شما نیست و متعلق به همه است.

حضرت امام هم متقابلاً علاقه بسیاری به حاج احمدآقا داشتند. این امر در نامه‌های امام کاملاً مشهود و ملموس است.

□ **چه کنیم که اندیشه و راه امام همچنان پویا و زنده باشد و شخصیت و اندیشه‌های ایشان تحریف نشود؟**

● یکی اینکه حرف‌های حضرت امام رحمته‌الله را باید از نزدیکان ایشان که هنوز در این مسیر هستند، شنید. دوم، اندیشه‌های ایشان را بازخوانی و به آنها عمل کرد.

امام در صحبت‌ها و وصیت‌نامه الهی سیاسی خود، مسیر را روشن و مشخص کرده‌اند. مقام معظم رهبری هم، همواره اصول امام رحمته‌الله را مطرح کرده و راه را به ما نشان می‌دهند؛ لذا باید برای حفظ نظام و انقلاب همیشه در مسیر امام و رهبر معظم انقلاب و چارچوب‌ها و اصولی که مشخص کرده‌اند، حرکت کنیم تا انقلاب آسیب نبیند.

سال ۱۳۲۳ که امام کشف‌الاسرار را نوشته، همین مسئله را مطرح کرده و یا زمانی هم که فرمودند: «اسلام از دست رفت، به داد اسلام برسید»، نشانه نیت امام برای تشکیل حکومت اسلامی بود؛ اما امام سیاست قوی داشت و انقلاب را مرحله به مرحله پیش برد. از جایی شروع کرد که جرقه آن زده شود و بعد کم‌کم مردم آگاه شوند و بعد هم، زمینه‌ها فراهم گردد و نهایتاً زمان طرح حکومت اسلامی فراهم شود.

□ **حضرت امام رحمته‌الله چه زمانی و در چه شرایطی مسئله تشکیل حکومت اسلامی را رسماً اعلام کردند؟**

● مرحله دوم حرکت انقلاب، تبعید امام به نجف بود. در آن دوران، نجف مرکز ثقل حوزه بود و مراجع، فقه‌های بزرگ، علما و هزاران طلبه در آن حضور داشتند و اگر امام را نمی‌شناختند، با نهضت ایشان مخالفت می‌کردند. شاه هم می‌خواست، امام در نجف هضم شود و با این فکر ایشان را تبعید کرد. در نجف امام به‌لحاظ علمی، فقهی، عرفانی، اعتقادی و سیاسی گل کرد و مراجع و بزرگان ایشان را شناختند و همه آنان به دید احترام به امام نگاه کردند. وقتی که زمینه در نجف آماده شد و در ایران هم که آماده بود، امام بحث حکومت اسلامی را شروع کردند.

□ **برنامه هوشمندانه امام**

اگر امام از همان ابتدا مسئله تشکیل حکومت اسلامی و سرنگونی شاه را مطرح می‌کردند، همان موقع آمریکا و حکومت بیدار می‌شدند و سرامام را زیر آب می‌کردند؛ مثل قصه فلانیان اسلام و نواب؛ اما امام زیرکانه حرکت کرد و از اول آنها را بیدار نکرد؛ بلکه جرقه را زد و شروع به کار کرد و جلوی حرکت‌های ضد دین را گرفت. سپس شاگردان خود را برای آگاهی‌بخشی به علمای بلاد، به اطراف ایران اعزام کرد و بعد هم، مردم را در طول چند سال بیدار کرد و ایران را آرام آرام متوجه یک حرکت انقلابی کرد و علمای ایران هم بیدار شدند.

بادم می‌آید قبل از بحث حکومت اسلامی، کمونیست‌ها در داخل ایران به مبارزان می‌گفتند: ما مکتب داریم. شما که چیزی ندارید، برای چه مبارزه می‌کنید؟ همین که در سال ۴۸ یا ۴۹ امام نظریه تشکیل حکومت اسلامی را اعلام کردند، همگان متوجه هدف انقلابی امام شدند و مبارزات وارد فاز جدیدی شد.

□ **علمایی که در نجف به‌دلیل ورود امام به سیاست از ایشان انتقاد می‌کردند، بعد از طرح بحث حکومت اسلامی چه موضعی گرفتند؟**

● هیچ‌کسی با این مسئله مخالفت نکرد. بزرگانی بودند که به درس امام نمی‌آمدند؛ اما نوارهای امام را می‌گرفتند و به منشران می‌بردند و گوش می‌کردند و چون امام را شناخته بودند منتقل نداشتند. تا اینجا دو مرحله انقلاب یعنی پایه‌ریزی در ایران و آگاه‌سازی حوزه و علمای نجف انجام شد.

□ **چرا امام به پاریس تبعید شد و این مسئله چه دستاوردهایی داشت؟**

● مرحله سوم انقلاب یعنی بین‌المللی شدن انقلاب در پاریس اتفاق افتاد. شاه با مشاهده ادامه مبارزات امام و نفوذ ایشان در نجف، تصمیم به تبعید امام به پاریس گرفت؛ اما خواست خدا این بود که در پاریس و در قلب اروپا، انقلاب جهانی شود و دنیا انقلاب امام را بشناسد.

قبل از رفتن امام به پاریس، خبرنگار روزنامه لوموند، مخفیانه به نجف آمد و مصاحبه‌ای با امام انجام داد و در این روزنامه منتشر شد. بعد از انتشار مصاحبه، سوسیالیست‌های فرانسه و… با ما تماس می‌گرفتند و می‌گفتند: شما رهبری با این افکار بلند دارید. این مصاحبه باعث شد که امام تا حدی در فرانسه شناخته شود. بالاخره خدا خواست که ما را به کویت راه ندهند و به قلب اروپا و پاریس برویم و امام، انقلاب را جهانی کند. امام در نوفل لوشاتو هر روز با خبرنگارانی از سراسر دنیا مصاحبه داشت و نظرات ایشان در رسانه‌هایی مثل سی‌ان‌ان به‌صورت فراگیر منتشر شد و همه دنیا امام را شناخت.

□ **ظاهر هنگامی که امام از مرز کویت بازگردانده شدند، مردم ایران به خیابان‌ها ریختند و تظاهرات کردند. شما در آن لحظه کنار امام بودید و خبر را شنیدید، عکس‌العمل حضرت امام چگونه بود؟**

● در فردگاه بغداد هنگام رفتن امام به پاریس، خبر رسید، وقتی در ایران مردم فهمیدند که امام به مرز کویت آمده و ایشان را راه نداده‌اند، به خیابان‌ها آمده و تظاهرات کردند و عده‌ای هم شهید و زخمی و دستگیر شدند. ما خوشحال شدیم که مردم واکنش نشان دادند؛ اما امام با ناراحتی سرشان را پایین انداخته و جمله‌ای فرمودند که من و حاج احمدآقا به گریه افتادیم. ایشان فرمودند: «من از این مردم شرمندهام! من نمی‌دانم چگونه حق مردم را ادا کنیم».

□ **هم‌زمان با ورود حضرت امام به تهران شما هم همراه ایشان بودید؟**

● بله؛ بعد از ورود به ایران، ایشان به مدرسه علوی رفتند و من هم، چون چندین سال از خانواده دور بودم، پدر و مادر و اقوام به استقبال آمده بودند و به دیدار خانواده رفتم و بعد از یک روز، نزد امام برگشتم. پس از مدتی هم که امام به قم آمدند، برای انجام برخی امور شخصی و آوردن خانواده‌ام به نجف برگشتم و همه‌پرسی روز جمهوری اسلامی(۱۲ فروردین) را با همکاری سرکنسول کوی ایران برای ایرانیانی که در عراق بودند، برگزار کرده و نتایج آن را به تهران اعلام کردم و سپس به همراه خانواده به ایران و قم برگشتم.

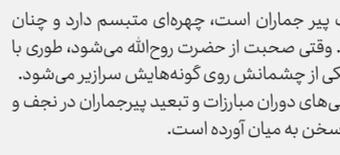
□ **در ایام تلخ و نگران‌کننده بستری حضرت امام رحمته‌الله و روزهای آخر حیات مبارکشان کجا بودید؟**

● بیشتر وقت‌ها در ایامی که حضرت امام کسالت داشتند و در بیمارستان بستری بودند. تهران بودم، گاهی اوقات به عیادت امام می‌رفتم و احوالی می‌پرسیدم و گاهی هم، از طریق دوربین‌های مداربسته از حال ایشان با خبر می‌شدم. حاج احمدآقا همه حالات امام، نماز شب و… را در

تلخی‌ها و شیرینی‌های دوران تبعید امام خمینی رحمته‌الله

به روایت آیت‌الله ناصری یزدی

ایران، بیوت علمای نجف را کنترل می‌کرد.

خیلی از آقایان نجف، هنوز مسئله انقلاب باورشان نشده بود و امام را هم نمی‌شناختند؛ اما بعد از اینکه درس و بحث را شروع کردند، برخلاف آن چیزی که شاه می‌خواست که امام در دریای علمی و مراجع نجف، ظهور و بروزی نداشته باشد، فضا و علمای نجف که دیدند امام توان علمی بسیار بالایی دارد، کم‌کم وارد درس ایشان شدند و امام را شناختند و مشاهده کردند که دارای سبک و کمال علمی و اخلاقی بالایی هستند.

□ **بعد از اینکه علمای نجف دید تازه‌ای نسبت به امام پیدا کردند، با ایشان همراه شدند؟**

● امام حالت عرفانی خاصی داشتند و اکثر اوقات به زیارت مولای متقیان رحمته‌الله رفته و بابی به‌نام «جهاد عبادی» را به ارتباط با امیرالمؤمنین رحمته‌الله باز کردند و عشق بسیار قوی در مولا رحمته‌الله داشتند. این ارتباط و حالات امام سبب شد، دید علما و مردم نجف نسبت به امام تغییر پیدا کند.

از طرفی امام به دنبال ریاست و نام و نشان نبود و این مسئله برای علما و مردم نجف عجیب بود و متوجه شدند که امام اگر قیام کرده، به دنبال مسائل سیاسی و پست و مقام نیست و یک کار الهی انجام می‌دهد. علمای نجف همه به حقیقت امام اعتراف کردند؛ البته برخی از بزرگان نجف به‌دلیل ترس و یا اینکه ارتباطشان با ایران قطع نشود و…، خودشان را به انقلاب وصل نکردند؛ اما نسبت به امام باکمال احترام برخورد می‌کردند.

گاهی که ما به مجالس روضه و یا درس و بحث برخی آقایان می‌رفتیم، با ما راحت‌تر صحبت می‌کردند و می‌گفتند: «همه چیز امام خوب است؛ اما حیف که وارد سیاست شده است»؛ البته بعد از آن که امام بحث حکومت اسلامی را مطرح کردند، آن‌ها فهمیدند که اساس کار چیست.

□ **برخی می‌گویند، حضرت امام از ابتدا به دنبال تشکیل حکومت اسلامی نبود و می‌خواست با شاه کنار بیاید و اصلاحاتی انجام دهد. آیا این ادعا واقعیت دارد؟**

● خیر؛ من معتقدم که انقلاب امام، برنامه‌ریزی الهی شده بود؛ البته خود امام هم با درایت و عقلانیت، انقلاب را قدم به قدم پیش بردند امام از همان ابتدا با تربیت شاگردان فاضلی مانند شهید بهشتی رحمته‌الله که در قم جلساتی درباره حکومت اسلامی داشتند و درباره این موضوع بحث می‌کردند، الهام‌گرفته از اندیشه‌های امام بود و امام خواستار تشکیل حکومت اسلامی بودند.

دستگیر می‌کردند و برخی نیز ممنوع‌المنبر بودند و در تهران شایعه شده بود که کاسه کوزه روحانیت را جمع کرده‌اند، مادر

مدرسه آیت‌الله مجتهدی جشن عمامه‌گذاری با شوکی را با حضور مرحوم آیت‌الله خوانساری و علما و حتی روحانیون

ممنوع‌المنبر مانند مرحوم فلسفی در شب عید غدیر با پخش ۵۰۰ کیلو بستنی اکبر مشتی» برگزار کردیم.

□ **زمان آزادی امام از زندان کجا بودید؟**

● مشهد بودم؛ زمانی که خبر آزادی امام را شنیدم، به تهران آمده و سپس به قم رفتم و در مدرسه دارالشفا کنار مدرسه فاضیه حجره‌ای گرفتم و علاوه بر پیگیری درس و بحث به‌صورت جدی، گاهی هم تدریس می‌کردم و به‌طور مخفیانه کارهای مبارزاتی خود را ادامه دادم و سخت مشغول بودیم؛ تا اینکه امام به ترکیه تبعید شدند.

□ **چگونه به نجف رفتید و با امام همراه شدید؟**

● روزی با دوستان خود از جمله مرحوم حاج‌آقا سلطانی اشتهازدی، مرحوم حسین‌آقا کبیر و… تصمیم گرفتیم به نجف سفر کنیم. یکی از دوستان گفت: آیت‌الله مشکینی زمانی که به نجف رفته، کارت دانشجویی «جامعه‌النجف» را به ایشان داده‌اند. وقتی آیت‌الله مشکینی رحمته‌الله برگشت، کارت ایشان را گرفتم و عکس خودم را روی آن چسباندم و با تغییر روی کارت، به‌عنوان دانشجوی جامعه‌النجف رهسپار نجف شدم.

□ **چاقاقی و مخفیانه عازم نجف شدید؟**

● بله؛ زمانی که خواستم عازم نجف شوم، ساواک به‌دلیل قتل منصور به من هم مشکوک شده بود. بدون اینکه اطلاع داشته باشم مدتی تحت نظر بودم و منتظر فرصتی بودند که دستگیرم کنند.

یکی از شب‌ها تصمیم گرفتم، به نجف بروم و به‌صورت مخفیانه با قطار به خرمشهر رفتم. در خرمشهر با دعا و توسل، بالاخره بعد از یک شبانه‌روز با دو نفر قاچاقچی صحبت کردم و ۵۰ تومان به آنها دادم که بنده را به عراق ببرند، آنها با سختی من را به بصره رساندند و از آنجا هم، با مشکلات فراوان و با استفاده از همان کارتی که از آیت‌الله مشکینی گرفته بودم، به نجف رفتم.

□ **زمانی که به نجف رسیدید، چه کردید؟**

● طبیعتاً مجدداً به حضرت امام رحمته‌الله وصل شدم و پای درس خارج امام نشستم. کم‌کم که با محیط نجف آشنا شدم، درس‌ها و برنامه‌ها را جدی‌تر دنبال کردم؛ اصول‌را هم با حاج‌آقا مصطفی رحمته‌الله شروع کردم و مدتی هم در درس بعضی از آقایان مانند مرحوم سید محمدباقر صدر شرکت کردم؛ اما

محور اصلی، درس امام بود. بعد از مدتی، خودم هم شروع به تدریس لمعه، رسائل و کتایفه کردم. در نجف هم مجبور بودیم، به‌صورت مخفیانه فعالیت‌های انقلابی را ادامه دهیم؛ چون نجف آمادگی این مسائل را نداشت و ما هم، به درس و بحث، حرم امیرالمؤمنین رحمته‌الله، نماز جماعت و… مشغول بودیم؛ می‌گفتند: اینها شاگردان امام هستند و فکر هم نمی‌کردند، فعالیت سیاسی داشته باشیم؛ اما ما پشت‌پرده کارهای انقلاب و چاپ اعلامیه‌ها و… را جدی دنبال می‌کردیم.

□ **ارتباط علمای نجف با امام چگونه بود؟**

● زمان ورود امام به نجف اشرف، من آنجا نبودم؛ اما استقبال علمای کربلا و نجف و به‌ویژه آیت‌الله حکیم رحمته‌الله خوب بود و اکثر آقایان هم، به دیدن امام آمده بودند و امام هم به دیدن آنها رفته بودند؛ اما با این حال روحیه و سبک نجف در آن روز انقلابی نبود و بالاخره سفارت و سرکنسول‌گری

آیت‌الله حاج شیخ محمدرضا ناصری یزدی، نماینده ولی‌فقیه در استان یزد که همه افتخارش شاگردی و ملازمت پیر جماران است، چهره‌ای متبسم دارد و چنان بی‌الایش حرف می‌زند و صمیمی رفتار می‌کند که حس می‌کنی، تواضع و فروتنی را به‌خوبی از استادش آموخته است. وقتی صحبت از حضرت روح‌الله می‌شود، طوری با حرارت و دل‌نشین از خاطراتش با حضرت امام می‌گوید که گوویی در محضرش نشسته و گاهی هم در فرارکش قطره اشکی از گوشه‌هایش سرازیر می‌شود.

آنچه در ادامه می‌خوانید، مصاحبه‌ای متفاوت و جذاب با آیت‌الله ناصری یزدی است که در آن، وی از تلخی‌ها و شیرینی‌های دوران مبارزات و تبعید پیرجماران در نجف و پاریس، روزهای ارتحال امام خمینی رحمته‌الله، شهادت حاج‌آقا مصطفی، نقش حاج احمدآقا در اداره بیت حضرت امام رحمته‌الله و… سخن به میان آورده است.

□ **چه‌طور با حضرت امام خمینی رحمته‌الله آشنا شدید؟**

● آشنایی بنده با حضرت امام در سال ۱۳۴۰ اوایل دوران طلبگی‌ام و زمان ارتحال آیت‌الله‌العظمی بروجردی رحمته‌الله بود. آن زمان در تهران در مدرسه مرحوم مجتهدی تحصیل می‌کردم. خانه مرحوم آیت‌الله حاج سیدابوالقاسم کاشانی نزدیک مدرسه ما بود و فرزندان‌ش هم، آنجا زندگی می‌کردند و با آنها آشنا و رفیق بودم. وقتی با برخی رفقای طلبه به عیادت ایشان که کسالت داشتند، رفتم، صحبت از وضع مملکت و رژیم پهلوی شد که فرمود: «اگر امیدی باشد به حاج آقا روح‌الله است».

□ **آن زمان چند سال داشتید؟**

● ۱۵ و ۱۶ سال بیشتر نداشتم.

□ **چه کسانی زمینه آشنایی شما با امام رحمته‌الله را فراهم کردند؟**

● منزل دو تن از شاگرد امام خمینی رحمته‌الله، حاج‌آقا مجتبی و حاج‌آقا مرتضی تهرانی، فرزندان مرحوم حاج میرزا عبدالعلی تهرانی در همان کوچه محل سکونت آیت‌الله کاشانی و مدرسه مرحوم مجتهدی قرار داشت. در آن روزها با صحبت‌هایی که با حاج‌آقا مجتبی و حاج‌آقا مرتضی رحمته‌الله داشتم، این دو نفر نظرات و مطالب بسیار عالی درباره حضرت امام و مرجعیت و تقلید از ایشان بیان می‌کردند. همین امر سبب شد بنده جذب این سخنان شده و امام را به‌عنوان مرجع خود قرار دهم و به دوستان طلبه هم می‌گفتم، از حاج‌آقا روح‌الله تقلید کنید؛ گرچه همان زمان آیت‌الله حکیم و حاج سید عبدالهادی شیرازی رحمته‌الله هم مطرح بودند.

□ **در آن زمان وضعیت مرجعیت در ایران چگونه بود؟**

● مرجعیت مرحوم آیت‌الله حکیم و مرحوم حاج عبدالهادی شیرازی در همان سال‌ها مطرح بود؛ البته مرحوم حاج عبدالهادی شیرازی به یکسال نکشید که فوت کردند. شاه و دولت هم با نقشه شومی اصرار داشتند مرجعیت را از ایران به نجف منتقل کنند؛ ولی‌ا شاه تلگراف تسلیت ارتحال آیت‌الله عبدالهادی شیرازی را برای آیت‌الله حکیم ارسال کرد.

□ **هدف شاه از انتقال مرجعیت به نجف چه بود؟**

● نظر شاه این بود نقل مرجعیت به نجف سوق داده شود و در نتیجه قم ضعیف شود و بین علما اختلاف بیفتد. البته احتمالاً امام را شناخته بودند و می‌خواستند، ایشان میدان پیدا نکنند. برخی آقایان هم به‌سبب علاقه‌ای که به حضرت امام پیدا کرده بودند، مسئله مرجعیت ایشان را در جامعه مطرح کردند.

□ **چه زمانی مبارزات را آغاز کردید؟**

● از همان دوران، مسئله مبارزه و انتشار و توزیع اعلامیه‌های امام در تهران را آغاز کردیم. جلساتی هم با بازاری‌ها داشتیم و گاهی هم، خدمت امام می‌رسیدیم و از ایشان برنامه می‌گرفتیم. شاید اولین اعلامیه‌های مخالفت با انجمن‌های ایالتی و ولایتی را در تهران ما پخش کردیم. در عین حالی که در مدرسه، درس‌ها را با جدیت دنبال می‌کردیم، با سایر انقلاب و تظاهرات در بازار تهران و تعطیلی آن، چاپ و پخش اعلامیه‌ها در تهران و… پیش می‌رفتیم تا اینکه امام برای نخستین بار دستگیر شدند. بعد از آن نیز، همزمان با درس و بحث، مبارزات خود را به‌طور مخفیانه ادامه دادم. مؤتلفه که تشکیل شد، من هم یکی از هسته‌ها و از دسته‌های آن بودم و کار را

ادامه دادیم تا اینکه امام از زندان آزاد شدند.

□ **ظاهر در همان سال‌های سخت مبارزه هم معمم شدید؟**

● بله (با خنده)...

□ **بله (با خنده)...**

□ **بله (با خنده)...**

□ **بله (با خنده)...**

□ **بله (با خنده)...**

□ **بله (با خنده)...**

□ **بله (با خنده)...**

□ **بله (با خنده)...**

□ **بله (با خنده)...**

□ **بله (با خنده)...**

□ **بله (با خنده)...**

□ **بله (با خنده)...**

□ **بله (با خنده)...**

□ **بله (با خنده)...**

□ **بله (با خنده)...**

□ **بله (با خنده)...**

دبیرکل حزب‌الله لبنان که به‌مناسبت هشتمین سالگرد شهادت فرمانده جهادی «سیدمصطفی بدرالدین» سخنرانی می‌کرد، گفت: تصویر بازدارندگی اسرائیل به‌ویژه بعد از عملیات تلافی‌جویانه «وعده صادق» جمهوری اسلامی ایران، کاملاً در مسیر نابودی قرار گرفت. به گزارش خبرگزاری رسا، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسین نصرالله دبیرکل حزب‌الله لبنان در ابتدای سخنرانی خود به‌مناسبت هشتمین سالگرد شهادت سیدمصطفی بدرالدین معروف به «سید ذوالفقار» اظهار کرد: مقاومتی که امروز در میدان می‌جنگد، نتیجه فداکاری شهدا و فرماندهانی است که اکنون کنار ما نیستند و همچنین فداکاری رزمندگانی که اکنون هستند و بر عهد و پیمان خود باقی مانده‌اند.

وی به سوریه و جنگ جهانی تروریسم که آمریکا و متحدانش علیه آن به راه انداختند، اشاره و تأکید کرد: می‌خواستند، سوریه در دایره آمریکایی‌ها قرار بگیرد و تابع دولت آمریکا باشد؛ اما سوریه پیروز شد. فرض کنید اگر در این جنگ جهانی سوریه پیروز نمی‌شد و نبرد طوفان الاقصی در این شرایط رخ می‌داد، وضعیت منطقه و لبنان چگونه می‌شد؟

سوریه با همه شهادت‌ها به موضع خود در حمایت از فلسطین پایبند ماند

حجت‌الاسلام والمسلمین نصرالله گفت: سوریه با وجود محاصره سنگین و شرایط سختی که دارد، همچنان در جایگاه خود مانده و به موضع خود در حمایت از مسئله فلسطین پایبند است. ما (برای جنگ با تکفیری‌ها) وارد سوریه شدیم و خون پاک سید بدرالدین و همه شهدا نتیجه مطلوبی داشت. ما گفتیم که از جمله اهداف مقاومت فلسطین و محور مقاومت،

احیای آرمان فلسطین و یادآوری فلسطینی‌ها و حقوق این ملت در داخل اراضی فلسطین و اردوگاه‌های آوارگان بود.

فلسطین تبدیل به مسئله جهانی شد

وی در ادامه به خیانت سازشکاران عرب به مردم و آرمان فلسطین اشاره و تأکید کرد: برخی رژیم‌های عربی این‌گونه ترویج می‌کردند که دشمن صهیونیستی تنها «دولت» دموکراتیک در منطقه ماست! حاکمان عرب قزاق بود، در گام عادی‌سازی با دشمن صهیونیستی، طی چند ماه آینده، پرگه‌های مرگ مسئله فلسطین را امضا کنند. حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسین نصرالله به خیزش عظیم دانشجویی در جهان برای حمایت از غزه اشاره و ابراز کرد؛ اما امروز بعد از طوفان الاقصی، مسئله فلسطین بر سر زبان‌ها افتاده و در همه کشورهای جهان و سازمان ملل، درباره فلسطین صحبت می‌شود و همه خواستار توقف تجاوزات علیه غزه هستند.

دبیرکل حزب‌الله لبنان افزود: فلسطین امروز تبدیل به اولین مسئله در جهان شده و در سازمان ملل می‌بینیم، علی‌رغم همه دروغ‌های اسرائیل، بیش از ۱۴۰ کشور خواستار توقف تجاوزات علیه غزه و عضویت کامل فلسطین در سازمان ملل هستند. تظاهرات‌ها و اعتراضات دانشجویان در تعداد زیادی از کشورهای اروپایی که پرچم فلسطین را با خود حمل می‌کنند، نتیجه عملیات ۷ اکتبر است و این تظاهرات‌ها، خشم نتانیاهو و دولت آمریکا را برانگیخته است. استواری فلسطینی‌ها همه جهان را مجبور کرد تا درباره کشور فلسطین صحبت کنند و آمریکای ریاکار را مجبور کرد تا درباره کشور فلسطین حرف بزند.

حجت‌الاسلام والمسلمین نصرالله عنوان کرد: امروز

نابودی تصویر بازدارندگی اسرائیل بعد از وعده صادق

اسرائیل در جهان به‌عنوان قاتل کودکان و زنان شناخته می‌شود که همه قوانین بین‌المللی و ارزش‌های انسانی و اخلاقی را زیر پا گذاشته است. حوادثی که در غزه رخ می‌دهد و ادامه استواری مردم فلسطین در نوار غزه، جهان را در برابر حقیقتی بزرگ قرار داد، مبنی بر اینکه حوادث منطقه می‌تواند اوضاع را به سمت یک جنگ منطقه‌ای بکشاند و جهان مسئول یافتن راه حل برای آن است.

وورد اسرائیل به رفح هم فایده‌ای آن ندارد

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسین نصرالله درباره حمله رژیم صهیونیستی به رفح اظهار کرد: حتی اگر دشمن صهیونیستی وارد رفح هم بشود، هرگز به‌معنای آن نیست که مقاومت پایان یافته و مردم فلسطین مقاومت را رها کرده‌اند. موافقت جنبش حماس با آخرین پیشنهاد مربوط به آتش‌بس در غزه، نتانیاهو را شوکه کرد؛ بنابراین او مخالفت خود را با این توافق اعلام کرد؛ زیرا پذیرش آن به‌معنای شکست اسرائیل است. مانورها و نمایش‌هایی که امروز آمریکایی‌ها از خود نشان می‌دهند، نباید کسی را فریب دهد؛ زیرا آمریکا تمام‌قد در کنار اسرائیل ایستاده است.

طوفان الاقصی دروغ و ریاکاری غرب و آمریکا را فاش کرد

دبیرکل حزب‌الله ادامه داد: آنچه که در سازمان ملل و دیوان بین‌المللی دادگستری رخ داد، حمایت کامل آمریکا از رژیم صهیونیستی و عدم تغییر موضع ایالات متحده را ثابت می‌کند. نبرد طوفان الاقصی دروغ و ریا و فریب‌کاری غرب را آشکار کرد. امروز دشمن صهیونیستی دو راه دارد؛ اینکه با پیشنهاد مورد تأیید حماس موافقت کند که به‌معنای شکست اسرائیل است و یا اینکه به جنگ فرسایشی ادامه دهد.

تا جنگ غزه متوقف نشود، هیچ راهکاری برای جبهه شمالی فلسطین اشغالی وجود ندارد

حجت‌الاسلام والمسلمین سید حسین نصرالله درباره عملیات‌های حزب‌الله علیه دشمن صهیونیستی و حمایت مقاومت لبنان از مقاومت و مردم غزه، گفت: جبهه لبنان معادلات خود را در میدان به دشمن تحمیل کرده و ما جبهه حمایت از غزه هستیم. مقاومت در لبنان به حمایت از نوار غزه ادامه خواهد داد و عملیات‌های ما بر اساس داده‌های میدانی در حال افزایش است. دبیرکل حزب‌الله تأکید کرد: به شهرک‌نشینان صهیونیست در شمال فلسطین اشغالی توصیه می‌کنیم که به کابینه خود بگویند: جنگ علیه غزه را متوقف کند. جبهه لبنان همچنان به حمایت از غزه ادامه خواهد داد و این، یک مسئله تعیین‌کننده و قاطع است و آمریکایی‌ها و فرانسوی‌ها نیز، به این واقعیت اعتراف کرده‌اند.

وی ادامه داد: حمایتی لبنان از نوار غزه، چه در سطح کمتی و چه کیفی، همچنان ادامه دارد و معادلات مورد نظر خود را تثبیت کرده و بار دیگر تأکید می‌کنیم که جبهه لبنان مرتب‌به جبهه غزه است و این امری قاطع می‌باشد. حجت‌الاسلام والمسلمین نصرالله با اشاره به اینکه رزمندگان مقاومت در جنگ با دشمن صهیونیستی، هر اندازه که نیاز باشد، فداکاری می‌کنند، اظهار کرد: این یک نبرد تاریخی است و دستاوردی تاریخی و واقعی ایجاد خواهد کرد.

غرب و آمریکا مانع حل پرونده آوارگان سوری در لبنان می‌شوند

دبیرکل حزب‌الله درباره مسئله آوارگان سوری در لبنان که این روزها بحث‌های زیادی درباره آن وجود دارد، گفت: برای رسیدگی به موضوع آوارگان سوری، میان لبنانی‌ها اتفاق نظر وجود دارد آمریکا و اروپا و جامعه بین‌المللی مسئول بازگشت آوارگان هستند. آمریکا و غرب به آوارگان پول می‌دهند تا به سوریه برنگردند.

حجت‌الاسلام والمسلمین سید حسین نصرالله گفت: باید ارتباط با دولت سوریه به‌شکل رسمی توسط دولت لبنان برقرار شود تا باب بازگشت آوارگان باز گردد. همچنین باید برای فراهم زمینه بازگشت آوارگان سوری به این کشور کمک شود و اولین کار رفع تحریم‌ها علیه سوریه است.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسین نصرالله تصریح کرد: از نظر ما راه حل پرونده آوارگان سوریه، تحت فشار قرار دادن آمریکاست که مانع بازگشت آوارگان می‌شود و همچنین دولت لبنان باید به‌شکل جدی با دولت سوریه گفت‌وگو کند.

دبیرکل حزب‌الله افزود: اگر ما عناصر قدرت را داشته باشیم، می‌توانیم شروطمان را تحمیل کنیم؛ زیرا در جهانی زندگی می‌کنیم که چیزی جز منطق زور نمی‌فهمد.

کنیم و حرکت جهانی معنوی و تمدنی و فطری در دنیا را تسریع کنیم.

چالش‌هاوتهدیدات

وی در توضیح چالش‌ها گفت: یکی از چالش‌هایی که دشمنان، ممکن است برای ما ایجاد کنند، مسئله ایران‌هراسی و شیعه‌هراسی است؛ زیرا برخی به دنبال نهادینه کردن این بحث هستند که ایران ممکن است، این حمله را علیه کشورهای اسلامی به‌کار بگیرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری تصریح کرد: چالش مذهبی از دیگر چالش‌هاست که ممکن است، دشمنان روی آن به‌شدت کار کنند و بگویند که ایران به دنبال شیعه کردن مردم مسلمان است.

وی افزود: تقلیل پیروزی‌های اخیر به یک پیروزی نظامی و سیاسی از چالش‌های جدی این حوزه است. به نظر می‌رسد که برخی اوقات به‌شکل غلوامیز روی پیشرفت نظامی اسلامی تأکید می‌کنند تا ذهن‌ها روی این پیروزی‌ها متمرکز شود و پیشرفت‌های فکری و معنوی دیده نشود. تلاش گسترده‌ای در فضای رسانه‌ای وجود دارد که امتداد این عملیات به مکتب اهل‌بیت ^{علیهم‌السلام} و عاشورا پیوند نخورد.

به‌گفته معاون ارتباطات و بین‌الملل حوزه‌های علمیه کشور، نباید این موضوعات را به ابعاد خاص فلسطین محدود کرد.

• حوادث اخیر آمریکا، تحولی عمیق در میدان مبارزه آمریکا و انقلاب اسلامی بود

دکتر سهیل اسعد هم در این همایش، گفت: تاریخ قدرت‌سنجی در دنیا را باید به پیش و پس از انقلاب اسلامی تقسیم کرد.

وی افزود: قدرت‌ها و قطب‌های جهانی، به دنبال رفع موانع پیش پای خود برای توسعه قدرت خود بوده‌اند. نقطه عطف حرکت قدرت‌طلبی امثال آمریکا، مواجهه با انقلاب اسلامی بود؛ زیرا انقلاب اسلامی ظرفیت‌های اعتراض و نقد و مخالفت را علیه این قطب‌های قدرت فعال کرده است.

این مبلغ بین‌الملل بیان کرد: جنگ اصلی در زمینه ایجاد ظرفیت‌های معترضان به نظم قدرت‌های جهانی است. سبا تمام امکانات خود در سطح جهان در این زمینه فعال کرده است. حتی در ایران نیز تلاش دارد که علیه این نظم، فعالیتی شکل نگیرد. نگرانی آمریکا از تأثیرگذاری الگوی جمهوری اسلامی در میان دیگرانی است که ظرفیت تبدیل شدن به این مخالفت را دارند. وی گفت: بنده یک طلبه ممنوع‌الورود به ۵۰ کشور جهان هستم. ترس این کشورها از امثال من نیست؛ بلکه از رشد گفتمان انقلاب اسلامی است.

سهیل اسعد با بیان اینکه آنچه جمهوری اسلامی سال‌ها بیان می‌کرد و همین تبلیغات را علیه ما مطرح می‌کردند، با حوادث اخیر به همه دنیا ثابت شد. افزود: اتفاقی که امروز در دانشگاه‌های آمریکا رخ داده است، معادلات رسانه‌ای جهان را به‌نفع این اندیشه حقیقت‌طلب برگردانده است. وی گفت: تقویت معترضان نظم جهانی در آمریکا و اروپا، مهم‌ترین موضوع این رویداد است. اتفاق مبارک این جریان دانشجویی، این است که این جنبش اعتراضی از مردم، به سمت جامعه نخبگانی در حرکت است.

گفتنی است، حجت‌الاسلام والمسلمین محمدرضا فلاح شیروانی مدیر مؤسسه فرهنگ و تمدن توحیدی، دکتر غلامرضا منظمی سفیر ایران در کنگو و دیپلمات سابق ایران در فرانسه و مدیرعامل مؤسسه افق‌نو، دکتر محمود مهتدی فارغ‌التحصیل دانشگاه سوربن و سفیر سابق ایران در هلند، مصر، الجزایر، دکتر داوود خدنگ استاد دانشگاه در ایران و آمریکا و دکتر محمدرضا اسلاملو کارگردان فیلم ۱۱ سپتامبر و تحلیل‌گر هالیوود، به بیان نکات خود در موضوع این نشست پرداختند.

• اخبار کوتاه جهان

• ترکیه

• پارلمان ترکیه برای اقدامات موساد به تکاپو افتاد:

منابع ترکیه‌ای گزارش دادند: پارلمان این کشور در پی تشدید فعالیت‌های موساد در خاک ترکیه، طرحی برای مقابله با جاسوسی را به رأی خواهد گذاشت که فعالیت دستگاه‌های اطلاعاتی خارجی در ترکیه را ممنوع می‌کند.

• آمریکا

• لغو ویزا، جدیدترین تلاش آمریکا برای ساکت کردن دانشجویها: اندی اوگلز، نماینده جمهوری‌خواه تنسی، روز چهارشنبه قانونی را برای برگرداندن داندگان ویزای دانشجویی حامی حماس به کشورهای‌شان ارائه کرد و به داندگان ویزای دانشجویی حامی حماس گفت: « برای تحصیل در خارج از کشور به غزه بروند.»

• سناتور آمریکایی خواستار بمباران سنگین غزه با بمب اتم شده: خبرگزاری مهر به‌نقل از مرکز اطلاع‌رسانی فلسطین: «لیندسی گراهام»، سناتور آمریکایی به رژیم صهیونیستی پیشنهاد داد: همانند بمباران اتمی هیروشیما و ناکاژاکی توسط آمریکا، غزه را با بمب اتم مورد هدف قرار دهد. حدود دو ماه پیش نیز «تیم والبرگ»، نماینده جمهوری‌خواه کنگره آمریکا پیشنهاد کرده بود: یک بمب هسته‌ای مانند ناگاساکی و هیروشیما روی غزه انداخته شود تا کار به‌سرعت تمام شود. پیشنهادی که با جار و جنجال و حتی انتقادات بسیاری از این سناتور تندرو در آمریکا روبرو شد.

• انگلیس

• واکسن کرونایی آسترانزکا از سراسر جهان جمع‌آوری شد: اعتراف شرکت تولیدکننده واکسن کرونایی آسترانزکا به عوارض جانبی نادری که تزریق این واکسن دارد، منجر به جمع‌آوری این نوع واکسن در سراسر جهان شد.

• روسیه

• افزایش ۹۰ درصدی تجارت با ارزهای ملی: پوتین، رئیس‌جمهور روسیه: بیش از ۹۰ درصد از پرداخت‌ها در اتحادیه اقتصادی اوراسیا با ارزهای ملی صورت می‌گیرد. حجم تجارت متقابل از ۲۵ به ۸۹ میلیارد دلار رسیده است. مجموع تولید ناخالص داخلی کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا، از ۱.۶ تریلیون دلار به ۲.۵ تریلیون دلار افزایش یافته است.

• رژیم صهیونیستی

• ناکارآمدی پارتیوت‌های آمریکایی در مقابل موشک‌های ایرانی: پس از ناکارآمدی پارتیوت‌های آمریکایی در مقابل موشک‌های ایرانی، رژیم صهیونیستی تصمیم به انتقال آنها به اوکراین گرفته است. گفته می‌شود که رژیم صهیونیستی ۸ باتری پارتیوت را که شامل: (۶۲ پرتابگر، ۸ مرکز فرماندهی و ۸ ایستگاه رادار) می‌شود، با حمایت آمریکا به اوکراین منتقل خواهد کرد.

• فلسطین

• پاکسازی غزه از مهمات منفجر نشده ۱۴ سال زمان می‌برد:

سازمان «برنامه عمران ملل متحد» در گزارشی اعلام کرد: حدود ۷۵۰۰ تن مهمات منفجرنشده در سراسر نوار غزه پراکنده شده است و حذف آنها، تقریباً ۱۴ سال طول می‌کشد.

• سازمان ملل

• موافقت مجمع عمومی سازمان ملل، با پیش‌نویس قطعنامه عضویت کامل فلسطین در سازمان ملل: مجمع عمومی سازمان ملل، با اکثریت ۱۴۳ رأی، با پیش‌نویس قطعنامه عضویت کامل فلسطین در سازمان ملل موافقت کرد.

• مصر

• هشدار مصر به آمریکا: کمپ دیوید را لغو می‌کنیم: مقامات مصری به رئیس سازمان سیا اطلاع دادند، اگر رژیم صهیونیستی عملیات در شهر رفح را متوقف نکند، قاهره برای لغو توافقنامه کمپ دیوید تلاش خواهد کرد.

• مصر به شکایت آفریقای جنوبی از اسرائیل در دادگاه لاهه ملحق شد: وزارت خارجه مصر، رسماً از شکایتی حمایت کرد که آفریقای جنوبی در دیوان بین‌المللی دادگستری، علیه کشورهای اسرائیل در نوار غزه طرح کرده است. قاهره تأکید کرد: گسترش دامنه حملات اسرائیل به غیرنظامیان در نوار غزه و اصرار به انجام اقدامات هدفمند علیه آنان؛ از جمله حملات مستقیم، نابودی زیرساخت‌ها و کوچاندن اجباری مردم فلسطین، علت حمایت مصر از شکایت آفریقای جنوبی است.

• کویت

• امیر کویت مجلس این کشور را منحل کرد: شیخ مشعل الاحمد الجابر الصباح: تصمیم ما انحلال مجلس و تعلیق برخی مواد قانون اساسی است؛ من هرگز اجازه نخواهم داد که از دموکراسی برای نابودی کشور سوء استفاده شود.

• ایتالیا

• پاپ از ایتالیایی‌ها خواست بچه‌دار شوند: پاپ فرانسیس: بحران جمعیتی، آینده کشور را تهدید می‌کند. سگ و گربه کم نداریم؛ کمبود بچه وجود دارد. سیاست‌های مؤثر، انتخاب‌های شجاعانه، ملموس و درازمدت به فوریت مورد نیاز است.

• کره جنوبی

• تشکیل وزارت جدید در کره جنوبی برای افزایش جمعیت: رئیس‌جمهور کره جنوبی، از تأسیس وزارتخانه‌ای جدید در این کشور برای حل مشکل زاد و ولد خبر داد و گفت: پایین بودن نرخ زاد و ولد در این کشور، یک وضعیت «اضطراری ملی» ایجاد کرده است. براساس آمارها، کره جنوبی یکی از پایین‌ترین نرخ‌های زاد و ولد در جهان را دارد.

• عربستان

• تاکسی‌پرنده در حج آزمایش می‌شود: وزیر حمل و نقل و لجستیک عربستان اعلام کرد: تاکسی‌های پرنده و پهپادها در حج احاد آزمایش خواهد شد.

• هند

• قرارداد مشارکت شرکت IPLG هند در تجهیز و بهره‌برداری از پایانه‌های بندر شهید بهشتی چابهار: آیین امضای قرارداد مشارکت شرکت IPLG هند در تجهیز و بهره‌برداری از پایانه‌های کانتینری و کالای عمومی بندر شهید بهشتی چابهار، ۲۴ اردیبهشت‌ماه برگزار شد. طرف هندی در قبال بهره‌برداری ۱۰ ساله، به‌میزان ۱۴۰ میلیون دلار در تأمین تجهیزات راهبردی بندر و همچنین بیش از ۲۵۰ میلیون دلار در زیرساخت‌های حمل و نقلی چابهار تأمین مالی خواهد کرد.

زندگی‌نامه و تحصیلات حاج شیخ هادی قدس

هادی قدس، فرزند محمود، امام جمعه کلاچای در استان گیلان، در ۹ دی ۱۳۱۱ش در روستای لیماچال اشکور متولد شد. پس از آموختن، خواندن و نوشتن، در ۱۳۲۵ش به رودسر رفت و در مدرسه علمیه روحانیه، تحت اشراف آیت‌الله سید محمدهادی روحانی، به فراگیری مقدمات علوم دینی پرداخت. پس از چهارسال، رهسپار حوزه علمیه قزوین شد و پنج‌سال نیز در آنجا ادامه تحصیل داد. در ۱۳۳۴ ش به حوزه علمیه قم رفت و پس از اتمام دوره سطح، در حوزه درس خارج فقه و اصول آیات عظام-سیدحسین بروجردی، امام خمینی، محمدتقی بهجت، عباسعلی شاهرودی، سیدمحمد محقق داماد، محمد فکور یزدی و سید شهاب‌الدین مرعشی نجفی ^{رحمته‌الله} شرکت جست و تا ۱۳۵۶ ش به تحصیل و نیز تدریس علوم مشغول بود.

مرحوم قدس، در تیر ۱۳۵۸ش به‌منظور تبلیغ دین به کلاچای در استان گیلان اعزام شد و سپس در ۲۸ آبان همان سال، امامت جمعه آنجا را بر عهده گرفت. همچنین در سمت قضاوت در دادگاه انقلاب اسلامی رودسر و حومه به فعالیت پرداخت. وی نخستین امام جمعه کلاچای بود و تا ۱۳۸۰سال ش این مسئولیت را برعهده داشت. پس از او حجج اسلام، اسماعیل صدیقی، محمد شیدایی و قنبرعلی احمدی به امامت جمعه کلاچای منصوب شدند.

وی قبل از ورود به قم، مدتی در تهران و در مدرسه حاج ابوالفتح مشغول تحصیل شد و از محضر مدرسین این مدرسه همانند سید محمدحسین لنگرودی، شیخ علی فلسفی تنکابنی و سید محمد مهدی اشکوری، بهره‌های علمی برد.

این عالم ربانی روز چهارشنبه ۲۹ فروردین ۱۴۰۳ش مطابق ۸ شَوال ۱۴۲۵ق، دار فانی را وداع گفت و در آرامستان بقیع قم به خاک سپرده شد.

خاطراتی از بهجت عارفان به روایت حاج شیخ هادی قدس

نکاتی که بنده در طول مدت مدید شاگردی از محضر آیت‌الله‌العظمی بهجت ^{رحمته‌الله} استفاده کرده‌ام، بسیار است. از آن میان، به نکاتی چند بسنده کرده و طی چندین بخش یادآور می‌شوم. امید که جویندگان معارف ناب را سودمند افتد.

الف) ویژگی‌های اخلاقی عرفانی

• **برنامه برای ترک گناه**
حضرت آیت‌الله بهجت ^{رحمته‌الله} تأکید ویژه‌ای بر ترک معصیت داشتند و آن را سرلوحه برنامه سالک الی‌الله می‌شمردند.

از جمله روزی می‌فرمودند: آیا برای این بی‌سر و سامانی خود، ارتکاب گناه و نافرومانی از دست‌ورهای حضرت حق، برنامه و وقتی و سرآمدی مشخص کرده‌ایم؟ یعنی آیا تصمیم گرفته‌ایم که روزی دیگر گناه نکنیم یا آنکه همین وضع خود را باید ادامه بدهیم. اگر بنا داریم، این وضع بد را ادامه ندهیم، بنشینیم برای آن، وقتی تعیین کنیم. یک ماه، شش ماه، یک سال، چند سال خلاصه اگر بنا داریم، تا نزهت هستیم اگر بدین منوال باشیم، خطرناک است؛ پس حداقل حدی برای گناه خود معین کنیم.

• **عدم معرفت، دلیل نداشتن حضور قلب در نماز**

روزی از آقا پرسیدم: آقا! چکار بکنم در نماز حضور قلب بیشتر داشته باشم؟ آقا ابتدا سر به پایین افکند؛ سپس سرش را بلند کرد و فرمود: «روغن چراغ کم است» من به نظر خودم، از این جمله این معنا را فهمیدم که یعنی معرفت کم است و ایمان قلبی و باطنی ضعیف است؛ وگرنه ممکن نیست با شناخت کافی، قلب حاضر نباشد.

• **مشاهده تسبیح موجودات نتیجه انسان کامل شدن**

روزی به آقا عرض کردم، یکی از طلاب خواب دید، در مکان مقدسی مشغول نماز است و وقتی به سجده می‌رود، همهٔ سنگریزه‌ها با او تسبیح می‌گویند. ایشان فرمودند: «اگر انسان کامل شود، این را در بیداری می‌شنود و مشاهده می‌کند.»

• **ارزش وضو و طهارت**

روزی چند دقیقه زودتر برای درس به خانه آقا رفتم. دیدم پیرومدی نشسته و آقا به او توجهی خاص دارد. بعد از دقایقی چند، آقا فرمود: «ایشان (آن پیرومد) هرگز بی‌وضو نمی‌خوابد. اگر شب‌ها چندین بار بیدار شود، باید حتماً وضو بسازد.»

ب) دیدگاه‌های سیاسی

در این‌باره تنها به یک نکته از نظریات اجتماعی – سیاسی ایشان که

بسیار اساسی است و شالوده بسیاری از احکام مرتبط با نظریه سیاسی

اسلام محسوب می‌شود، اشاره می‌کنم:

ایشان در باب «خراج و مقاسمه مکاسب مجرمه درباره اینکه آیا ولایت فقیه جامع‌الشرایط، ولایت مطلقه است یا ولایت او محدود و به بعضی از ابواب فقه مقید است، چنین بیان می‌فرمودند(نقل به معنا): می‌دانیم دین اسلام آخرین دین و احکام و قوانین اسلام، آخرین مقرراتی است که از ذات مقدس پروردگار وضع شده است و پیغمبری بعد از خاتم انبیاء ^{صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم} نخواهد آمد و کتابی آسمانی بعد از قرآن کریم فرستاده نخواهد شد و باید این کتاب تا قیام قیامت، کتاب قانون بوده و عترت و اهل‌بیت پیامبر اکرم ^{صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم} مبین آن باشند.

و نیز روشن است که امت محمدی در زمان حضور حجت و معصوم حق، هرچند در زندان یا در حال تبعید باشند، می‌توانند وظیفه خود را هرچند با مشقت بسیار و تحمل مشکلات فراوان به دست آورند؛ ولی سخن دربارهٔ زمان غیبت کبری حجت حق است که در این موقعیت، نمی‌توان برای مسأله، بیش از سه صورت فرض کرد:
۱. کتاب خدا و احکام و قوانین دین تعطیل شود؛
۲ خود به خود بماند؛ یعنی خودش وسیله ایقای خود باشد؛
۳. نیاز به سرپرست و حاکم و مبین دارد که همان ولی امر و مجتهد جامع‌الشرایط است.

فرض اول عقلاً و نقلاً باطل است؛ زیرا دین مبین اسلام، آیین خاتم است و تا ختم نسل بشر، باید راهنما و آیین امت باشد.

فرض دوم نیز باطل است؛ زیرا قانون خود به خود اجرا نمی‌شود و نیاز به شخص یا اشخاص دارد تا آن را حفظ کنند و به اجرا درآورند. ناچار باید به فرض سوم قائل باشیم و بگوییم: جامعه مسلمانان را باید ولی امر یا همهٔ شئون و ابعاد آن اداره کند.

از سوی دیگر نیز روشن است که جامعه نیاز به تشکیلات فراوان از جمله ارتش، آموزش و پرورش، دادگستری و… دارد؛ لذا باید دست ولی‌فقیه در همهٔ شئون مادی و معنوی مبین و شارح و راهنما و حائل مشکلات باشد. در نتیجه ولی‌فقیه باید تمام شئون امام معصوم ^{صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم} به‌استثنای امامت و آنچه را مخصوص امام معصوم است، داشته باشد تا بتواند، اسلام را در جامعه اجرا کند؛ وگرنه در صورت عدم وجود تشکیلات حکومتی، دشمنان نخواهند گذاشت که حکومت و آیین اسلامی اجرا شود.

دلیل دیگر اینکه با استدلال خلف می‌توان گفت: هیچ جامعه و کشوری با هرج و مرج پایدار نمی‌ماند و باید قانون و حاکم و حکومتی در آن حکم‌فرما باشد و اگر حکومت طاغوت حاکم باشد، دین مبین اسلام باقی نمی‌ماند و این خلاف فرض است؛ چون گفتیم: به‌دلیل عقلی و نقلی، باید دین مبین اسلام تا قیام قیامت باقی بماند: ﴿وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا، فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ...﴾ هر کس دین دیگری غیر از اسلام بجوید، هرگز از او پذیرفته نمی‌گردد.

و پس از این مقدمه، درباره محدودهٔ اختیارات ولی‌فقیه به بحث می‌پرداختند.

ج) حکایات‌ها و هدایت‌ها

• **اهتمام شیخ طالقانی در حفظ «سنّت‌های حسنه»**

آقا همیشه سفارش می‌کردند، برای احیای شریعت، نگذارید سنت‌ها فراموش شود و عرفیات یا بدعت‌ها جای آن را بگیرد.

روزی فرمودند: مرحوم حاج شیخ مرتضی طالقانی، از استادان اخلاق و علمای بزرگ نجف که ظاهرأ استاد اخلاق آقا نیز بوده است)، همراه با عده‌ای از علما از جمله آیت‌الله‌العظمی خویی ^{رحمته‌الله} برای افطار دعوت بودند. وقتی غذا آماده می‌شود و همگی سر سفره می‌نشینند، حاج شیخ مرتضی طالقانی می‌فرماید: نمک در سفره نیست و اقدام به تناول غذا نمی‌کنند. با اینکه بین مجلس افطاریه تا آشپزخانه بسیار فاصله بوده و ظاهرأ از خانه‌ای دیگر غذا می‌آورده‌اند.

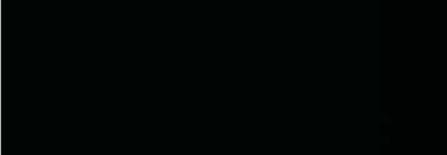
به هر حال مرحوم طالقانی دست به غذا دراز نمی‌کند و دیگران حتی آیت‌الله خویی نیز، به احترام ایشان دست به سفره نمی‌برند تا اینکه بسیار طول می‌کشد و نمک را می‌آورند. بعد از ختم جلسه و هنگام رفتن، آیت‌الله خویی خطاب به ایشان می‌گوید: حضرت آقا! اگر شما به این اندازه به ظاهر سنت مقید هستید که اگر نمک تناول نکنید، غذا نمی‌خورید، پس در این‌گونه مجالس کمی نمک با خود همراه داشته باشید تا مردم را منتظر نگذارید! آقای طالقانی فوراً دست به جیب برده و کیسه کوچکی را درآورده و می‌فرماید: با خود نمک داشتم؛ ولی می‌خواستم، سنت اسلامی اجرا شود و متروک نباشد.

• **بزرگوار۱ ائمه معصومین ^{علیهم‌السلام} نسبت به دشمنان‌شان**

روزی آقا دربارهٔ بزرگوار۱ و اغماض ائمه اطهار ^{علیهم‌السلام} فرمودند: در نزدیکی نجف اشرف، در محل تلاقی دو رودخانه فرات و دجله، آبادی‌ای است

خاطرات آموزنده و خواندنی از بهجت عارفان

روایتی از حجت‌الاسلام والمسلمین حاج شیخ هادی قدس

به‌مناسبت پانزدهمین سالگرد رحلت آیت‌الله العظمی بهجت ^{رحمته‌الله} و چهارمین روز رحلت حاج شیخ هادی قدس، بخشی خاطرات آموزنده و خواندنی از شیخ الفقهاء والعرفاء، آیت‌الله‌العظمی بهجت ^{رحمته‌الله} را در گفت‌وگوی مصمیمی با مرحوم حاج شیخ هادی قدس ^{رحمته‌الله}، به‌نقل از کتاب «برگی از دفتر اقتلاب» نوشته حجت‌الاسلام والمسلمین رضا باقی‌زاده مرور می‌کنیم.

به‌نام «مصیب» که مردی شیعه هر شب جمعه برای زیارت مولای متقیان امیرالمؤمنین ^{علیه‌السلام} می‌رفت، مردی از اهل سنت که در سر راه مرد شیعه خانه داشت؛ چون می‌دانست، وی به زیارت حضرت علی ^{علیه‌السلام} می‌رود، همواره هنگام عبور وی، او را مسخره می‌کرد. حتی یک بار به ساحت مقدس امام علی ^{علیه‌السلام} جسارت کرد و مرد شیعه خیلی ناراحت شد؛ چون خدمت آقا مشرف شد، خیلی بی‌تابی کرد و ناله زد که تو میدانی این مخالف چه می‌کند. آن شب آقا را در خواب دید و شکایت کرد. آقا فرمود: او بر ما حقی دارد که هر چه بکنند، در دنیا نمی‌توانیم، او را کیفر بدهیم! شیعه می‌گوید: عرض کردم : آری لابد به‌خاطر آن جسارت‌هایی که او می‌کند بر شما حق پیدا کرده است؟ حضرت فرمودند: نه بلکه او روزی در محل تلاقی آب فرات و دجله نشسته بود و به فرات نگاه می‌کرد. ناگهان جریان کریلا و منع آب از حضرت سیدالشهدا ^{علیه‌السلام} به خاطرش افتاد و پیش خود گفت: عمرین سعد، کار خوبی نکرد که اینها را تشنه کنست. خوب بود به آنها آب می‌داد و بعد همه را می‌کشت!

و ناراحت شد و یک قطره اشک از چشم او ریخت. از این جهت بر ما حقی پیدا کرد که نمی‌توانیم او را جزا بدهیم. آن مرد شیعه می‌گوید: از خواب بیدار شدم و حرکت کردم. هنگام برگشتن در سر راه آن سُنی یا من برخورد کرد و با تمسخر گفت: آقا را دیدی و از طرف ما پیام رساندی؟ مرد شیعه گفت: آری، پیام رساندم و نیز پیامی دارم. او خندید و گفت: بگو چیست؟ مرد شیعه جریان را تا آخر بازگو کرد. وقتی فرمایش امام ^{علیه‌السلام} را که وی به آب نگاه۱ می‌کرد و به یاد گرفتند... بلاگو کرد، مرد سنی تا شنید سر به زیر افکند و کمی به فکر فرو رفت و گفت: خدایا در آن زمان هیچ‌کس در آنجا نبود و من این را به کسی نگفتم‌ام! آقا از کجا فهمید؟ بلافاصله گفت: «اشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَأَنَّ عَلِيًّا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَوَلِيَّ اللَّهِ وَوَسِيَّ رَسُولِ اللَّهِ» و شیعه شد.

• **راضی به رضای الهی**

یک روز درسی، کمی زودتر به خانه آیت‌الله‌العظمی بهجت رفتم؛ زیرا ایشان گاهی از اوقات وقتی شاگردان به درس حاضر می‌شدند، هرچند یک نفر هم بود، به اتاق درس می‌آمد و تا هنگام آمدن دیگران، آحياناً جریان یا حدیث یا نکتهٔ اخلاقی را گوشزد می‌کردند. بنده به‌طمع مطالب یادشده، قدری زودتر رفته بودم. خوشبختانه وقتی آقا صدای «یاالله حقیر را شنید، تشریف آورد و بعد از احوال‌پرسی فرمود: در نجف یکی از آقا‌زاده‌های ایرانی که از اهالی همدان و جوان بسیار زیبا و شیک‌پوش بود و از هر جهت به جمال و خوش‌اندامی شهرت داشت، به بیماری سختی گرفتار و از دو یا فلج شد؛ به‌گونه‌ای که با عصا بیرون می‌آمد. من سعی داشتم، با او رویه‌رو نشوم؛ زیرا فکر می‌کردم، با وصف حالی که او داشت، از دیدن من خجالت می‌کشد؛ لذا نمی‌خواستم، غمی بر غمش بیفزایم. یک روز از کوچه بیرون آمدم و دیدم او سر کوچه ایستاده است و ناخواسته با او رویه‌رو شدم و با عجله و بدون تأمل گفتمت: حال شما چطور است؟ تا این حرف از دهان بیرون آمد، ناراحت شدم و چه خود گفتمت که چه حرف شنیده‌ای! مگر حال او را نمی‌بینی؟ چه نیازی بود از او بپرسی؟ به هر حال خیلی از خود بدم آمد؛ ولی برخلاف انتظار من، وقتی وی دهان باز کرد، مثل اینکه آب

یخ روی آتش ناراحتی درونم ریخت؛ چنان اظهار حمد و ستایش کرد و با نشاط و روحیه فوق‌العاده ابراز شروبر نمود که گویا از هر جهت غرق در نعمت است. من نیز با شنیدن صحبت‌های او آرام گرفتم و ناراحتی‌هایم برطرف گردید.

• **عظمت ولایت**

روزی آقا فرمودند: در نجف یا کاظمین یکی از آقایان، قریب ۱۰ یا ۱۵ نفر از اهل علم را برای ناهار دعوت کرده بود؛ ولی بیک آقا اشتبهاً طلب یک مدرسه را که قریب ۷۰–۶۰ نفر بودند، دعوت کرده بود. وقتی میهمانان آمده بودند، وی دیده بود، گذشته از اینکه جا برای نشستن آنها موجود نیست، غذا نیز خیلی کم است، بی‌درنگ به ذهنش خطور کرده بود که آیت‌الله حاج شیخ فتحعلی کاظمینی را از جریان باخبر سازد. وقتی خبر به آقا رسیده بود، فرموده بود: دست به کار نشوید تا من بیایم. وقتی که ایشان تشریف می‌آورد و می‌فرماید: یک پارچه سفید آن‌بدیده برایم بیاورید. آنگاه ظرف برنج را واریسی کرده و سرپوش را برداشته و آن پارچه را به‌جای سرپوش می‌گذارد و می‌فرماید: حال شما تقسیم کنید و مکرر ظرف‌ها را به من بدهید. من غذا می‌ریزم و می‌فرماید: «ها! علی خَیْرَ الْبَشَرِ وَ مَنْ أٰبٰی فَقَدْ كَفَرَ؟ هشدار! که علی بهترین انسان هاست و هرکس ولایت او را نپذیرد، کفر ورزیده است.» تا اینکه به شرافت مقام شامخ امام علی ^{علیه‌السلام}، تمام میهمانان را از آن دیگ، غذا داده بودند و بدون اینکه غذای دیگ به آخر برسد.»

• **توجه حضرت زهرا ^{علیها‌السلام} به فرزندان خود**

یک بار فرمودند: یکی از ثروتمندان رشت که در نجف اشرف ساکن بود، دختر خود را به ازدواج یک روحانی سید که خیلی فقیر بود، درآورد. از آنجایی که خانم در خانواده ثروتمند بزرگ شده بود، به هیچ‌وجه حوصله غذا درست کردن برای آقا را نداشت. شبی حضرت فاطمه زهرا ^{علیها‌السلام} را در خواب دید که به او فرمود: دخترم چرا با پسرم خوش‌رفتاری نداری و برای او غذا درست نمی‌کنی؟ وی جواب داد: حال غذا درست کردن را ندارم. حضرت اصرار کردند و او همان جمله را تکرار کرد تا اینکه حضرت زهرا ^{علیها‌السلام} فرمودند: شما فقط مواد لازمِ خوش را آماده بکن و داخل قابلمه بریز و روی چراغ بگذار؛ لازم نیست که کاری انجام دهی. در این هنگام از خواب بیدار شد و تعجب کرد. بعد به‌عنوان امتحان، همان کار را انجام داد وقت ظهر یا شام وقتی سرپوش را از قابلمه برداشت، دید غذا آماده است و عطر خوشرِش خانه‌شان را معطر کرد. وی همواره بدین منوال غذا می‌پخت و حتی روزی مهمان داشتند. مهمان گفت: من در طول عمرم این‌طور غذا نخورده‌ام؛ ولی تعجب اینکه آن خانم با اینکه این کرامت را بارها می‌دید، باز حوصله درست کردن غذا را نداشت!

• **حیات اولیای خدا**

آقا روزی درباره حیات اولیای خدا هرچند به‌ظاهر مُرده باشند، فرمود: جنازه یکی از مردان پاک را (به نظرم فرمودند گیلانی بود) به نجف می‌بردند. یک نفر قرآن خوان هم اجاره کرده بودند که تا مقصد همراه جنازه برود و قرآن بخواند. شبی از شب‌ها همه از خستگی به خواب می‌روند و قاری مشغول خواندن سوره مبارکه «یس» می‌شود و هنگام قرائت آیه کریمه «لَئِمَّ أَهْهَدُ إِلَیْكُمْ بِآیَتِنِیْ أَمْ...» لفظ (أَهْهَدُ) را آن‌طور که باید، ادا نمی‌کند و چند بار آن را تکرار می‌کند. ناگهان از داخل تابوت می‌شنود که آن مرد خدا دو یا سه بار با بیانی شیرین و تجوید و قرائت درست، آن کلمه را ادا می‌کند. رعشه بر بدن مرد قاری می‌افتد که آدم مرده آن هم کسی که چند روز از فوتش [وفاش] گذشته، چگونه شنید که من در ادای آیه کریمه مانده‌ام و با بهترین طریق قرائت و تجوید آن را به من یاد می‌دهد.

• **نتیجه توسل به امام رضا ^{علیه‌السلام}**

آقا می‌فرمودند: یکی از علمای نجف اشرف به‌جهت بیماری به تهران می‌آید و بعد از مراجعه به پزشک و تشکیل کمیسیون پزشکی، بنا بر آن می‌شود که آقا از ناحیه مغز سر، عمل جراحی شوند. آقا خیلی وحشت‌زده شده و سخت ناراحت می‌شود، و اجازه می‌گیرد به مشهد مقدس مسافرت نماید. پس از تشرف و توسل، شبی در خواب می‌بینند، آقای بزرگوار۱ نزد ایشان می‌آید و می‌فرماید: چرا این قدر ناراحت هستی؟ صلاح دیده شد که عمل نشوید و با دارو معالجه شوید. از خواب بیدار می‌شود و می‌گوید: نتیجه گرفتیم، به تهران برویم و به تهران می‌آیند.

پس از مراجعه مجدد به پزشک، رئیس کمیسیون طبی آقا به او می‌گوید: ناراحت نباشید. صلاح دیده شد که عمل جراحی انجام نشود. با دارو معالجه می‌کنیم تا اینکه با تطبیق این گفتار در خواب و بیداری بر یقین او افزوده می‌شود و با توسل به ثامن الحجج ^{علیه‌السلام} معالجه می‌شود و شفا می‌یابد.

• **جواب سلام اولیای خدازا ناحیه ائمه معصومین ^{علیهم‌السلام}**

روزی آقا فرمودند: در منطقه «جاسب» قم، گروهی از کشاورزان در زمان گذشته با شتر و قاطر به زیارت حضرت ثامن الحجج ^{علیه‌السلام} مشرف و هنگام مراجعت و وارد شدن در محدوده «جاسب»، پیرومدی از اهل محل را می‌بینند که در گرمای روز کوله‌باری از غلغ به دوش کشیده و با مشقت بسیار به خانه می‌رود. مسافرین مشهد مقدس که او را به این حالت می‌بینند، زبان به شماتت و سرزنش او گشوده و می‌گویند: پیرومد! رحمت دنیا را ول کن نیستی؟ آخر بی‌تاو هم لااقل یک بار به مشهد مقدس سفر کن و این سخن را تکرار و او را بسیار توبیخ می‌کنند.

پیرومد خسته و پاکدل زبان می‌گشاید و می‌گوید: شما که به زیارت آقا رفتید و به آقا سلام دادید، جواب گرفتید یا نه؟ می‌گویند: پیرومد این چه سخنی است که می‌گویی مگر آقا زنده است که سلام ما را جواب بدهد؟! پیرومد می‌گوید: عزیزان امام که زنده و مرده ندارد. ما را می‌بیند و سخنان ما را می‌شنود. زیارت که یک طرفه نمی‌شود. آنان می‌گویند: آیا تو این عرضه را داری؟ وی می‌گوید: آری و از همانجا، رو به سمت مشهد مقدس می‌کند و می‌گوید: «السَّلَامُ عَلَیْکَ یا امام هشتم» همه با کمال صراحت می‌شنوند که به آن پیرومد به‌نام خطاب می‌شود که: «عَلَیْکُمُ السَّلَامُ آقای فلاّنی!» و بدین‌ترتیب زائرین همگی خجالت کشیده و پشیمان می‌شوند که چرا سبب دل‌شکستگی این مرد نورانی را فراهم آوردند.

• **توفیق مصونیت از گناه پیش از بلوغ**

روزی آیت‌الله بهجت درباره اینکه نیکان و بزرگان حتی پیش از بلوغشان هم، مرتکب کارهای ناشایست نمی‌شدند، فرمود: یکی از اعظم نجف می‌فرمود که من در دوران بچگی، هرگاه می‌خواستم کاری را که برای افراد مکلف حرام است، انجام بدهم، بی‌درنگ مانعی پیش می‌آمد و مرا از انجام دادن آن کار جلوگیری می‌کرد. و بدین‌ترتیب در زمان کوچکی خودم، کاملاً به‌طور قهری نه اختیاری، مصون و محفوظ بودم.

منبع: بهجت عارفان در حدیث دیگران (با اضافات و ویرایش جدید)، رضا باقی‌زاده گیلانی، ناشر: زائر، قم، چهاردهم، زمستان۱۳۹۰، ص ۱۵۹–۱۸۸

• **پی‌نوشت‌ها**

۱. آل عمران، ۸۵؛
۲. نک بحارالانوار، ج ۲۶، ص ۳۰۶، ح ۶۶ و ۶۸؛
۳. یس، ۶۰؛
۴. نور، ۵۴؛
۵. بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۲۲۷؛ به‌نقل از میزان‌الحکمه، ج ۷، ص ۵۴۳.

